

แผนการเรียนรู้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๖๗

สาขาวิชาสามัญ-สัมพันธ์

รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ วิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

จัดทำโดย

นางสาวปิยาภรณ์ ไชยรัตน์
สาขาวิชาสามัญ-สัมพันธ์

วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

อาชีวศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นฐานสมรรถนะและบูรณาการค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ วิชา ประวัติศาสตร์ ชาติไทย รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ เล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือประกอบการสอน หรือเป็นแนวทางการสอน ในรายวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๖๒ สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

การจัดทำได้มีการพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หน่วย ประกอบด้วย (๑) กระบวนการทางประวัติศาสตร์ (๒) ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย (๓) ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา (๔) ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี (๕) ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (๖) พระราชกรณียกิจใน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร พร้อมทั้งแบบฝึกหัด ใบงาน แบบทดสอบหลังเรียน พร้อมเฉลย และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึก ทักษะในสถานการณ์ต่าง ๆ มีทักษะการคิดและแก้ปัญหา และบูรณาการกับการทำงานตามสาขาอาชีพต่าง ๆ ต่อไป

ผู้จัดทำหวังว่าแผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้คงจะเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อเสนอแนะประการใด ผู้จัดทำยินดีน้อมรับไว้เพื่อปรับปรุงในโอกาสต่อไป

(นางสาวปิยาภรณ์ ไชยรัตน์)

สาขาวิชาสามัญ-สัมพันธ์

วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

สารบัญ

คำนำ	หน้า
สารบัญ	
ลักษณะรายวิชา	๔
มาตรฐานอาชีพ (ถ้ามี)	-
หน่วยการเรียนรู้	๑๐
การวางแผนการจัดการเรียนรู้	
หน่วยที่ ๑ งานกระบวนการทางประวัติศาสตร์	
แผนการจัดการเรียนรู้	๑๑
ใบความรู้	๑๔
แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน/ผลลัพธ์การเรียนรู้/สมรรถนะ	๒๘
หน่วยที่ ๒ งานประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	
แผนการจัดการเรียนรู้	๒๙
ใบความรู้	๓๒
แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน/ผลลัพธ์การเรียนรู้/สมรรถนะ	๔๖
หน่วยที่ ๓ งานประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	
แผนการจัดการเรียนรู้	๕๐
ใบความรู้	๕๓
แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน/ผลลัพธ์การเรียนรู้/สมรรถนะ	๗๐
หน่วยที่ ๔ งานประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	
แผนการจัดการเรียนรู้	๗๒
ใบความรู้	๗๕
แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน/ผลลัพธ์การเรียนรู้/สมรรถนะ	๘๘
หน่วยที่ ๕ งานประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	
แผนการจัดการเรียนรู้	๙๒
ใบความรู้	๙๕
แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน/ผลลัพธ์การเรียนรู้/สมรรถนะ	๑๐๙
หน่วยที่ ๖ งานพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร	
แผนการจัดการเรียนรู้	๑๑๓
ใบความรู้	๑๑๖
แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน/ผลลัพธ์การเรียนรู้/สมรรถนะ	๑๒๘

ลักษณะรายวิชา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
สาขาวิชาสามัญ-สัมพันธ์

รหัส ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย

ทฤษฎี.....๐..... ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ.....๒..... ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน.....๑..... หน่วยกิต

อ้างอิงมาตรฐาน

-

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจในความเป็นไทย

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

๑. เข้าใจขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมแต่ละยุคสมัย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย
๒. วิเคราะห์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม แต่ละยุคสมัย อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการประกอบอาชีพ
๓. มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีในการสนใจใฝ่รู้ มีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจในความเป็นไทย
๔. สามารถประยุกต์ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ไทยและน้อมนำพระบรมราโชบายสู่การดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ

สมรรถนะรายวิชา

๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนของวิธีทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมแต่ละยุคสมัย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย
๒. ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ชาติไทยและเสริมสร้าง ความภาคภูมิใจในความเป็นไทยในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ
๓. เปรียบเทียบพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมแต่ละยุคสมัย
๔. ประยุกต์ใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาอิทธิพลของวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมแต่ละยุคสมัย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจ ของพระมหากษัตริย์ไทย

ตารางวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจในความเป็นไทย				
งานหลัก	งานย่อย	สมรรถนะย่อย (มาตรฐานอาชีพ)	ความรู้ ในการปฏิบัติงาน	ทักษะ ในการปฏิบัติงาน
งานหลัก ๑	แสดงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทางประวัติศาสตร์		๑. บอกความหมายของคำว่าประวัติศาสตร์ได้ ๒. อธิบายลักษณะสำคัญของประวัติศาสตร์ได้ ๓. บอกชื่อบิดาของประวัติศาสตร์โลกและพระบิดาของประวัติศาสตร์ไทยได้ ๔. อธิบายความแตกต่างระหว่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์แต่ละประเภทได้ ๕. ประยุกต์ใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์เพื่อศึกษาเหตุการณ์ต่างๆ ในอดีตได้ ๖. บอกประโยชน์ของประวัติศาสตร์ได้	แสดงออกถึงความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความรักสามัคคี และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
งานหลัก ๒	แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยสุโขทัย ด้าน		๑. บอกกระบวนการก่อตั้งของอาณาจักรสุโขทัยได้ ๒. อธิบายลักษณะการเมืองการ	แสดงออกถึงความมีวินัย ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสนใจใฝ่รู้ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

	การเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม		ปกครองของอาณาจักรสุโขทัยได้ ๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรสุโขทัยได้ ๔. อธิบายสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้ ๕. บอกกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรสุโขทัยได้	
งานหลัก ๓	แสดงความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ของประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา		๑. อธิบายกระบวนการสถาปนาอาณาจักรของอยุธยาได้ ๒. บอกลักษณะการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้ ๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรอยุธยาได้ ๔. บอกสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรอยุธยาได้ ๕. อธิบายกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยาได้ ๕. อธิบายกระบวนการสิ้นสุด	แสดงออกถึงควมมีวินัย ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความสนใจใฝ่รู้ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

			ของอาณาจักรอยุธยา ได้	
งานหลัก ๔	แสดงความรู้ เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ ชาติไทยในสมัย ธนบุรี ด้าน การเมืองการ ปกครอง ด้าน เศรษฐกิจ ด้าน สังคม และ วัฒนธรรม		๑. บอกพระราช ประวัติสมเด็จพระเจ้า ตากสินได้ ๒. อธิบาย เหตุการณ์การกอบกู้ เอกราชของสมเด็จพระ เจ้าตากสินได้ ๓. อธิบาย ลักษณะการเมืองการ ปกครองของ อาณาจักรธนบุรีได้ ๔. อธิบาย พัฒนาการทาง เศรษฐกิจของ อาณาจักรธนบุรีได้ ๕. อธิบาย สภาพทางสังคมและ วัฒนธรรมของ อาณาจักรธนบุรีได้	แสดงออกถึงความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ และความพึง พอใจในผลงานที่ทำ
งานหลัก ๕	แสดงความรู้ เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ ชาติไทยในสมัย รัตนโกสินทร์ ตอนต้น สมัย ปฏิรูปบ้านเมือง และสมัย ประชาธิปไตย ด้านการเมือง การปกครอง		๑. บอก กระบวนการก่อตั้ง อาณาจักร รัตนโกสินทร์ได้ ๒. อธิบาย พัฒนาการทาง การเมืองการปกครอง สมัยรัตนโกสินทร์ได้ ๓. อธิบาย พัฒนาการทาง เศรษฐกิจในสมัย รัตนโกสินทร์ได้ ๔. อธิบาย สภาพทางสังคมและ วัฒนธรรมสมัย รัตนโกสินทร์ได้	แสดงออกถึงความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความ ซื่อสัตย์สุจริต และความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์

	ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและ วัฒนธรรม			
งานหลัก ๖	แสดงความรู้ เกี่ยวกับพระ ราชกรณียกิจใน พระบาทสมเด็จพระ พระปรมินทรม หาภูมิพลอดุลย เดช และสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกร ณบดินทรเทพ ยวรางกูร		๑. อธิบายพระ ราชประวัติของ พระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดชได้ ๒. บอกพระ ราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดชได้ ๓. อธิบาย ความสำคัญของ โครงการอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดชได้ ๔. อธิบายพระ ราชประวัติสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวมหาวชิราลง กรณบดินทรเทพย วรางกูรได้ ๕. บอกพระ ราชกรณียกิจของ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณบดิน ทรเทพยวรางกูรได้	แสดงออกถึงความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความ ซื่อสัตย์สุจริต และความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์

ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้	ความสามารถที่คาดหวัง				รวม	จำนวน ชั่วโมง
	พุทธิพิสัย	ทักษะ	จิต	ประยุกต์		

	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การประเมินค่า	การสร้างสรรค์	พิสัย	พิสัย	ใช้		ท/ป
กระบวนกรทางประวัติศาสตร์	๓	๔		-	-	-		๓	๗	๑๐	๐/๔
ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	๓	๕		-	-	-		๓	๘	๑๑	๐/๔
ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	๒	๓	๓	-	-	-	๒	๓	๘	๑๓	๐/๔
ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	๒	๓	๓	-	-	-	๒	๓	๘	๑๓	๐/๒
ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๓	๓	๓	-	-	-	๓	๔	๙	๑๖	๐/๒
พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร	๓	๓	๔	-	-	-	๓	๔	๑๐	๑๗	๐/๒
วัดผลสัมฤทธิ์									๒๐	๒๐	
รวม	๑๖	๒๑	๑๓				๑๐	๒๐	๕๐	๘๐	
ประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (เมื่อเรียนรายวิชานี้สำเร็จแล้วทำอะไรได้)										๑๐๐	
รวมทั้งรายวิชา											๑๘

หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชม.)		
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
๑	กระบวนกรทางประวัติศาสตร์	๐	๔	๔

๒	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	๐	๔	๔
๓	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	๐	๔	๔
๔	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	๐	๒	๒
๕	ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	๐	๒	๒
๖	พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร	๐	๒	๒
	ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา			
	รวม	๐	๑๘	๑๘

การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา : หลักสูตร ปวช. สัปดาห์ที่ ๑๘, หลักสูตร ปวส. สัปดาห์ที่ ๑๕

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ... ๑
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๑-๒
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กระบวนการทางประวัติศาสตร์	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน กระบวนการทางประวัติศาสตร์		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจในความเป็นไทย

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

๒.๑ มาตรฐานอาชีพ.....-.....สมรรถนะย่อย.....-.....

๑) เกณฑ์การปฏิบัติงาน...-

๒) วิธีประเมิน.....-.....

๓) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

๔) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

๒.๒ บูรณาการกลุ่มอาชีพ-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทางประวัติศาสตร์

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกความหมายของคำว่าประวัติศาสตร์ได้
๒. อธิบายลักษณะสำคัญของประวัติศาสตร์ได้
๓. บอกชื่อบิดาของประวัติศาสตร์โลกและพระบิดาของประวัติศาสตร์ไทยได้
๔. อธิบายความแตกต่างระหว่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์แต่ละประเภทได้
๕. ประยุกต์ใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์เพื่อศึกษาเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอดีตได้
๖. บอกประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์ได้

๕. สาระการเรียนรู้

๑.๑ ความหมายของประวัติศาสตร์

๑.๒ ลักษณะสำคัญของประวัติศาสตร์

๑.๓ บิดาประวัติศาสตร์

๑.๔ หลักฐานทางประวัติศาสตร์

๑.๕ กระบวนการทางประวัติศาสตร์

๑.๖ ประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑/๑๘, คาบที่ ๑/๑๘)

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชื่อนักเรียน

๒. ครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับจุดประสงค์ สมรรถนะและคำอธิบายรายวิชา การวัดผลและประเมินผล การเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญ คุณลักษณะนิสัยที่ต้องการให้เกิดขึ้น และข้อตกลงในการเรียน

๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๑

๔. ครูให้หนังสือเรียนวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒

๕. ครูนำเข้าสู่วิชาเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๖. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๑.๑-๑.๓ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๗. นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๑ ข้อ ๑-๒ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๘. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๑.๑ ข้อ ๑-๒ และร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๒/๑๘, คาบที่ ๒/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่วิชาเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชานชื่อนักเรียน

๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑

๓. ครูนำเข้าสู่วิชาเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๔. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๑.๔-๑.๖ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๑ ข้อ ๓-๕ และใบงานที่ ๑.๒ ประมาณ ๑๕ นาที

๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๓ เป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๑.๑ ข้อ ๓-๕ และใบงานที่ ๑.๒ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๑

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล (ใช้เครื่องมือ)	การประเมินผล (นำผลเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมาย)
๑. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) หน่วยที่ ๑	(ไว้เปรียบเทียบกับคะแนนสอบหลังเรียน)
๒. แบบฝึกหัด/ใบงาน	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๓. แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) หน่วยที่ ๑	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๔. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมฯ	เกณฑ์ผ่าน ๖๐%

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๑, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

๘. หลักฐานการเรียนรู้

๘.๑ หลักฐานความรู้

๑. บันทึกการสอน
๒. ใบเช็กรายชื่อ
- ๘.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน
๑. แผนจัดการเรียนรู้

๙. การวัดและประเมินผล

- ๙.๑ เกณฑ์การปฏิบัติงาน
 ๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
 ๒. ตรวจกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้
 ๓. ตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้
- ๙.๒ วิธีการประเมิน
 ๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
 ๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้
- ๙.๓ เครื่องมือประเมิน
 ๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
 ๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๑๐. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

- ๑๐.๑ ข้อสรุปหลังการจัดการเรียนรู้

- ๑๐.๒ ปัญหาที่พบ

- ๑๐.๓ แนวทางแก้ปัญหา

	ใบความรู้ ที่ ๑	หน่วยที่ ... ๑
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๑-๒
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กระบวนการทางประวัติศาสตร์	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง กระบวนการทางประวัติศาสตร์		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

การศึกษาประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเรื่องราวพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในอดีต รวมไปถึงความคิดที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นมักมีผลกระทบต่อสังคม ด้วยความที่ประวัติศาสตร์มีเนื้อหาอันกว้างขวางจึงปฏิเสธไม่ได้ที่การศึกษาประวัติศาสตร์จะมีความเกี่ยวข้องกับแขนงวิชาอื่น ๆ เช่น สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เป็นต้น คุณค่าสูงสุดของการศึกษาประวัติศาสตร์คือเมื่อผู้สนใจศึกษาได้เข้าใจในรากเหง้าของตนก็จะเกิดความภาคภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิดเกิดเป็นความรักความหวงแหน อันเป็นหลักการขั้นพื้นฐานแห่งการสร้างความเป็นปึกแผ่นของคนในชาติ

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทางประวัติศาสตร์

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกความหมายของคำว่าประวัติศาสตร์ได้
๒. อธิบายลักษณะสำคัญของประวัติศาสตร์ได้
๓. บอกชื่อบิดาของประวัติศาสตร์โลกและพระบิดาของประวัติศาสตร์ไทยได้
๔. อธิบายความแตกต่างระหว่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์แต่ละประเภทได้
๕. ประยุกต์ใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์เพื่อศึกษาเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอดีตได้
๖. บอกประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์ได้

๕. เนื้อหาสาระ

1.1 ความหมายของประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตเพื่อพิจารณาถึงความเป็นไป อันจะเป็นภูมิคุ้มกันสู่อนาคต โดยใช้การศึกษาด้วยกระบวนการทางประวัติศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากประวัติศาสตร์เป็นศาสตร์สากล คือ มีการศึกษาอยู่ในแทบทุกภูมิภาคของโลก จึงมีผู้ที่สนใจใคร่รู้ได้ให้ความหมายของประวัติศาสตร์ไว้มากมาย ดังนี้

E.H. Carr ให้ความเห็นเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ว่า ประวัติศาสตร์คือ “การบวนการอันต่อเนื่องของการโต้ตอบกันระหว่างนักประวัติศาสตร์กับข้อมูลของเขา เป็นบทสนทนาระหว่างปัจจุบันกับอดีตที่ไม่มีที่สิ้นสุด”

R. G. Collingwood กล่าวว่าประวัติศาสตร์คือ “ศาสตร์ที่ว่าด้วยความพยายามที่จะตอบคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในอดีต”

ศ.ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์ ให้ความหมายของประวัติศาสตร์ว่าคือ “การศึกษาความเป็นมา ของมนุษยชาติหรือสังคมใดสังคมหนึ่งตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน ถึงอนาคต โดยอาศัยวิธีการที่รู้จักกันดีว่า วิธีของประวัติศาสตร์ (historical method)”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของประวัติศาสตร์ (น.) ว่า หมายถึง วิชาว่าด้วยเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเรื่องราวของประเทศชาติ เป็นต้น ตามที่บันทึกไว้เป็นหลักฐาน

1.2 ลักษณะสำคัญของประวัติศาสตร์

๑.๒.๑ พฤติกรรมมนุษย์

ประวัติศาสตร์เป็นศาสตร์ที่มุ่งศึกษาในพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งในมิติการกระทำ ความคิด และความรู้สึก ที่คอยผลักดันให้เกิดเหตุการณ์

๑.๒.๒ อดีต

ประวัติศาสตร์มุ่งศึกษาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วเท่านั้น ในอดีตประวัติศาสตร์ มักให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วนับสิบปี แต่ปัจจุบันคำว่าอดีตในทางประวัติศาสตร์นั้นอาจหมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วทั้งหมดโดยไม่มีเกณฑ์เวลาเหมือนเช่นที่ผ่านมาได้

๑.๒.๓ ผลต่อสังคม

ประวัติศาสตร์นอกจากจะศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในอดีตแล้ว พฤติกรรมของมนุษย์ที่ศึกษานั้นมักเป็นพฤติกรรมมนุษย์ที่มีผลกระทบต่อสังคมหรือมนุษยชาติด้วย ฉะนั้นการศึกษาประวัติศาสตร์จึงมักเกี่ยวข้องกับ กษัตริย์และชนชั้นสูง เพราะกลุ่มคนเหล่านี้มักมีผลต่อการเคลื่อนไหวทางสังคม

1.3 บิดาประวัติศาสตร์

๑.๓.๑ พระบิดาของประวัติศาสตร์ชาติไทย: สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ

๑.๓.๒ บิดาประวัติศาสตร์โลก : เฮโรโดตัส (Herodotos)

1.4 หลักฐานประวัติศาสตร์

ความหมายของหลักฐานประวัติศาสตร์

มาร์ค บล็อก (Marc Bloch) ให้ความหมายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์เอาไว้ว่า หลักฐานประวัติศาสตร์คือ “ร่องรอยพฤติกรรม การพูด การเขียน การประดิษฐ์คิดค้นการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งที่มีอยู่ภายในหลักฐานก็คือ ร่องรอย ความรู้สึกนึกคิด โลกทัศน์และจารีตประเพณีของมนุษย์ในอดีตที่อาจตกทอดถึงปัจจุบันโดยมีร่องรอยอยู่ในธรรมชาติและวัฒนธรรมของมนุษย์”

ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์

หลักฐานทางประวัติศาสตร์สามารถแบ่งออกได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการแบ่ง ในปัจจุบันนิยมแบ่งโดยยึดที่การปรากฏหรือไม่ปรากฏตัวอักษรในหลักฐานเป็นเกณฑ์ และการแบ่งตามลำดับความสำคัญหรือความน่าเชื่อถือของหลักฐาน ดังนี้

๑. การแบ่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ตามลำดับความสำคัญหรือความน่าเชื่อถือของหลักฐานเป็นเกณฑ์ ได้แก่

(๑) หลักฐานขั้นต้น (Primary Source)

(๒) หลักฐานชั้นรอง (Secondary Source)

๒. การแบ่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยใช้ลายลักษณ์อักษรเป็นเกณฑ์ ได้แก่

(๑) หลักฐานที่มีลายลักษณ์อักษร

(๒) หลักฐานที่ไม่มีลายลักษณ์อักษร

1.5 กระบวนการทางประวัติศาสตร์

ขั้นตอนการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ ทำให้ผลของการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย

๑. การกำหนดปัญหาและสมมติฐาน
๒. การแสวงหาความรู้โดยการรวบรวมหลักฐาน
๓. การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าข้อมูล
๔. การตีความและสังเคราะห์ข้อมูล

1.6 ประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์

๑.๖.๑ ช่วยพัฒนาการคิดและวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ

เพราะการศึกษาประวัติศาสตร์จะต้องอาศัย กระบวนการทางประวัติศาสตร์ อันเป็นรูปแบบการทำงานที่มีลักษณะผลงานทักษะหลายประการประกอบกันทั้งการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ หรือการนำเสนอข้อมูลอย่างเหมาะสม

๑.๖.๒ เป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์

การตั้งคำถามและการพยายามตอบคำถามในวิชาประวัติศาสตร์จึงคล้ายกับความพยายามค้นหาถูกกฎแฉเพื่อไขข้อสงสัยของมนุษย์ต่อเรื่องราวต่าง ๆ ประวัติศาสตร์จึงช่วยพัฒนาทักษะในกระบวนการค้นคว้าหาคำตอบเพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ (การอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ไม่ใช่สิ่งเลวร้ายหากแต่เป็นจุดเริ่มต้นแห่งการพัฒนา)

๑.๖.๓ เป็นภูมิคุ้มกันในปัจจุบัน

แม้ประวัติศาสตร์ไม่มีทางเกิดขึ้นซ้ำรอยเพราะเกิดขึ้นต่างสถานที่และต่างเวลากัน แต่อาจมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกัน หากเหตุการณ์ในอดีตเป็นเหตุการณ์เลวร้ายผลจากการศึกษาประวัติศาสตร์จะทำให้มนุษย์รู้จักระมัดระวังตัวล่วงหน้าและพร้อมรับมือต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นซึ่งมีแนวโน้มเลวร้ายในอนาคต

๑.๖.๔ ช่วยสร้างความสามัคคีของคนในชาติ

เมื่อมนุษย์ศึกษาประวัติศาสตร์ มนุษย์จะเข้าใจในรากเหง้าของตนและเกิดความรักความหวงแหนในชาติกำเนิด เกิดความภาคภูมิใจ และเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อจะรักษาไว้ซึ่งรากเหง้าของตนให้คงอยู่ตลอดไป

๖. แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ

แบบฝึกหัด

๗. เอกสารอ้างอิง (ขึ้นหน้าใหม่)

หนังสือรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

๘. ภาคผนวก (เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ ฯ)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๑

กระบวนการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x หน้าตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดคือความหมายของคำว่า “ประวัติศาสตร์” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

- ก. เรื่องราวในอดีตที่เกิดขึ้น มีความน่าเชื่อถือ คงทน และถาวร
- ข. เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับโซคลาง ไสยศาสตร์ และปาฏิหาริย์
- ค. วิชาว่าด้วยการศึกษาอดีตเพื่อเป็นบทเรียนในการทำปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม
- ง. วิชาว่าด้วยเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเรื่องราวของประเทศไทย เป็นต้น ตามที่บันทึกไว้เป็นหลักฐาน

๒. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะสำคัญของประวัติศาสตร์

- ก. เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์
- ข. เกี่ยวข้องกับอดีต
- ค. มีการสูญเสีย
- ง. มีผลต่อสังคม

๓. เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ใดที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมน้อยที่สุด

- ก. การปฏิวัติสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕
- ข. เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖
- ค. เหตุการณ์วีรกรรมพันท้ายนรสิงห์
- ง. การเลิกทาส

๔. ข้อใดคือคุณสมบัติที่สำคัญของนักประวัติศาสตร์

- ก. มีน้ำใจ
- ข. มีความประหยัด
- ค. มีความรอบคอบ
- ง. มีความสันโดษ

๕. บุคคลในข้อใดได้รับการยกย่องให้เป็นพระบิดาของประวัติศาสตร์ไทย

- ก. สมเด็จพระนเรศวร
- ข. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
- ค. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ง. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

๖. บุคคลในข้อใดได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาของประวัติศาสตร์โลก

- ก. โสเครตีส
- ข. อริสโตเติล
- ค. เฮโรโดตัส
- ง. เพลโต

๗. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพได้รับการยกย่องให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก เมื่อปี พ .

ศ. ๒๕๐๕ จากหน่วยงานใด

- ก. IMF
- ข. Unesco
- ค. World Bank

- ง. European Union
๘. การใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ส่งผลดีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร
- ก. การศึกษาประวัติศาสตร์จะต้องตามทฤษฎีดั้งเดิมของบิดาประวัติศาสตร์โลก
 - ข. การใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์จะทำให้ได้ผลการศึกษาที่หักล้างความเชื่อหรือความจริงที่มีอยู่เดิมก่อนหน้าทั้งหมด
 - ค. การใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์จะทำให้ได้ผลที่ถูกต้องแน่นอน และสามารถนำผลมานำเสนอได้อย่างถูกต้อง
 - ง. การศึกษาประวัติศาสตร์จะเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ผลที่ได้จากการศึกษามีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
๙. ข้อใดคือแนวทางการกำหนดประเด็นคำถามที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ในการค้นหาคำตอบเพื่ออธิบายเหตุการณ์มากที่สุด
- ก. ใช้คำถามด้วยคำสำคัญว่า “อะไร”
 - ข. ใช้คำถามด้วยคำสำคัญว่า “อย่างไร”
 - ค. ใช้คำถามด้วยคำสำคัญว่า “แคไหน”
 - ง. ใช้คำถามด้วยคำสำคัญว่า “เมื่อไหร่”
๑๐. การกำหนดประเด็นคำถามที่เหมาะสมในกระบวนการทางประวัติศาสตร์ขั้นแรก คำถามในข้อใด ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้ศึกษามากที่สุด
- ก. สมเด็จพระนเรศวรทรงกระทำยุทธหัตถีที่ไหน
 - ข. กษัตริย์พระองค์ใดทรงเป็นผู้ประกาศเลิกทาส
 - ค. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้วิธีการอย่างไรในการปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย
 - ง. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงมีรับสั่งให้ใครเป็นทพหน้าในสงครามเก้าทัพกับพม่า
๑๑. ข้อใดเป็นหลักฐานชั้นรอง
- ก. พงศาวดาร
 - ข. จารึก
 - ค. หนังสือพิมพ์รายวัน
 - ง. ประกาศของทางราชการ
๑๒. ข้อใดไม่ใช่หลักฐานลายลักษณ์อักษร
- ก. ตำนาน
 - ข. เตาทุเรียง
 - ค. จดหมายเหตุ
 - ง. ศิลปจารึก
๑๓. เหตุใดจึงกล่าวว่าประวัติศาสตร์มักเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ของกษัตริย์และชนชั้นสูง
- ก. เพราะสามัญชนไม่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ชาติ
 - ข. กษัตริย์และชนชั้นสูงเป็นผู้มีอิทธิทธิปาฏิหาริย์
 - ค. กษัตริย์และชนชั้นสูงมักมีผลต่อการเคลื่อนไหวทางสังคม
 - ง. กษัตริย์เป็นผู้บันทึกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ทุกหลักฐานด้วยพระองค์เอง
๑๔. ข้อใดคือประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์
- ก. ช่วยให้เราสามารถแก้ไขอดีตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
 - ข. ทำให้เราเข้าใจอดีตและสร้างภูมิคุ้มกันในปัจจุบัน

- ค. สร้างความขัดแย้งของคนในชาติ
 - ง. สร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ
๑๕. ข้อใดเป็นเหตุผลที่ทำให้หลักฐานชั้นต้นมีความน่าเชื่อถือกว่าหลักฐานชั้นรอง
- ก. มีการจดบันทึกอย่างเป็นทางการตามพระราชประเพณี
 - ข. บันทึกขึ้นตามโองการของพระมหากษัตริย์เท่านั้น
 - ค. มีตราสัญลักษณ์ประทับอยู่ที่ตัวหลักฐาน
 - ง. บันทึกขึ้นโดยผู้ร่วมสมัยกับเหตุการณ์

	ใบงาน ที่ ๑	หน่วยที่ ... ๑
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๑-๒
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กระบวนการทางประวัติศาสตร์	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง กระบวนการทางประวัติศาสตร์		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

การศึกษาประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเรื่องราวพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในอดีต รวมไปถึงความคิดที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นมักมีผลกระทบต่อสังคม ด้วยความที่ประวัติศาสตร์มีเนื้อหาอันกว้างขวางจึงปฏิเสธไม่ได้ที่การศึกษาประวัติศาสตร์จะมีความเกี่ยวข้องกับแขนงวิชาอื่น ๆ เช่น สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เป็นต้น คุณค่าสูงสุดของการศึกษาประวัติศาสตร์คือเมื่อผู้สนใจศึกษาได้เข้าใจในรากเหง้าของตนก็จะเกิดความภาคภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิดเกิดเป็นความรักความหวงแหน อันเป็นหลักการขั้นพื้นฐานแห่งการสร้างความเป็นปึกแผ่นของคนในชาติ

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทางประวัติศาสตร์

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกความหมายของคำว่าประวัติศาสตร์ได้
๒. อธิบายลักษณะสำคัญของประวัติศาสตร์ได้
๓. บอกชื่อบิดาของประวัติศาสตร์โลกและพระบิดาของประวัติศาสตร์ไทยได้
๔. อธิบายความแตกต่างระหว่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์แต่ละประเภทได้
๕. ประยุกต์ใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์เพื่อศึกษาเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอดีตได้
๖. บอกประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์ได้

๕. เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ใบความรู้
๓. แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

๖. คำแนะนำ/ข้อควรระวัง

-

๗. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑/๑๘, คาบที่ ๑/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชื่อนักเรียน
๒. ครูชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับจุดประสงค์ สมรรถนะและคำอธิบายรายวิชา การวัดผลและประเมินผล การเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญ คุณลักษณะนิสัยที่ต้องการให้เกิดขึ้น และข้อตกลงในการเรียน
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๑
๔. ครูให้หนังสือเรียนวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒

๕. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๖. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๑.๑-๑.๓ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๗. นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๑ ข้อ ๑-๒ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๘. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๑.๑ ข้อ ๑-๒ และร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๒/๑๘, คาบที่ ๒/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชานชื่อนักเรียน

๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑

๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๔. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๑.๔-๑.๖ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๑ ข้อ ๓-๕ และใบงานที่ ๑.๒ ประมาณ ๑๕ นาที

๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๓ เป็นการบ้าน

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๑.๑ ข้อ ๓-๕ และใบงานที่ ๑.๒ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๑

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

การวัดผลและประเมินผล

๑. การวัดผล

- พุทธิพิสัย	๑) แบบฝึกหัด	๒๐ %
	๒) ทดสอบหลังเรียน	๓๐ %
	๓) วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค)	๒๐ %
- ทักษะพิสัย	งานที่มอบหมาย	รวม ๑๐ %
- จิตพิสัย	รวม	๒๐ %
รวมทั้งหมด		๑๐๐ %

(คะแนนทดสอบก่อนเรียนไว้สำหรับเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน)

คะแนนระหว่างภาค/ปลายภาค	๘๐ : ๒๐
ระหว่างภาค ๑) แบบฝึกหัด	๒๐ %
๒) ทดสอบหลังเรียน	๓๐ %
๓) งานที่มอบหมาย	๑๐ %
๔) จิตพิสัย	๒๐ %
รวม	๘๐ %

ปลายภาค วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค) ๒๐ %
รวมทั้งหมด ๑๐๐ %

๒. การประเมินผล (อิงเกณฑ์)

๘๐ - ๑๐๐ คะแนน ได้ผลการเรียน	๔.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
๗๕ - ๗๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
๗๐ - ๗๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
๖๕ - ๖๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๖๐ - ๖๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๕๕ - ๕๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อน
๕๐ - ๕๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนมาก
< ๕๐ คะแนน ได้ผลการเรียน	๐	หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

๘. สรุปและวิจารณ์ผล

-

๙. การประเมินผล

๑. พิจารณาหลักฐานความรู้
๒. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

ใบงานที่ ๑.๑

ความรู้เบื้องต้นทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนบอกความหมายของประวัติศาสตร์ตามแนวคิดของ E.H. Carr

ประวัติศาสตร์คือ “การบวนการอันต่อเนื่องของการโต้ตอบกันระหว่างนักประวัติศาสตร์กับข้อมูลของเขา เป็นบทสนทาระหว่างปัจจุบันกับอดีตที่ไม่มีที่สิ้นสุด”

๒. ให้นักเรียนบอกความหมายของประวัติศาสตร์ตามแนวคิดของ ศ.ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์

ประวัติศาสตร์คือ “การศึกษาความเป็นมา ของมนุษยชาติหรือสังคมใดสังคมหนึ่งตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน ถึงอนาคต โดยอาศัยวิธีการที่รู้จักกันว่า วิธีของประวัติศาสตร์ (historical method)”

๓. ให้นักเรียนอธิบายความแตกต่างระหว่างหลักฐานขั้นต้นกับหลักฐานชั้นรอง

หลักฐานขั้นต้น (Primary Source) เป็นบันทึกหรือคำบอกเล่าของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ หรือผู้พบเห็นเหตุการณ์ด้วยตนเอง รวมถึงหลักฐานทางโบราณคดี ซึ่งเป็นผลผลิตของผู้คนในแต่ละยุคแต่ละสมัย เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ จารึก เอกสารต้นฉบับ เอกสารการปกครอง หนังสือพิมพ์รายวัน หลักฐานขั้นต้นนี้ได้รับการยอมรับ และการเชื่อถือจากนักประวัติศาสตร์มาก เพราะถือว่าได้มาจากผู้มีส่วนร่วมหรือใกล้ชิดกับข้อเท็จจริงในอดีต หลักฐานขั้นต้นไม่ได้หมายถึงแค่หลักฐานเฉพาะตัวดั้งเดิมเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสำเนาที่คัดลอกมาจากต้นฉบับโดยที่ไม่มีการดัดแปลงด้วย

หลักฐานชั้นรอง (Secondary Source) เป็นบันทึกหรือคำบอกเล่าของผู้ที่ได้รับทราบเหตุการณ์จากบุคคลอื่นอีกต่อหนึ่ง ได้แก่ หนังสือที่เขียนขึ้นภายหลังเหตุการณ์ซึ่งล่วงเลยมานานแล้ว โดยอาศัยข้อมูลจากหลักฐานขั้นต้น อย่างไรก็ตามจะได้รับการยอมรับในวงวิชาการน้อยกว่าหลักฐานขั้นต้น แต่หลักฐานชั้นรองก็มีประโยชน์หลายประการ เช่น ช่วยให้เข้าใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็วเพราะมีการเรียบเรียงเนื้อเรื่องไว้แล้ว และหลักฐานชั้นรองยังทำให้ทราบถึงหลักฐานขั้นต้นที่มีความเกี่ยวข้องเนื่องจากผู้เรียบเรียงหลักฐานชั้นรองจะต้องกล่าวอ้างอิงถึงหลักฐานขั้นต้นในการเขียนหรือบันทึกด้วย

๔. ให้นักเรียนอธิบายความแตกต่างระหว่างหลักฐานลายลักษณ์อักษรกับหลักฐานไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

หลักฐานที่มีลายลักษณ์อักษร หมายถึง หลักฐานที่มีคำจารึกไว้ในแผ่นศิลา โลหะ ใบลาน ตลอดจนตัวพิมพ์ในแผ่นกระดาษ หลักฐานเหล่านี้ถือว่าเป็นหลักฐานสมัยประวัติศาสตร์โดยนับจากการประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นใช้ในการแบ่งระหว่างสมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์ ในแต่ละสังคมหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรดังกล่าวแบ่งย่อยออกเป็นจารึก ตำนาน พระราชพงศาวดาร จดหมายเหตุ เอกสารการปกครอง บันทึกส่วนบุคคล จดหมายเหตุชีวิต ประวัติ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร กฎหมาย วรรณกรรมและงานนิพนธ์ทางประวัติศาสตร์

หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร หลักฐานประเภทนี้มีทั้งหลักฐานสมัยก่อนประวัติศาสตร์และหลักฐานสมัยประวัติศาสตร์ซึ่งนักวิชาการ ศึกษาได้ด้วยตนเองหรือต้องอาศัยการตีความจากนักวิชาการสาขาอื่น อาทิ นักโบราณคดี นักธรณีวิทยา หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรประกอบด้วยหลักฐานทางโบราณคดี หลักฐานทางศิลปกรรม หลักฐานประเพณีโสตทัศน นาฏศิลป์ ดนตรี เพลงพื้นบ้านและหลักฐานประเภทบอกเล่า

๕. ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างน้อย ๔ ข้อ

๑. ช่วยพัฒนาการคิดและวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ในการศึกษาประวัติศาสตร์จะต้องใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ เป็นรูปแบบการทำงานที่มีลักษณะผสมผสานทักษะหลายประการประกอบกันทั้งการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ หรือการนำเสนอข้อมูลอย่างเหมาะสม

๒. เป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ การตั้งคำถามและการพยายามตอบคำถามในวิชาประวัติศาสตร์จึงคล้ายกับความพยายามที่จะตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์

๓. เป็นภูมิคุ้มกันในปัจจุบัน แม้ประวัติศาสตร์ไม่มีทางเกิดขึ้นซ้ำรอยเพราะเกิดขึ้นต่างสถานที่และต่างเวลา กัน แต่อาจมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกัน หากเหตุการณ์ในอดีตเป็นเหตุการณ์เลวร้ายผลจากการศึกษาประวัติศาสตร์จะทำให้มนุษย์รู้จักระมัดระวังตัวล่วงหน้าและพร้อมรับมือต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นซึ่งอาจมีแนวโน้มเลวร้ายในอนาคตเหมือนที่เคยเกิดขึ้นเช่นในอดีต

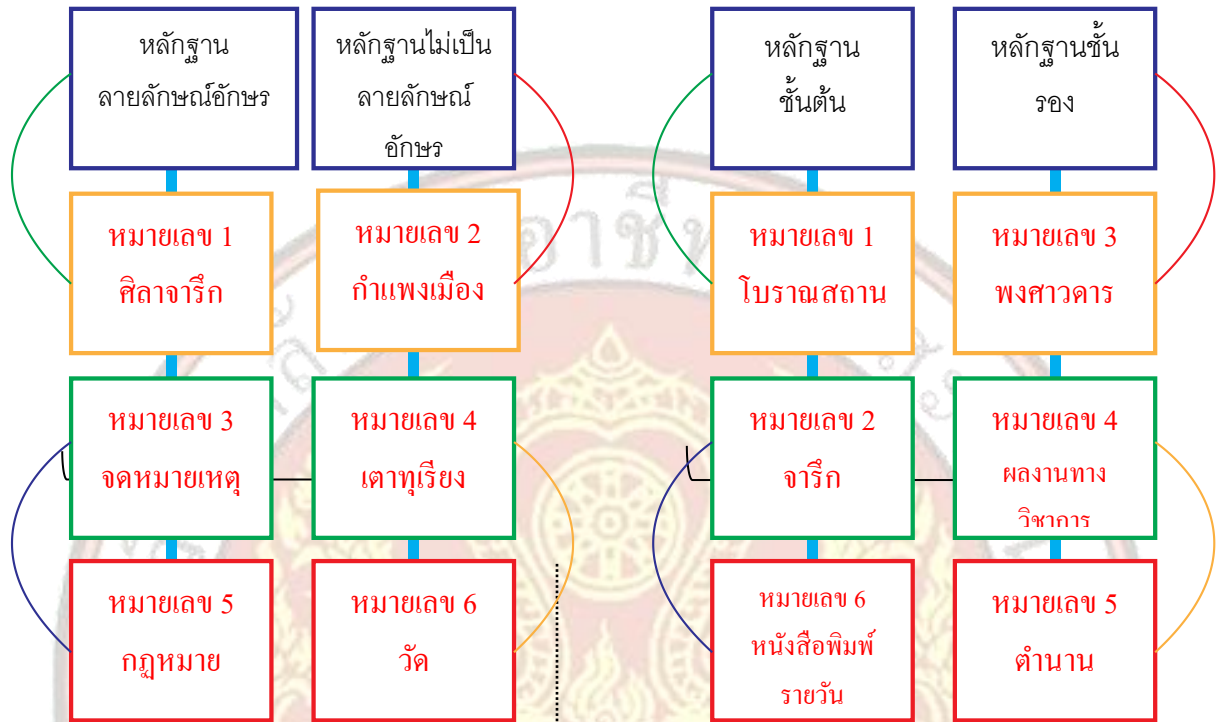
๔. ช่วยสร้างความสามัคคีของคนในชาติ เมื่อมนุษย์ศึกษาประวัติศาสตร์ มนุษย์เกิดความรักความหวงแหนในชาติกำเนิด เกิดความภาคภูมิใจ และเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อจะรักษาไว้ซึ่งรากเหง้าของตนให้คงอยู่ตลอดไป

ใบงานที่ ๑.๒

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำหมายเลขหน้าชื่อหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กำหนดไว้ในกรอบสี่เหลี่ยมด้านล่างมาใส่ลงในช่องว่างประเภทของหลักฐานให้ถูกต้อง

หมายเลข 1 ศิลจารึก	หมายเลข 4 เตาทุเรียง	หมายเลข 1 โบราณสถาน	หมายเลข 4 ผลงานวิชาการ
หมายเลข 2 กำแพงเมือง	หมายเลข 5 กฎหมาย	หมายเลข 2 จารึก	หมายเลข 5 ตำนาน
หมายเลข 3 จดหมายเหตุ	หมายเลข 6 วัด	หมายเลข 3 พงศาวดาร	หมายเลข 6 หนังสือพิมพ์รายวัน

แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ใบงานที่ ๑

รายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ เรื่อง กระบวนการทางประวัติศาสตร์

ชื่อ.....สกุล.....ระดับชั้น.....สาขาวิชา.....กลุ่ม.....

สรุปผลการประเมิน

ผ่าน

ไม่ผ่าน

คะแนนที่ได้.....

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	ระดับคะแนน					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	ด้านคุณธรรม จริยธรรม เข้าเรียนตรงต่อเวลา						
๒	มีวินัย และแต่งกายถูกระเบียบ						
๓	มีความมุ่งมั่น และตั้งใจปฏิบัติงาน						
๔	มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นทีม						
๕	ส่งงานในเวลาที่กำหนด						
๖	ด้านทักษะการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน						
๗	แบบงานมีความประณีต และสวยงาม						
๘	แบบงานถูกต้องตามหลักวิชาการ						
๙	ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด						
๑๐	มีสัญญาตณฺฐานของความปลอดภัย						
	รวมคะแนน						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล
หน่วยที่ ๑ เรื่อง กระบวนการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ และหากผู้เรียนมีพฤติกรรมนั้น ลงในช่องรายการ

ที่	ชื่อ- นามสกุล	การแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนในระหว่างเรียน																รวม คะแนน				
		การสนใจเรียน				การแสดงความคิดเห็น				การตอบคำถาม				การยอมรับฟังคนอื่น					ทำงานตามที่ครูมอบหมาย			
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		๔	๓	๒	๑
๑																						
๒																						
๓																						
๔																						
๕																						
๖																						
๗																						
๘																						
๙																						
๑๐																						

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

๑. ดีมาก = ๔ สนใจฟัง ไม่หลับ ไม่พูดคุยในชั้น มีคำถาม ตอบคำถามถูก ทำงานส่งตามเวลาอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๙๐ - ๑๐๐%
๒. ดี = ๓ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๗๐ - ๘๙%
๓. ปานกลาง = ๒ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๕๐ - ๖๙ %
๔. ปรับปรุง = ๑ เข้าชั้นเรียน แต่การแสดงออกน้อยมาก ส่งงานไม่ครบ ส่งงานไม่ตรงเวลา

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมตามแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

ลงชื่อครูผู้สอนสังเกต
(.....)

วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สาขาวิชา.....สาขางาน..... ระดับชั้น..... กลุ่ม.....

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน									คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
		ยึดมั่นในสถาบันฯ	ละเว้นอบายมุข	ความมีวินัย	ความสามัคคี	จิตอาสา	ซื่อสัตย์สุจริต	ประหยัด	สุภาพ	ตรงต่อเวลา		
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												
๖												
๗												
๘												
๙												
๑๐												
๑๑												
๑๒												
๑๓												
๑๔												
๑๕												
๑๖												
๑๗												
๑๘												
๑๙												
๒๐												

๑๐. เอกสารอ้างอิง/เอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม

วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ... ๒
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๓-๔
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจในความเป็นไทย

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

๒.๑ มาตรฐานอาชีพ.....-.....สมรรถนะย่อย.....-.....

๑) เกณฑ์การปฏิบัติงาน...-

๒) วิธีประเมิน.....-.....

๓) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

๔) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

๒.๒ บูรณาการกลุ่มอาชีพ-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยสุโขทัย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- ๑ บอกกระบวนการก่อตั้งของอาณาจักรสุโขทัยได้
- ๒ อธิบายลักษณะการเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัยได้
- ๓ อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรสุโขทัยได้
- ๔ อธิบายสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้
- ๕ บอกกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรสุโขทัยได้

๕. สารการเรียนรู้

๑. การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย
๒. ด้านการเมืองการปกครอง
๓. ด้านสังคมและวัฒนธรรม
๔. รายพระนามกษัตริย์ไทยสมัยสุโขทัย
๕. ด้านเศรษฐกิจ
๖. การสิ้นสุดอาณาจักรสุโขทัย

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๓/๑๘, คาบที่ ๓/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๒
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๒
๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๕. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๒.๑-๒.๒ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๓ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๓ และร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๔/๑๘, คาบที่ ๔/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๓

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๒.๓-๒.๔ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๑-๒ และใบงานที่ ๒.๓ ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบข้อที่เหลือเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๑-๒ และใบงานที่ ๒.๓ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๕/๑๘, คาบที่ ๕/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๔

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๒.๕-๒.๖ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๒.๑ และใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๔ ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบข้อที่เหลือเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๒.๑ และใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๔ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

๗. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๒

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๒, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล (ใช้เครื่องมือ)	การประเมินผล (นำผลเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมาย)
๑. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) หน่วยที่ ๒	(ไว้เปรียบเทียบกับคะแนนสอบหลังเรียน)
๒. แบบฝึกหัด/ใบงาน	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๓. แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) หน่วยที่ ๒	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๔. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมฯ	เกณฑ์ผ่าน ๖๐%

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๒, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

๘. หลักฐานการเรียนรู้

๘.๑ หลักฐานความรู้

๑. บันทึกการสอน

๒. ใบเช็กรายชื่อ

๘.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แผนจัดการเรียนรู้

๙. การวัดและประเมินผล

๙.๑ เกณฑ์การปฏิบัติงาน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. ตรวจกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้

๓. ตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒ วิธีประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้

๙.๓ เครื่องมือประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง

๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๑๐. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

๑๐.๑ ข้อสรุปหลังการจัดการเรียนรู้

๑๐.๒ ปัญหาที่พบ

๑๐.๓ แนวทางแก้ปัญหา

	ใบความรู้ ที่ ๒	หน่วยที่ ... ๒
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๓-๔
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

อาณาจักรสุโขทัยเป็นอาณาจักรสมัยประวัติศาสตร์ อาณาจักรแรกของไทย มีพัฒนาการจากการเป็นเมืองขนาดเล็กสู่การเป็นอาณาจักรที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่ สถาปนาขึ้นโดยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ มีบูรพมหากษัตริย์ที่มีพระปรีชาสามารถมากมายถึง ๙ พระองค์ แม้ในท้ายที่สุดอาณาจักรสุโขทัยจะล่มสลายลงจากการถูกผนวกโดยอาณาจักรอยุธยา อันถือเป็นการสิ้นสุดความยิ่งใหญ่ของอาณาจักรที่พัฒนาการมากกว่าสองร้อยปี แต่กระนั้นร่องรอยของความเจริญรุ่งเรืองที่เกิดจากความร่วมแรงร่วมใจของวีรกรรมและชาวเมืองสุโขทัยที่ได้พัฒนาอาณาจักรสุโขทัยตลอดมานั้น หาได้สูญสิ้นไป ยังคงเหลือร่องรอยหลักฐานให้อนุชนคนรุ่นหลังได้ศึกษาและภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติไทยที่ยาวนานตลอดมา

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยสุโขทัย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกกระบวนการก่อตั้งของอาณาจักรสุโขทัยได้
๒. อธิบายลักษณะการเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัยได้
๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรสุโขทัยได้
๔. อธิบายสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้
๕. บอกกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรสุโขทัยได้

๕. เนื้อหาสาระ

2.1 การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

สุโขทัยก่อนการสถาปนาขึ้นเป็นอาณาจักรนั้น มีหลักฐานที่บอกเล่าเรื่องราวอยู่ในศิลาจารึกวัดศรีชุม โดยกล่าวถึงเจ้าเมืองผู้ปกครองเมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยมีพระนามว่า พ่อขุนศรีนาวนำถม พ่อขุนศรีนาวนำถม มีพระราชโอรสองค์หนึ่งพระนามว่า พ่อขุนผาเมืองครองราชย์อยู่เมืองราด ครั้นเมื่อพ่อขุนศรีนาวนำถม สิ้นพระชนม์ พ่อขุนผาเมืองจึงมีศักดิ์และสิทธิโดยชอบธรรมในการครองเมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยต่อจากพระราชบิดา แต่ขอมสบาดโขลญลำพง กลับนำกำลังเข้ายึดเมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยไว้ได้ก่อน พ่อขุนผาเมืองจึงต้องร่วมมือกับพ่อขุนบางกลางหาว เจ้าเมืองบางยาง พระสหายสนิท ทำสงครามชิงเมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยคืนจากขอมสบาดโขลญลำพงได้ในที่สุด เมื่อได้เมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยคืนแล้ว พ่อขุนผาเมืองได้ถวายเมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยแก่พ่อขุนบางกลาง

หาว พร้อมทั้งประทานนาม ศรีอินทราทิตย์และพระแสงขรรค์ชัยศรีให้พ่อขุนบางกลางหาว พ่อขุนบางกลางหาวจึงได้เฉลิมพระนามใหม่ว่า “พ่อขุนศรีอินทราทิตย์” นับเป็นปฐมกษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัย

2.2 รายพระนามกษัตริย์ไทยสมัยสุโขทัย

ลำดับ	รายพระนาม	รายพระนาม	ปีที่สวรรคต
1	พ่อขุนศรีอินทราทิตย์	พ.ศ. 1792	ไม่พบหลักฐาน
2	พ่อขุนบานเมือง	ไม่พบหลักฐาน	พ.ศ. 1822
3	พ่อขุนรามคำแหง	พ.ศ. 1822	พ.ศ. 1841
4	พระยาเลอไทย	พ.ศ. 1841	ไม่พบหลักฐาน
5	พระยาจ๋วนาถม	ไม่พบหลักฐาน	พ.ศ. 1890
6	พระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไทย)	พ.ศ. 1890	พ.ศ. 1911–1917
7	พระมหาธรรมราชาที่ 2	พ.ศ. 1911–1917	พ.ศ. 1942
8	พระมหาธรรมราชาที่ 3 (ไสลือไทย)	พ.ศ. 1942	พ.ศ. 1962
9	พระมหาธรรมราชาที่ 4 (บรมपाल)	พ.ศ. 1962	พ.ศ. 1981

2.3 ด้านการเมืองการปกครอง

๒.๓.๑ พัฒนาการทางการเมืองในสมัยสุโขทัย

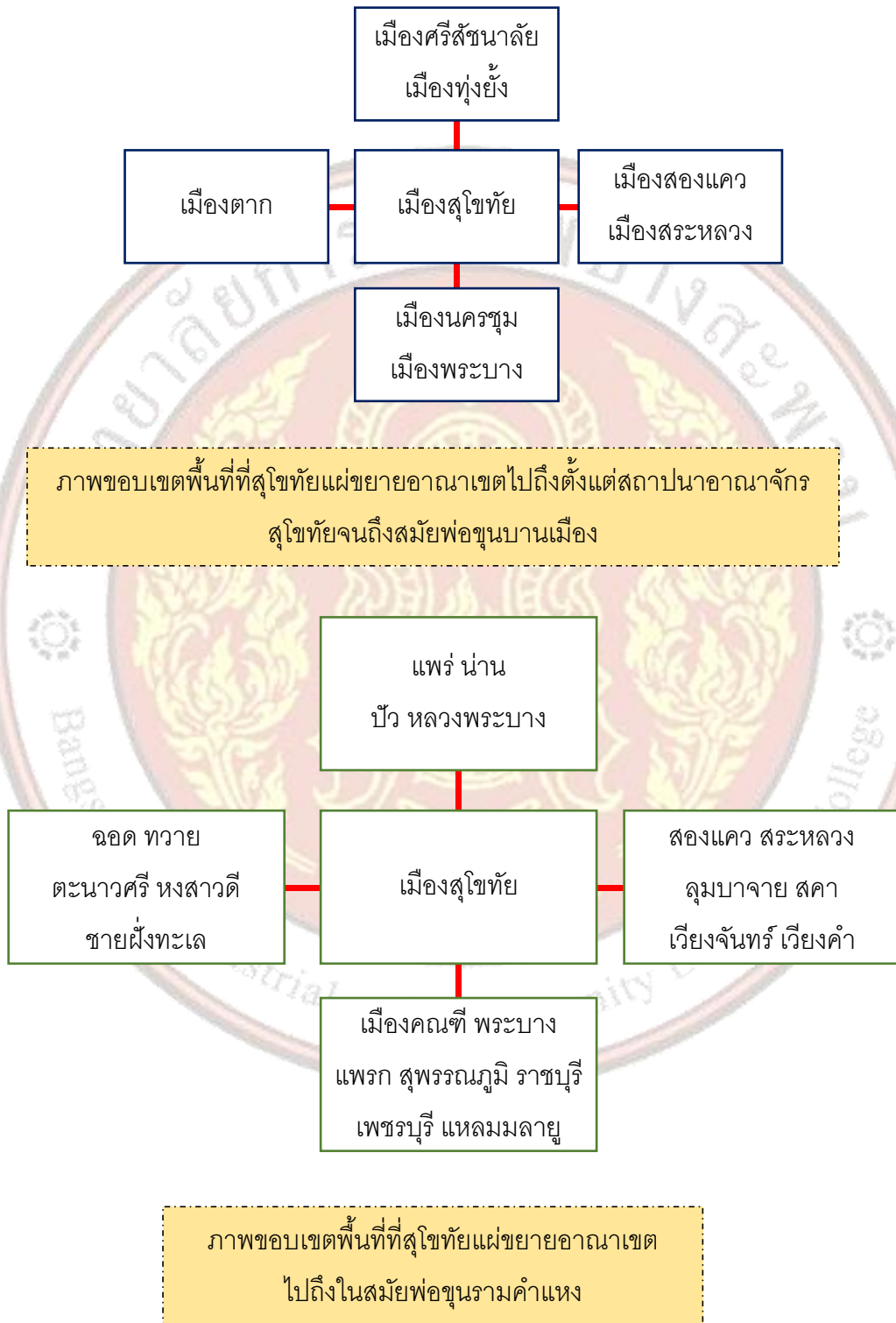
๑. การใช้ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ
๒. การทำสงครามขยายพระราชอาณาเขต
๓. ความสัมพันธ์กับอาณาจักรอื่น ๆ

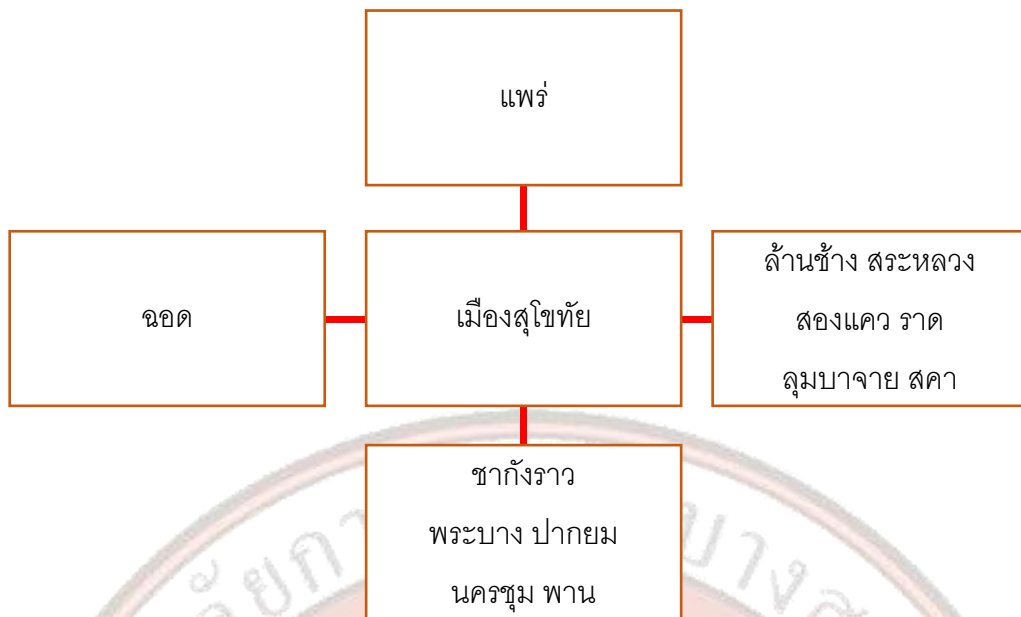
๒.๓.๒ การปกครองในสมัยสุโขทัย

ในสมัยสุโขทัยแม้จะมีกษัตริย์ปกครองเพียง ๙ พระองค์ แต่ลักษณะการปกครองที่กษัตริย์แต่ละพระองค์ทรงนำมาใช้ก็ไม่ได้เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันทั้งหมด มีความแตกต่างกันไปตามบริบททางสังคม ลักษณะการปกครองในสมัยสุโขทัยสามารถแบ่งได้เป็น ๒ รูปแบบ คือ การปกครอง แบบปิตุราชาธิปไตย (พ่อปกครองลูก) ปรากฏในรัชสมัยของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์จนถึงสมัยพ่อขุนรามคำแหง และการปกครองแบบธรรมราชา ตั้งแต่สมัยพระยาเลอไทยจนถึงสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल)

๑. การปกครองแบบปิตุราชาธิปไตย (พ่อปกครองลูก)
๒. การปกครองแบบธรรมราชา

อาณาเขตของสุโขทัย การแผ่ขยายอาณาเขตของกรุงสุโขทัยมีความแตกต่างกันตามรัชสมัยของกษัตริย์พระองค์ต่าง ๆ ทั้งนี้เนื่องจากกษัตริย์แต่ละพระองค์มีพระราชโบายในการดำเนินการด้านการต่างประเทศที่ต่างกัน อีกทั้งพระปรีชาสามารถเฉพาะพระองค์ก็เป็นปัจจัยสู่การขยายอาณาเขตได้กว้างขวางด้วย

ภาพขอบเขตพื้นที่ที่สุโขทัยแผ่ขยายอาณาเขตไป
ถึงในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 1

จากแผนภาพแสดงอาณาเขตของสุโขทัยที่แตกต่างกันในแต่ละยุคสมัยในช่วงที่สุโขทัยเข้มแข็งจะเห็นว่าสุโขทัยสามารถขยายอาณาเขตออกไปได้กว้างขวางเป็นอย่างมาก
การจัดการปกครอง

สุโขทัยใช้วิธีการกระจายอำนาจการปกครองจากศูนย์กลางสู่ภูมิภาคโดยจัดลำดับความสัมพันธ์ของเมืองต่างๆ เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. เมืองลูกหลวง
๒. เมืองพระยามหานคร
๓. เมืองประเทศราช

2.4 ด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

๒.๔.๑ ปัจจัยนำไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจ

๑. ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ
๒. ความสามารถของเกษตรกร

๒.๔.๒ ลักษณะการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

๑. การเกษตรกรรม
๒. การหัตถกรรม
๓. การค้าขาย
 - (๑) การค้าขายภายในราชอาณาจักร
 - (๒) การค้าภายนอกราชอาณาจักร

๒.๔.๓ ระบบเงินตรา

2.5 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๒.๕.๑ ด้านสังคม

๑. ชนชั้นทางสังคม

- (๑) กษัตริย์
- (๒) เจ้านาย
- (๓) ขุนนาง
- (๔) พระสงฆ์
- (๕) ไพร่
- (๖) ข้า

๒. พระพุทธศาสนา

- (๑) ความเชื่อพื้นฐานทางสังคม
- (๒) พระแท่นมิ่งคศิลาบาตร
- (๓) พระพุทธศาสนานิกายเถรวาท ลัทธิสงฆ์
- (๔) การจัดระเบียบคณะสงฆ์
- (ก) ฝ่ายคามวาสี
- (ข) ฝ่ายอรัญวาสี

๒.๕.๒ ด้านวัฒนธรรม

- ๑. งานด้านสถาปัตยกรรม
- ๒. ด้านประติมากรรม
 - (๑) พระพุทธรูป
 - (๒) เครื่องสังคโลก
- ๓. งานวรรณกรรม
 - (๑) ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง
 - (๒) ไตรภูมิพระร่วง
 - (๓) สุภาสิตพระร่วง
 - (๔) ตำรับท้าวศรีจุฬาลักษณ์

2.6 การสิ้นสุดของอาณาจักรสุโขทัย

๒.๖.๑ ปัจจัยด้านการเมือง

๒.๖.๒ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

๖. แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ

แบบฝึกหัด

๗. เอกสารอ้างอิง (ขึ้นหน้าใหม่)

หนังสือรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

๘. ภาคผนวก (เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ ฯ)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๒
ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X หน้าตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. กษัตริย์พระองค์ใดเป็นผู้สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ก. สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง

ข. สมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ ๑

ค. พ่อขุนรามคำแหง

ง. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

๒. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ก. พ่อขุนบางกลางหาวเจ้าเมืองบางยางมีส่วนสำคัญต่อการยกกองกำลังมาช่วยยึดเมืองสุโขทัยคืน

ข. ขอมสบาดโขลญลำพงต้องการตั้งตนเป็นเจ้าเมืองสุโขทัยหลังพ่อขุนศรีนาวนำถมสิ้นพระชนม์

ค. พ่อขุนผาเมืองครองราชย์ได้ ๑๕ ปีก็เกิดการกบฏโดยขอมสบาดโขลญลำพงขึ้น

ง. พ่อขุนศรีนาวนำถมสิ้นพระชนม์ก่อนหน้าที่จะเกิดการกบฏเมืองสุโขทัยขึ้น

๓. ข้อใดจับคู่ความสัมพันธ์ได้ถูกต้องเกี่ยวกับนครสองอัน

ก. สุโขทัย-พิษณุโลก

ข. ศรีสัชนาลัย-พิษณุโลก

ค. สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย

ง. ชากังราว-พระบาง

๔. ข้อใดเรียงลำดับการขึ้นครองราชย์จากก่อนไปหลังของกษัตริย์สุโขทัยได้อย่างถูกต้อง

ก. พ่อขุนรามคำแหง-พ่อขุนบานเมือง-พ่อขุนศรีอินทราทิตย์-พญาเลอไท-พญาจันทน์

ข. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์-พ่อขุนบานเมือง-พ่อขุนรามคำแหง-พญาเลอไท-พญาจันทน์

ค. พญาจันทน์-พญาเลอไท-พ่อขุนรามคำแหง-พ่อขุนบานเมือง-พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

ง. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์-พ่อขุนรามคำแหง-พ่อขุนบานเมือง-พญาจันทน์-พญาเลอไท

๕. พ่อขุนรามคำแหงใช้วิธีการเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับมอญอย่างไร

ก. ยกทัพเข้าปราบปรามเมืองมอญ

ข. ให้พระราชธิดาอภิเษกสมรสกับมะกะโท

ค. ทำสัญญาพระราชไมตรีในปี พ.ศ. ๑๘๒๖

ง. ให้พระราชโอรสไปปกครองเมืองมอญ

๖. เหตุการณ์ใดสะท้อนถึงพระปรีชาสามารถของพ่อขุนรามคำแหงด้านการทำศึกสงคราม

ก. ศึกปราบขุนสามชนเจ้าเมืองมอญ

ข. ศึกปราบพญามังราย

ค. ศึกปราบพญางำเมือง

ง. ศึกปราบขอมสบาดโขลญลำพง

๗. ข้อใดเป็นเหตุผลที่พ่อขุนรามคำแหงกระทำสัตย์สาบานกับพญามังรายและพญางำเมือง

ก. โดนพญามังรายหลอกให้มาทำสัตย์สาบาน

ข. แสดงความสัมพันธ์อันดีในฐานะพระสหายสนิท

ค. เพื่อป้องกันอิทธิพลของโปรตุเกส

ง. เคยรบกันจนไม่มีใครแพ้ชนะจึงหยุดสงคราม

๘. ข้อใดเป็นหลักธรรมที่สำคัญของกษัตริย์ในการปกครองแบบธรรมราชา

ก. ทศพิธราชธรรม

ข. หิริโอตตัปปะ

ค. ฆราวาสธรรม ๔

ง. กัลยาณมิตตา

๙. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย

ก. การมีทำเลที่ตั้งเหมาะสม

ข. ความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ

ค. ความสามารถของผู้นำ

ง. การพึ่งพาอาศัยกันของสุโขทัยกับอยุธยา

๑๐. ในสมัยสุโขทัยมีตลาดสำหรับชาวพื้นเมืองซื้อขายสินค้า เรียกว่าอะไร

- ค. ตลาดปสาน**

๑๑. ชาตินี้ต่อไปนี้มีความสัมพันธ์ทางการค้ากับสุโขทัยมากกว่าชาติอื่น ๆ

- ก. ฟิlipปีนส์ ข. จีน
ค. สเปน ง. โปรตุเกส

๑๒. ข้อใดถือเป็นวรรณกรรมชิ้นแรกในสมัยสุโขทัย

- ก. ศีลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

- ข. ไตรภูมิพระร่วง

- ค. จินตามณี

- ง. พงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์

๑๓. พ่อขุนรามคำแหงทรงประดิษฐ์อักษรไทยเมื่อปี พ.ศ. ไต

- ก. ปี พ.ศ.๑๘๒๖ ข. ปี พ.ศ.๑๘๓๖
- ค. ปี พ.ศ.๑๘๔๖ ง. ปี พ.ศ.๑๘๕๐

๑๔. สันนิษฐานกันว่าพระพุทธชินราชสร้างขึ้นในสมัยใด

- ก. พ่อขุนรามคำแหง
ค. พระมหาธรรมราชาที่ ๑
- ข. พญาเลอไท
ง. พระมหาธรรมราชาที่ ๔

๑๕. ข้อใดอธิบายได้ถูกต้องเกี่ยวกับการสิ้นสุดกรุงสุโขทัย

- ก. การเปลี่ยนแปลงลักษณะการปกครองจากธรรมราชาไปสู่พ่อปกครองลูกทำให้ประชาชนแตกแยก
- ข. การตัดขาดความสัมพันธ์กับมอญหลังสมัยพ่อขุนรามคำแหงทำให้เส้นทางการค้าด้านเมาะตะมะ
ลูกไอน่าย้ายมายังสุโขทัยแบบเต็มตัว
- ค. กษัตริย์สุโขทัยหลังสมัยพ่อขุนรามคำแหงอุปถัมภ์กิจการด้านการทหารจนขาดการพัฒนาด้าน
ศาสนาทำให้ศาสนาอ่อนแอ
- ง. การสถาปนาของอยุธยาส่งผลต่อสภาพคลองทางเศรษฐกิจของสุโขทัย

	ใบงาน ที่ ๒	หน่วยที่ ... ๒
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๓-๔
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

การศึกษาประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเรื่องราวพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในอดีต รวมไปถึงความคิดที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นมักมีผลกระทบต่อสังคม ด้วยความที่ประวัติศาสตร์มีเนื้อหาอันกว้างขวางจึงปฏิเสธไม่ได้ที่การศึกษาประวัติศาสตร์จะมีความเกี่ยวข้องกับแขนงวิชาอื่น ๆ เช่น สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เป็นต้น คุณค่าสูงสุดของการศึกษาประวัติศาสตร์คือเมื่อผู้สนใจศึกษาได้เข้าใจในรากเหง้าของตนก็จะเกิดความภาคภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิดเกิดเป็นความรักความหวงแหน อันเป็นหลักการขั้นพื้นฐานแห่งการสร้างสามัคคีของคนในชาติ

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยสุโขทัย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกกระบวนการก่อตั้งของอาณาจักรสุโขทัยได้
๒. อธิบายลักษณะการเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัยได้
๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรสุโขทัยได้
๔. อธิบายสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรสุโขทัยได้
๕. บอกกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรสุโขทัยได้

๕. เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ใบความรู้
๓. แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

๖. คำแนะนำ/ข้อควรระวัง

-

๗. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๓/๑๘, คาบที่ ๓/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชานชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๒
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๒
๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๕. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๒.๑-๒.๒ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๓ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๓ และร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๔/๑๘, คาบที่ ๔/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๓

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๒.๓-๒.๔ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๑-๒ และใบงานที่ ๒.๓ ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบข้อที่เหลือเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๑-๒ และใบงานที่ ๒.๓ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๕/๑๘, คาบที่ ๕/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๔

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๒.๕-๒.๖ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๒.๑ และใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๔ ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบข้อที่เหลือเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๒.๑ และใบงานที่ ๒.๒ ข้อ ๔ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

๗. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๒

การวัดผลและประเมินผล

๑. การวัดผล

- พุทธิพิสัย	๑) แบบฝึกหัด	๒๐ %
	๒) ทดสอบหลังเรียน	๓๐ %
	๓) วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค)	๒๐ %
- ทักษะพิสัย	งานที่มอบหมาย	รวม ๑๐ %

- จิตพิสัย

รวม ๒๐ %

รวมทั้งหมด ๑๐๐ %

(คะแนนทดสอบก่อนเรียนไว้สำหรับเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน)

คะแนนระหว่างภาค/ปลายภาค

๘๐ : ๒๐

ระหว่างภาค ๑) แบบฝึกหัด

๒๐ %

๒) ทดสอบหลังเรียน

๓๐ %

๓) งานที่มอบหมาย

๑๐ %

๔) จิตพิสัย

๒๐ %

รวม

๘๐ %

ปลายภาค

วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค)

๒๐ %

รวมทั้งหมด

๑๐๐ %

๒. การประเมินผล (อิงเกณฑ์)

๘๐ - ๑๐๐ คะแนน ได้ผลการเรียน	๔.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
๗๕ - ๗๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
๗๐ - ๗๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
๖๕ - ๖๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๖๐ - ๖๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๕๕ - ๕๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อน
๕๐ - ๕๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนมาก
< ๕๐ คะแนน ได้ผลการเรียน	๐	หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

๘. สรุปและวิจารณ์ผล

-

๙. การประเมินผล

๑. พิจารณาหลักฐานความรู้

๒. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

ใบงานที่ ๒.๑

เอกลักษณ์สุโขทัย

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของสุโขทัย พร้อมเขียนชื่อและคำอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับภาพ ๑ นั้นมาพอสังเขป

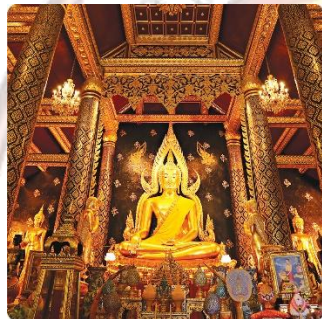
สิ่งนี้คือ.....

พระอัฐารส

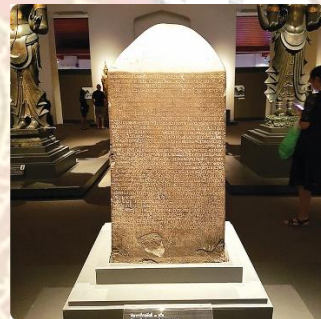
สิ่งนี้คือ

พระแท่นมั่งคิลบาตร

สิ่งนี้คือ

พระพุทธรชินราช

สิ่งนี้คือ

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

คำอธิบายภาพที่ ๑ - ๔

๑.พระอัฐารส เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นขนาดใหญ่ที่มีความสวยงาม มีความสูงโดยประมาณ ๑๘ ศอก วัดระยะจากฐานจนถึงส่วนปลายขององค์พระพุทธรูป พบหลายแห่ง เช่น พระอัฐารส วัดมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย และที่วัดสะพานหิน จังหวัดสุโขทัย

๒.พระแท่นมั่งคิลบาตร พ่อขุนรามคำแหงทรงแสดงถึงการสนับสนุนให้พระพุทธศาสนาโดยพระองค์ทรงให้สร้างพระแท่นมั่งคิลบาตรไว้กลางดงตาล เมื่อถึงวันพระจะนิมนต์ให้พระสงฆ์ขึ้นแสดงธรรมแก่ประชาชน

๓.พระพุทธรชินราช วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดพิษณุโลก สร้างในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ เป็นรูปแบบของการปั้นพระพุทธรูปรูปแบบหนึ่งในสมัยสุโขทัย ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นความวิจิตรบรรจงและสวยงามที่สุดรูปแบบหนึ่ง

๔.ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงหรือศิลาจารึกหลักที่ ๑ เป็นศิลาจารึกที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะช่วยแสดงให้เห็นถึงต้นกำเนิดของอักษรไทย ศิลาจารึกทำจากหินทรายแป้ง สูง ๑๑๑ ซม. กว้างด้านละ ๓๕ ซม. ด้านที่ ๑ และ ๒ มีเนื้อหาด้านละ ๓๕ บรรทัด ด้านที่ ๓ และ ๔ มีเนื้อหาด้านละ ๒๗ บรรทัด ลักษณะของตัวอักษรลากขึ้นลงเป็นเส้นตรง รูปร่างอยู่ในทรงเหลี่ยม เนื้อหาในศิลาจารึก แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้ ตอนที่ ๑ อธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหง ตอนที่ ๒ อธิบายพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหง และตอนที่ ๓ ว่าด้วยเรื่องการยกพระเกียรติพ่อขุนรามคำแหง

ใบงานที่ ๒.๒ สุโขทัยในอดีต

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. จงอธิบายลักษณะการปกครองแบบปิตุราชาธิปไตยในสมัยสุโขทัย มาให้เข้าใจ

การปกครองแบบปิตุราชาธิปไตย (พ่อปกครองลูก) เป็นการปกครองในลักษณะที่กษัตริย์ให้ความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของประชาชน สภาพความเป็นอยู่ในเขตราชธานีจึงเป็นไปโดยสงบเรียบร้อยส่งผลโดยตรงต่อการเมืองภายนอกของกษัตริย์ที่สามารถกระทำได้โดยไร้ข้อกัฏฏเกี่ยวกับกิจการภายใน ลักษณะการปกครองแบบปิตุราชาธิปไตย (พ่อปกครองลูก) กษัตริย์จะทรงวางพระองค์เป็นดังพ่อที่อยู่ในบ้าน เป็นพ่อที่มีหน้าที่ดูแลลูก ๆ ซึ่งหมายถึงประชาชนในราชอาณาจักรของพระองค์ให้อยู่ดีมีสุข ทำให้ความใกล้ชิดของกษัตริย์กับประชาชนนั้นมีมาก อย่างไรก็ตามก็ตีหลักฐานที่สำคัญประการหนึ่งเกี่ยวกับค่านามานพระนามของกษัตริย์สุโขทัยที่มีคำว่า “พ่อขุน” ไม่ได้สะท้อนถึงการนำการปกครองแบบปิตุราชาธิปไตย (พ่อปกครองลูก) มาใช้ในสมัยสุโขทัยตอนต้น เพราะคำว่า “พ่อขุน” มีความหมายว่า หัวหน้าของขุนที่เป็นผู้นำเมืองเล็กเมืองน้อยในแคว้นสุโขทัย (ศ.ดร.ประเสริฐ ณ นคร) แต่ลักษณะของการปกครองมากกว่าที่อธิบายถึงความปิตุราชาธิปไตย หรือพ่อปกครองลูก อย่างแท้จริง

๒. จงอธิบายลักษณะการปกครองแบบธรรมราชาในสมัยสุโขทัย มาให้เข้าใจ

การปกครองแบบธรรมราชา การปกครองแบบธรรมราชา มีลักษณะสำคัญที่กษัตริย์จะทรงใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการแสดงออกทางพฤติกรรมในฐานะผู้นำอย่างเหมาะสม หลักธรรมที่นำมาใช้ ในการปกครองแบบธรรมราชามีหลายหลักธรรมด้วยกัน เช่น ทศพิธราชธรรม จักรวรรดิวัตร พรหมวิหาร ๔ หรือราชสังคหวัตถุ เป็นต้น

การปกครองแบบธรรมราชามีความโดดเด่นและชัดเจนที่สุดในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) เพราะพระองค์ทรงมีพระราชกรณียกิจที่สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างมากมาย เช่น การสร้างพระพุทธชินราช พระราชนิพนธ์เรื่องไตรภูมิพระร่วง การแต่งสุภาพิตพระร่วง (ปัจจุบันยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่าแต่งขึ้นในสมัยพ่อขุนรามคำแหงหรือพระมหาธรรมราชาที่ ๑) นอกจากนี้ยังเป็นผู้จัดระเบียบคณะสงฆ์ด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าพระพุทธศาสนาในสมัยสุโขทัยเจริญสูงสุดในรัชสมัยของพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท)

๓. จงอธิบายกระบวนการเกิดขึ้นของอาณาจักรสุโขทัย มาพอสังเขป

สุโขทัยก่อนการสถาปนาขึ้นเป็นอาณาจักรนั้น มีหลักฐานที่บอกเล่าเรื่องราวอยู่ใน ศิลาลาจารวัดศรีชุม โดยกล่าวถึงเจ้าเมืองผู้ปกครองเมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยมีพระนามว่า พ่อขุนศรีนาวนำถม พ่อขุนศรีนาวนำถม มีพระราชโอรสองค์หนึ่งพระนามว่า พ่อขุนผาเมืองครองราชย์อยู่เมืองรัต ครั้นเมื่อพ่อขุนศรีนาวนำถม สิ้นพระชนม์ พ่อขุนผาเมืองจึงมีศักดิ์และสิทธิโดยชอบธรรมในการครองเมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยต่อจากพระราชบิดา แต่ขอมสบาดโขลญลำพง กลับนำกำลังเข้ายึดเมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยไว้ได้ก่อน พ่อขุนผาเมืองจึงต้องร่วมมือกับพ่อขุนบางกลางหาว เจ้าเมืองบางยาง พระสหายสนิท ทำสงครามชิงเมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยคืนจากขอมสบาดโขลญลำพงได้ในที่สุด เมื่อได้เมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยคืนแล้ว พ่อขุนผาเมืองได้ถวายเมืองสุโขทัย-ศรีสัชนาลัยแก่พ่อขุนบางกลางหาว พร้อมทั้งประทานนาม ศรีอินทราธิบดีและพระแสงขรรค์ชัยศรีให้พ่อขุนบางกลางหาว พ่อขุนบางกลางหาวจึงได้เฉลิมพระนามใหม่ว่า “พ่อขุนศรีอินทราธิบดี” นับเป็นปฐมกษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัย

๔. จงอธิบายกระบวนการล่มสลายของอาณาจักรสุโขทัย มาพอสังเขป

ปัจจัยที่ ๑ การเปลี่ยนแปลงการปกครองหลังสิ้นสุดรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหงส่งผลต่อความสัมพันธ์ความเห็นอกเห็นใจและความสามัคคีของประชาชนที่มีต่อองค์กษัตริย์ ทำให้ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างกษัตริย์และประชาชนเริ่มห่างกันออกไป นอกจากนี้การแตกแยกภายในก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้กรุงสุโขทัยสิ้นสุดลง โดยเฉพาะหลังเหตุการณ์การสิ้นพระชนม์ ของพระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลิไท) พระยารามกับพระยาบาล พระราชโอรสพระมหาธรรมราชาที่ ๓ ทำสงครามแย่งชิงราชบัลลังก์ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรราชิราชแห่งอาณาจักร

อยุธยาได้นำกองทัพขึ้นไปประจัญข้าพพิพาทและแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยให้ พระยาบาลเป็นกษัตริย์พระองค์ใหม่ ครองเมืองพิษณุโลก ทรงพระนามว่าพระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल) และได้ขอพระราชธิดาของพระมหาธรรมราชาที่ ๒ ให้มาอภิเษกสมรสกับเจ้าสามพระยา (เจ้าสามพระยาเป็นพระราชโอรสของสมเด็จพระนครินทราชาธิราช) ต่อมาเมื่อสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (พระนามของเจ้าสามพระยาหลังขึ้นครองราชย์) ขึ้นเป็นกษัตริย์ก็ได้ผนวกลุสโซทัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอยุธยาโดยทรงส่งพระราเมศวรขึ้นไปครองราชย์ที่พิษณุโลกทันทีที่พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल) แห่งอาณาจักรสุโขทัยสิ้นพระชนม์ ในปี พ.ศ. ๑๙๘๑ นับเป็นการสิ้นสุดของอาณาจักรสุโขทัยปัจจัยที่ ๒ การที่สุโขทัยมีทำเลที่ตั้งที่อยู่ในเขตดินแดนตอนในซึ่งห่างไกลจากทะเลถือเป็นข้อเสียเปรียบเมื่อเทียบกับเมืองอื่น ๆ ที่มีอิทธิพล ณ เวลานั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเทียบกับอยุธยา ทำให้สุโขทัยต้องพยายามรักษาความสัมพันธ์กับเมืองมอญเพื่อให้ยังสามารถทำการค้าขายผ่านเมืองเมาะตะมะได้ แต่ความสัมพันธ์ระหว่างสุโขทัยกับมอญที่มีลักษณะถ้อยทีถ้อยอาศัยเกิดขึ้นแค่เพียงในรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหงเท่านั้น หลังจากนั้นมอญพยายามที่จะตั้งตนเองเป็นอิสระตลอดมา ส่วนเส้นทางการค้าลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาสุโขทัยก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ เนื่องด้วยการสถาปนาอาณาจักรอยุธยาบริเวณภาคกลางตอนล่างที่สามารถควบคุมเส้นทางขนส่งสินค้าบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างไว้ได้

ใบงานที่ ๒.๒

สุโขทัยในอดีต

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนเขียนพระนามของกษัตริย์ในสมัยสุโขทัยที่ทรงมีพระบรมราโชบายในการปกครองใกล้เคียงกับการปกครองในลักษณะของ “พ่อปกครองลูก” มากที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

การปกครองแบบพ่อปกครองลูกปรากฏชัดเจนที่สุดในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เนื่องจากพระองค์ทรงวางแนวทางการปกครอง การบริหารบ้านเมืองที่มีลักษณะของการเอาใจใส่อาณาประชาราษฎร์อย่างมากมาย เช่น การแขวนกระดิ่งอันหนึ่งไว้ที่ประตูเมือง เมื่อประชาชนคนใดมีเรื่องเดือดเนื้อร้อนใจ ไม่ได้ได้รับความยุติธรรมใด ๆ ก็สามารถส่งกระดิ่งร้องทุกข์ได้ นอกจากนี้ยังให้เสรีภาพแก่ประชาชนในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต ดังที่ปรากฏในศิลาจารึกหลักที่ ๑ ความว่า “เมื่อชั่วพ่อขุนรามคำแหง เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เจ้าเมืองบ่เอาจอบในไพร่ ลูทางเพื่อนจูงวัวไปค้าขีม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้าง ค้า ใครจักใคร่ค้าม้า ค้า ใครจักใคร่ค้าเงือนค้าทอง ค้า ไพร่ฟ้าหน้าใส” จากลักษณะการปกครองดังกล่าวส่งผลให้ความใกล้ชิดของกษัตริย์กับประชาชนนั้นมีมาก ดังพ่อผู้ปกครองลูก

๒. ให้นักเรียนเขียนพระนามของกษัตริย์ในสมัยสุโขทัยที่ทรงมีพระบรมราโชบายในการปกครองในลักษณะของ “ธรรมราชา” มากที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ

การปกครองแบบธรรมราชามีความโดดเด่นและชัดเจนที่สุดในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) เพราะพระองค์ทรงมีพระราชกรณียกิจที่สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างมากมาย เช่น การสร้างพระพุทธรูปยืนราช พระราชนิพนธ์เรื่องไตรภูมิพระร่วง การแต่งสุภาพิตพระร่วง (ปัจจุบันยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่าแต่งขึ้นในสมัยพ่อขุนรามคำแหงหรือพระมหาธรรมราชาที่ ๑) นอกจากนี้ยังเป็นผู้จัดระเบียบคณะสงฆ์ด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าพระพุทธศาสนาในสมัยสุโขทัยเจริญสูงสุดในรัชสมัยของพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท)

แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ใบงานที่ ๒

รายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย

ชื่อ.....สกุล.....ระดับชั้น.....สาขาวิชา.....กลุ่ม.....

สรุปผลการประเมิน

ผ่าน

ไม่ผ่าน

คะแนนที่ได้.....

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	ระดับคะแนน					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	ด้านคุณธรรม จริยธรรม เข้าเรียนตรงต่อเวลา						
๒	มีวินัย และแต่งกายถูกระเบียบ						
๓	มีความมุ่งมั่น และตั้งใจปฏิบัติงาน						
๔	มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นทีม						
๕	ส่งงานในเวลาที่กำหนด						
๖	ด้านทักษะการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน						
๗	แบบงานมีความประณีต และสวยงาม						
๘	แบบงานถูกต้องตามหลักวิชาการ						
๙	ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด						
๑๐	มีสุขภาพดีของความปลอดภัย						
	รวมคะแนน						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล
หน่วยที่ ๒ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยสุโขทัย

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ และหากผู้เรียนมีพฤติกรรมนั้น ลงในช่องรายการ

ที่	ชื่อ- นามสกุล	การแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนในระหว่างเรียน																				รวม คะแนน
		การสนใจเรียน				การแสดงความคิดเห็น				การตอบคำถาม				การยอมรับฟังคนอื่น				ทำงานตามที่ครูมอบหมาย				
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑																						
๒																						
๓																						
๔																						
๕																						
๖																						
๗																						
๘																						
๙																						
๑๐																						

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

๑. ดีมาก = ๔ สนใจฟัง ไม่หลับ ไม่พูดคุยในชั้น มีคำถาม ตอบคำถามถูก ทำงานส่งตามเวลาอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๙๐ - ๑๐๐%
๒. ดี = ๓ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๗๐ - ๘๙%
๓. ปานกลาง = ๒ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๕๐ - ๖๙ %
๔. ปรับปรุง = ๑ เข้าชั้นเรียน แต่การแสดงออกน้อยมาก ส่งงานไม่ครบ ส่งงานไม่ตรงเวลา

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมตามแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

ลงชื่อครูผู้สอนสังเกต
 (.....)

วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สาขาวิชา.....สาขางาน..... ระดับชั้น..... กลุ่ม.....

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน									คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
		ยึดมั่นในสถาบันฯ	ละเว้นอบายมุข	ความมีวินัย	ความสามัคคี	จิตอาสา	ซื่อสัตย์สุจริต	ประหยัด	สุภาพ	ตรงต่อเวลา		
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												
๖												
๗												
๘												
๙												
๑๐												
๑๑												
๑๒												
๑๓												
๑๔												
๑๕												
๑๖												
๑๗												
๑๘												
๑๙												
๒๐												

๑๐. เอกสารอ้างอิง/เอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม

วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ... ๓
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๕-๖
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจในความเป็นไทย

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

๒.๑ มาตรฐานอาชีพ.....-.....สมรรถนะย่อย.....-.....

๑) เกณฑ์การปฏิบัติงาน...-

๒) วิธีประเมิน.....-.....

๓) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

๔) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

๒.๒ บูรณาการกลุ่มอาชีพ-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยอยุธยา ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. อธิบายกระบวนการสถาปนาอาณาจักรของอยุธยาได้

๒. บอกลักษณะการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้

๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรอยุธยาได้

๔. บอกสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรอยุธยาได้

๕. อธิบายกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยาได้

๕. สารการเรียนรู้

๓.๑ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา

๓.๒ รายพระนามกษัตริย์ไทยสมัยอยุธยา

๓.๓ ด้านการเมืองการปกครอง

๓.๔ ด้านเศรษฐกิจ

๓.๕ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๓.๖ การล่มสลายของอาณาจักรอยุธยา

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๖/๑๘, คาบที่ ๖/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชื่อนักเรียน

๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๕

๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๓

๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๕. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๓.๑-๓.๒ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับการสถาปนาอยุธยาตามที่ครูผู้สอนถาม

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันลำดับราชวงศ์ของอยุธยาทั้ง ๕ ราชวงศ์ และร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๗/๑๘, คาบที่ ๗/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๖

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๓.๓-๓.๔ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๓.๑ และใบงานที่ ๓.๒ ข้อ ๑-๓ ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อที่ไม่สำเร็จเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๓.๑ และใบงานที่ ๓.๒ ข้อ ๑-๓ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๘/๑๘, คาบที่ ๘/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๗

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๓.๕-๓.๖ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๓.๑ และใบงานที่ ๓.๒ ข้อ ๔ และใบงานที่ ๓.๓ ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อที่ไม่สำเร็จเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๓.๑ และใบงานที่ ๓.๒ ข้อ ๔ และใบงานที่ ๓.๓ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

๗. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๓

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๓, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๒, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน
๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล (ใช้เครื่องมือ)	การประเมินผล (นำผลเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมาย)
๑. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) หน่วยที่ ๓	ไว้เปรียบเทียบกับคะแนนสอบหลังเรียน)
๒. แบบฝึกหัด/ใบงาน	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๓. แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) หน่วยที่ ๓	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๔. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมฯ	เกณฑ์ผ่าน ๖๐%

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๓, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน
๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

๘. หลักฐานการเรียนรู้

๘.๑ หลักฐานความรู้

๑. บันทึกการสอน
๒. ใบเช็กรายชื่อ

๘.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แผนจัดการเรียนรู้

๙. การวัดและประเมินผล

๙.๑ เกณฑ์การปฏิบัติงาน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. ตรวจกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้
๓. ตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒ วิธีการประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้

๙.๓ เครื่องมือประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๑๐. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

๑๐.๑ ข้อสรุปหลังการจัดการเรียนรู้

๑๐.๒ ปัญหาที่พบ

๑๐.๓ แนวทางแก้ปัญหา

	ใบความรู้ ที่ ๓	หน่วยที่ ... ๓
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๕-๖
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

อาณาจักรอยุธยาถือกำเนิดขึ้นตามที่ปรากฏในพระราชพงศาวดาร เมื่อปี พ.ศ. ๑๘๙๓ ภายใต้การสถาปนาขึ้นของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ หรือพระเจ้าอู่ทอง ใช้รูปแบบการปกครองแบบทวารวษาที่รับแบบอย่างมาจากเขมร ผสมผสานกับการปกครองแบบธรรมราชาอย่างสุโขทัยที่เคยยึดถือกันมา ตลอดระยะเวลา ๔๑๗ ปีแห่งความรุ่งโรจน์ของอยุธยา อยุธยาได้สร้างตัวตนให้เป็นที่รู้จักแก่บ้านเมืองอื่นโดยใช้ชัยภูมิที่มีความเหมาะสมและส่งเสริมต่อการเป็นเมืองท่า เปิดรับผู้คนต่างบ้านต่างเมืองให้เดินทางเข้ามาค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า และด้วยความที่เมืองท่าแห่งนี้มีทรัพยากรที่มีค่าและเป็นที่ต้องการ ทั้งยังมีแรงงานที่สามารถป้อนทรัพยากรแก่ราชธานี ให้ราชธานีมีทรัพยากรเพียงพอต่อความต้องการของตลาดได้ตลอดเวลา จึงทำให้การมีสถานะเป็นเมืองท่าของอยุธยานั้นสมบูรณ์แบบ เรื่องเล่าของการเป็นเมืองท่าที่สามารถทำกำไรได้อย่างมหาศาลของอยุธยา ถูกพ่อค้าวานิชชาวต่างชาติบอกเล่าต่อกัน และได้กลายเป็นน้ำผึ้งอันหอมหวานที่ล่อตาล่อใจผู้คนต่างบ้านต่างเมือง และนักแสวงโอกาสให้มาแสวงหาผลประโยชน์ จนเมืองท่าแห่งนี้เปลี่ยนสถานะจากเมืองท่าธรรมดาไปสู่การเป็นเมืองท่านานาชาติในที่สุด

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยอยุธยา ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. อธิบายกระบวนการสถาปนาอาณาจักรของอยุธยาได้
๒. บอกลักษณะการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้
๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรอยุธยาได้
๔. บอกสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรอยุธยาได้
๕. อธิบายกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยาได้

๕. เนื้อหาสาระ

3.1 การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา

การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา

หนองโสน หรือบึงพระราม คือ จุดเริ่มต้นของอาณาจักรอยุธยา โดยมีสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) เป็นผู้สถาปนาขึ้น หลักฐานทางประวัติศาสตร์อธิบายว่าก่อนการสถาปนาเมืองขึ้น ณ สถานที่แห่งนี้ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ ทรงอพยพผู้คนเพื่อหนีโรคระบาดมาเนื่องจาก เกิดโรค “ท่า” โดยในระยะแรกสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ ทรงย้ายมาตั้งชัยภูมิอยู่ที่บริเวณ วัดพุทไธสวรรย์ (ตั้งอยู่นอกเกาะเมืองด้านทิศใต้) และสร้างพระ

ตำหนักเวียงเหล็ก (เวียงเล็ก) รอไปพลางก่อนระหว่างที่กำลังหาชัยภูมิที่เหมาะสมกว่า จนกระทั่งได้ที่ตั้งใหม่ คือ บริเวณที่เรียกว่า หนองโสนหรือบึงพระราม สถานที่แห่งนี้จึงกลายมาเป็นสถานที่ในการสถาปนาอาณาจักรอยุธยา แห่งใหม่แทนศูนย์กลางเดิมที่บริเวณวัดพุทไธสวรรย์

การอยู่กันเป็นชุมชนเมืองของผู้คนบริเวณอาณาจักรอยุธยาไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใดด้วยการสถาปนาของ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ แต่พื้นที่บริเวณนี้มีลักษณะของการเป็นชุมชนที่มีคนอยู่อาศัยมาก่อนแล้ว เพราะพื้นที่ บริเวณนี้เป็นเขตอำนาจที่สำคัญของ ๒ กลุ่มเมืองคือ กลุ่มละโว้-อโยธยาและกลุ่มสุพรรณภูมิ-แพรกศรีราชา

๑. ละโว้-อโยธยา

๒. สุพรรณภูมิ-แพรกศรีราชา

3.2/ รายพระนามกษัตริย์ไทยสมัยอยุธยา

ลำดับ	รายพระนาม	ปีที่ครองราชย์	ราชวงศ์
๑	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง)	พ.ศ. ๑๘๙๓ – ๑๙๑๒	อู่ทอง
๒	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒	ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๑๙๑๒ – ๑๙๑๓ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๑๙๓๑ – ๑๙๓๘	
๓	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๓	พ.ศ. ๑๙๓๘ – ๑๙๕๒	
๑	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพะงั่ว/พ่อจั่ว)	พ.ศ. ๑๙๑๓ – ๑๙๓๑	สุพรรณภูมิ
๒	สมเด็จพระเจ้าทองลั่น (ทองจันทร์)	พ.ศ. ๑๙๓๑ – ๑๙๓๑	
๓	สมเด็จพระนครินทราธิราช	พ.ศ. ๑๙๕๒ – ๑๙๖๗	
๔	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา)	พ.ศ. ๑๙๖๗ – ๑๙๙๑	
ลำดับ	รายพระนาม	ปีที่ครองราชย์	ราชวงศ์
๕	สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ	พ.ศ. ๑๙๙๑ – ๒๐๓๑	สุโขทัย
๖	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๓	พ.ศ. ๒๐๓๑ – ๒๐๓๔	
๗	สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒	พ.ศ. ๒๐๓๔ – ๒๐๗๒	
๘	สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๔	พ.ศ. ๒๐๗๒ – ๒๐๗๖	
๙	พระรัชฎาธิราช	พ.ศ. ๒๐๗๖ – ๒๐๗๗	
๑๐	สมเด็จพระไชยราชาธิราช	พ.ศ. ๒๐๗๗ – ๒๐๘๙	
๑๑	พระยอดฟ้า	พ.ศ. ๒๐๘๙ – ๒๐๙๑	
๑๒	ขุนวรวงศาธิราช	พ.ศ. ๒๐๙๑ – ๒๐๙๑	
๑๓	สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ	พ.ศ. ๒๐๙๑ – ๒๑๑๑	
๑๔	สมเด็จพระมหินทราธิราช	พ.ศ. ๒๑๑๑ – ๒๑๑๒	
๑	สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช	พ.ศ. ๒๑๑๒ – ๒๑๓๓	สุโขทัย

๒	สมเด็จพระนเรศวร	พ.ศ. ๒๑๓๓ – ๒๑๔๘	
๓	สมเด็จพระเอกาทศรถ	พ.ศ. ๒๑๔๘ – ๒๑๕๓	
๔	พระศรีเสาวภาคย์	พ.ศ. ๒๑๕๓ – ๒๑๕๓	
๕	สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม	พ.ศ. ๒๑๕๓ – ๒๑๗๑	
๖	สมเด็จพระเชษฐาธิราช	พ.ศ. ๒๑๗๑ – ๒๑๗๒	
๗	สมเด็จพระอาทิตย์วงศ์	พ.ศ. ๒๑๗๒ – ๒๑๗๒	
๑	สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง	พ.ศ. ๒๑๗๒ – ๒๑๙๙	ปราสาททอง
๒	สมเด็จพระเจ้าฟ้าชัย	พ.ศ. ๒๑๙๙ – ๒๑๙๙	
๓	สมเด็จพระศรีสุธรรมราชา	พ.ศ. ๒๑๙๙ – ๒๑๙๙	
๔	สมเด็จพระนารายณ์	พ.ศ. ๒๑๙๙ – ๒๒๓๑	
๑	สมเด็จพระเพทราชา	พ.ศ. ๒๒๓๑ – ๒๒๔๖	บ้านพลูหลวง
๒	สมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ (พระเจ้าเสือ)	พ.ศ. ๒๒๔๖ – ๒๒๕๑	
๓	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ	พ.ศ. ๒๒๕๑ – ๒๒๗๕	
๔	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ	พ.ศ. ๒๒๗๕ – ๒๓๐๑	
๕	สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง (ขุนหลวงหาวัด)	พ.ศ. ๒๓๐๑ – ๒๓๐๑	
๖	สมเด็จพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์ (สมเด็จพระเจ้าเอกทัศ)	พ.ศ. ๒๓๐๑ – ๒๓๑๐	

3.3 ด้านการเมืองการปกครอง

๓.๓.๑ พัฒนาการทางการเมืองในสมัยอยุธยา

ความสัมพันธ์ของอยุธยากับชาวต่างชาติ

๑. ความสัมพันธ์กับสุโขทัย
๒. ความสัมพันธ์กับอาณาจักรล้านนา
๓. ความสัมพันธ์กับพม่า
๔. ความสัมพันธ์กับมอญ
๕. ความสัมพันธ์กับเขมรหรือกัมพูชา
๖. ความสัมพันธ์กับญี่ปุ่น
๗. ความสัมพันธ์กับโปรตุเกส
๘. ความสัมพันธ์กับฮอลันดา
๙. ความสัมพันธ์กับฝรั่งเศส

๓.๓.๒ การปกครองในสมัยอยุธยา

๑. แนวคิดทางการเมืองที่ใช้ในสมัยอยุธยา

(๑) การปกครองแบบทวารวดี

เหตุผลที่อยุธยานำแนวคิดทวารวดีมาใช้อาจสรุปได้สองประการคือ

(ก) เนื่องจากอาณาบริเวณในอำนาจของอยุธยาได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมพราหมณ์จากเขมรมา

(ข) การขยายอำนาจและอิทธิพลออกไปกว้างขวางกว่าเมื่อแรกตั้งราชธานีทำให้ต้องหาวิธีควบคุมอาณาจักรให้มีประสิทธิภาพ การอาศัยเพียงบารมีของพระมหากษัตริย์เพียงอย่างเดียวอาจก่อให้เกิดปัญหาเมื่อพระมหากษัตริย์พระองค์นั้นสวรรคต

(๒) การปกครองแบบธรรมราชา

๒. ลักษณะการปกครอง เนื่องจากอาณาจักรอยุธยาเป็นอาณาจักรที่มีระยะเวลายาวนานมากกว่า ๔๐๐ ปี ทำให้ตลอดเวลาที่อาณาจักรดำรงอยู่ กษัตริย์ในแต่ละยุคสมัยพยายามที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างการปกครองให้เหมาะสมกับสภาพทางสังคม ณ ช่วงเวลาต่าง ๆ โดยสามารถแบ่งการศึกษา ลักษณะการปกครองของอยุธยาได้เป็น ๓ ยุค คือการปกครองอยุธยาตอนต้น การปกครองของอยุธยาตอนกลาง และการปกครองของอยุธยาตอนปลาย ดังนี้

(๑) การปกครองของอยุธยาตอนต้น (ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ จนถึงสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒) แบ่งการปกครองออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีรายละเอียดดังนี้

(ก) การปกครองส่วนกลาง

- กรมเวียง
- กรมวัง
- กรมคลัง
- กรมนา

(ข) การปกครองส่วนภูมิภาค

- หัวเมืองชั้นใน
- หัวเมืองชั้นนอก
- เมืองประเทศราช

(๒) การปกครองของอยุธยาตอนกลาง (ยุคปฏิรูปการปกครองในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ) แบ่งการปกครองออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีรายละเอียดดังนี้

(ก) การปกครองส่วนกลาง

(ข) การปกครองส่วนภูมิภาค

- หัวเมืองชั้นใน
- หัวเมืองชั้นนอก
- เมืองประเทศราช

(ค) การยกพิษณุโลกขึ้นเป็นราชธานี

(ง) ผลดีของการปฏิรูปการปกครองในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

(๓) การปกครองของอยุธยาตอนปลาย (สมัยสมเด็จพระเพทราชา)

3.4 ด้านเศรษฐกิจ

๓.๔.๑ แหล่งรายได้ในสมัยอยุธยา

๑. จังกอบหรือจอกอบ
๒. อากร
๓. ฤชา
๔. ส่วย

๓.๔.๒ การค้าในสมัยอยุธยา

ลักษณะการค้าของอยุธยาในสมัยอยุธยาเป็นลักษณะของการค้าผูกขาดที่ดำเนินการโดยพระคลังสินค้า สันนิษฐานว่าเนื่องจากรัฐต้องการควบคุมสินค้าเข้าออกที่จะต้องทำการซื้อขายกับชาวต่างชาติทั้งในแง่ของความมั่นคงและการควบคุมอำนาจทางเศรษฐกิจ ฉะนั้นการค้าขายของราษฎรจึงเกิดระหว่างราษฎรกับพระคลังสินค้าเท่านั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในราชอาณาจักรจึงเป็นพระยารัชมราช/โกษาธิบดี ในสมัยอยุธยาเป็นยุคสมัยที่มีชาวตะวันตกเข้ามาทำการติดต่อค้าขายทำให้มีความจำเป็นต้องกำหนดสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมีความนิยมใช้เงินตราอยู่หลายชนิด เช่น เงินพดด้วง เบี้ย เป็นต้น

๓.๔.๓ กรมพระคลังสินค้า

ไม่แน่ชัดว่ากรมพระคลังสินค้าตั้งขึ้นเมื่อใด แต่เนื่องจากหน่วยงานนี้มีหน้าที่จัดการผลประโยชน์ทางการค้าถวายพระมหากษัตริย์ จึงน่าจะตั้งขึ้นตั้งแต่ช่วงต้นของการสถาปนาอยุธยา เพราะทำเลที่ตั้งของอยุธยาเหมาะสมสำหรับการค้าทางทะเลและทำการค้าสืบเนื่องมาจากเมืองท่าอโยธยา กรมพระคลังสินค้าจึงควรตั้งขึ้นก่อนที่พ่อค้าชาวยุโรปจะเดินทางเข้ามาถึงอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ โดยมีหลักฐานคือเอกสารรีวีกิว (เอกสารรีวีกิวเป็นหลักฐานทางการค้าระหว่างชาวรีวีกิว ประเทศญี่ปุ่นกับอยุธยา ช่วงประมาณ พ.ศ. ๑๙๖๒ ตรงกับรัชกาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ถือเป็นเอกสารที่กล่าวถึงการผูกขาดการค้าของอยุธยาที่เก่าแก่ที่สุด) ที่กล่าวถึงการผูกขาดการค้าทั้งสินค้าเข้าและออกของอยุธยา

กรมพระคลังสินค้ามีขุนนางราชทินนาม “ออกญาศรีธรรมราช” เป็นผู้ควบคุมดูแลกรมพระคลัง และมีหน่วยงานสำคัญอีก ๒ หน่วยงานประกอบด้วย

๑. กรมท่าซ้าย

๒. กรมท่าขวา

สันนิษฐานว่าในระยะแรกกรมพระคลังสินค้าอาจจะยังมิได้ทำหน้าที่ผูกขาดการค้าให้ราชสำนักแต่รับผิดชอบเก็บส่วย อากร จังกอบ จากราษฎร มารวมไว้ในพระคลังสินค้า เช่น ดิบูก พริกไทย ครั่ง ขี้ผึ้ง ไม้หอม ฯลฯ เมื่อส่วยที่เก็บไว้มีจำนวนมากจึงนำออกขาย โดยแบ่งเรื่อส่งออกขายต่างประเทศหรือขายให้แก่พ่อค้าต่างประเทศที่เดินทางเข้ามา เมื่อการค้านี้ทำรายได้ให้ราชสำนักมากจึงเริ่มมีการผูกขาดการค้า และบังคับพ่อค้าชาวต่างชาติให้ขายอาวุธและดินปืนให้พระคลังสินค้าเท่านั้นโดยอ้างเหตุผลเรื่องความปลอดภัยของราชอาณาจักร จากนั้นราชสำนักจึงนำสินค้าไปขายหากำไร กรม

พระคลังสินค้าจึงเปลี่ยนมาทำหน้าที่การค้าผูกขาด การตั้งพระคลังสินค้าในสมัยอยุธยาแสดงว่าราชสำนักทำการค้าขาย โดยพระเจ้าแผ่นดินทรงทำการค้าผ่านกรมพระคลังสินค้า กรมพระคลังสินค้าจึงเป็นตัวกลางซื้อขายสินค้าของพระมหากษัตริย์ นโยบายผูกขาดที่ใช้สืบมาคือการออกกฎให้สินค้าบางชนิดที่ตลาดต้องการเป็นสินค้าผูกขาด การห้ามผู้อื่นซื้อขายสินค้าที่ตลาดต้องการ ทำให้พระคลังสินค้าได้กำไรสูงจากสินค้าผูกขาดเหล่านี้

ความสำเร็จของพระคลังสินค้าเห็นได้จากความมั่งคั่งของอยุธยาต่งเห็นเป็นรูปธรรมจากวัดวาอาราม พระราชวัง โบราณสถาน และโบราณวัตถุ อื่น ๆ จำนวนมากที่งดงาม ประณีต ตกแต่งด้วยอัญมณีมีค่า

๓.๔.๔ การผูกขาดสินค้า

การผูกขาดสินค้า หมายถึง การห้ามซื้อ ห้ามขายสินค้าที่ถูกกำหนดให้เป็นสินค้าผูกขาด มีเพียงกรมพระคลังสินค้าเท่านั้นที่มีอำนาจซื้อขายได้ หากไพร่หรือประชาชนคนใดมีสินค้าผูกขาดอยู่ในครอบครองจะต้องนำมาขายให้กับกรมพระคลังสินค้าเท่านั้น สินค้าที่ผูกขาดมักเป็นสินค้าที่มีราคาแพงและหาได้ยาก เช่น ไม้จันทน์ งาช้าง ดิบูก นอแรด แต่สินค้าผูกขาดไม่ได้ถูกกำหนดตลอดไป ทั้งนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการของตลาดในแต่ละยุคสมัย การให้ได้มาซึ่งทรัพยากรผูกขาดหรือสินค้าผูกขาดจำเป็นจะต้องอาศัยมูลนายในการเกณฑ์ไพร่ ออกหาส่วยให้ มูลนายเหล่านี้จึงมั่งคั่งขึ้นมาพร้อม ๆ กับราชสำนัก และในยุคแห่งการสร้างความมั่งคั่งนี้เองทำให้ขุนนางสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกิจการทางการค้าโดยตรงถูกยกฐานะขึ้นมามีเทียบเท่าสมุหพระกลาโหมและสมุหนายก

คือ ตำแหน่งพระคลัง ปรากฏหลักฐานในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ที่มีรับสั่งให้พระคลังควบคุมหัวเมืองชายทะเลทั้งแปดหัวเมือง ประกอบด้วย จันทบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ นนทบุรี ตราด ระยอง บางละมุง (ปัจจุบันอยู่ในเขตจังหวัดชลบุรี)

๓.๔.๕ เมืองท่านานาชาติ

การมีสถานะเป็นเมืองท่าของอยุธยาไม่ได้เป็นไปในลักษณะของเมืองท่าการค้าทั่ว ๆ ไป แต่เป็นเมืองท่าที่มากหน้าหลายตาไปด้วยชาวต่างชาติที่สร้างรายได้ให้กับอยุธยา จนก่อให้เกิดความมั่งคั่งของราชอาณาจักรตลอดระยะเวลา ๔๑๗ ปี ยกสถานะจากการเมืองท่าสู่การเป็น “เมืองท่านานาชาติ” อย่างแท้จริง ปัจจัยส่งเสริมการเป็นเมืองท่านานาชาติ มีดังนี้

๑. การมีทำเลที่เหมาะสม อยุธยามีที่ตั้งไม่ห่างไกลจากทะเล แม้จะไม่ได้อยู่ติดปากอ่าวแต่มีเส้นทางจากปากอ่าวที่สามารถใช้เรือขนส่งสินค้าขนาดใหญ่เดินทางเข้ามาได้เส้นทางน้ำเป็นร่องน้ำลึก ด้วยเส้นทางและที่ตั้งที่มีความเหมาะสมจึงไม่เกิดปัญหาต่อการใช้เรือขนาดใหญ่ของต่างชาติในการขนส่งสินค้า

๒. ความหลากหลายของทรัพยากร อยุธยาสามารถระดมทรัพยากรได้จำนวนมาก และทรัพยากรเหล่านั้นล้วนมีความหลากหลายเป็นที่ต้องการของชาวตะวันตก ทรัพยากรที่เป็นที่ต้องการของชาวตะวันตกอย่างมาก คือ สินค้าประเภทของป่า ซึ่งได้มาจากการระดมทรัพยากรจากหัวเมืองต่าง ๆ ที่อยู่ใต้อาณาของอยุธยา

๓. การปรับตัวของราชสำนัก การที่ราชสำนักอยุธยายินยอมที่จะให้ชาติต่าง ๆ เข้ามาทำการค้าหรือแม้กระทั่งสามารถเข้ามาตั้งสถานการค้าได้ ทำให้อยุธยากลายเป็นเมืองท่าที่หลากหลายไปด้วยผู้คนต่างเชื้อชาติที่เข้ามาแสวงหาโอกาส ณ ดินแดนแห่งนี้ การปรับตัวของราชสำนักอยุธยาต่อการเข้ามาของชาวต่างชาติ อยุธยาไม่ได้รับแต่เพียงผลประโยชน์ทางการค้าเท่านั้น แต่สิ่งที่อยุธยาได้รับที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือวิทยาการต่าง ๆ จากชาวตะวันตกด้วย เช่น ปืนไฟ กำแพงเมือง รูปแบบสถาปัตยกรรม และการแพทย์ เป็นต้น

3.5 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๓.๕.๑ ด้านสังคม

ชนชั้นทางสังคมในสมัยอยุธยา ประกอบด้วย

๑. กษัตริย์
๒. เจ้านาย
๓. ขุนนาง
๔. พระสงฆ์
๕. ไพร่
๖. ทาส

๓.๕.๒ ด้านวัฒนธรรม

๑. งานด้านศิลปกรรม

- (๑) งานสถาปัตยกรรม
- (๒) งานประติมากรรม
 - งานประติมากรรมยุคก่อนอยุธยา/อยุธยาตอนต้น
 - งานประติมากรรมยุคอยุธยาตอนกลาง
 - งานประติมากรรมยุคตอนปลาย
- (๓) งานประณีตศิลป์

๒. งานวรรณกรรม

วรรณกรรมที่สร้างสรรค์สร้างขึ้นในสมัยอยุธยา หลงเหลือสืบมาถึงปัจจุบันไม่มากนัก คาดว่าน่าจะเกิดจากสาเหตุสำคัญ ๒ ประการ คือ

(ก) ในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง เมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๘ เกิดเหตุการณ์พระเจ้าลูกเธอฝ่ายในพระองค์หนึ่งสิ้นพระชนม์ ครั้นเมื่อถวายพระเพลิงแล้วปรากฏว่ามีก้อนเนื้อไม่ไหม้เหลืออยู่ชิ้นหนึ่ง ทำให้สงสัยกันว่าพระองค์ถูกคนมีวิชาอาคมทำร้าย ราษฎรพากันเกรงกลัวว่าตนจะตกเป็นผู้ต้องสงสัย โดยเฉพาะบรรดาผู้ที่มีตำราวิชา ต่างพากันเอาตำราของตนไปทิ้งน้ำเป็นอันมาก เป็นเหตุให้ตำราต่าง ๆ รวมทั้งหนังสือวรรณกรรมสูญหายไปครั้งนั้นจำนวนมาก

(ข) เมื่อคราวเสียอยุธยาครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๓๑๐ หอหนังสือหลวงและวัดวาอาราม ซึ่งเป็นศูนย์กลางการศึกษา ถูกเพลิงไหม้ไปเป็นจำนวนมาก

วรรณกรรมที่สำคัญในสมัยอยุธยามีดังนี้
ลิลิตโองการแข่งน้ำ หรือ ประกาศแข่งน้ำโคลงห้า
มหาชาติคำหลวง
โคลงทวาทศมาส
เสือโคคำฉันท์
สมุทรโฆษคำฉันท์
จินตามณี
อนิรุทธ์คำฉันท์
คำฉันท์ดุขกัสังเวกกล่อมช้าง
โคลงเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนารายณ์ฯ
โคลงชะลอพระพุทไธยาสน์
นันทโศปน์นทสุตรคำหลวง
พระมาลัยคำหลวง
กาพย์เห่เรือ
ปณณโณวาทคำฉันท์

3.6 การล่มสลายของอาณาจักรอยุธยา

สงครามคราวเสียอยุธยาครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ เป็นสงครามระหว่างพม่ากับอยุธยาที่ผลของสงครามส่งผลให้อยุธยาถูกลบเลือนหายไปจากแผนที่ประเทศไทยที่ยิ่งใหญ่มาตลอด ๔๑๗ ปี โดยพม่าสามารถบุกเข้ามาที่ตัวพระนครได้สำเร็จเมื่อวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๓๑๐ อย่างไรก็ตามการล่มสลายของอยุธยามีปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งส่งผลต่อการล่มสลายของอยุธยา ดังนี้

๓.๖.๑ ปัจจัยภายใน

๑. การบริหารจัดการระบบไพร่ที่ไร้ประสิทธิภาพ
๒. ปัญหาการแย่งชิงราชสมบัติ
๓. การว่างเว้นจากสงครามเป็นระยะเวลานาน

๓.๖.๒ ปัจจัยภายนอก

๑. ขาดการสนับสนุนจากหัวเมืองภายนอก
๒. การมียุทธศาสตร์การรบที่ดีของพม่า

๖. แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ

แบบฝึกหัด

๗. เอกสารอ้างอิง (ขึ้นหน้าใหม่)

หนังสือรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

๘. ภาคผนวก (เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ ฯ)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๓
ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X หน้าตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. อาณาจักรอยุธยาสถาปนาขึ้นเมื่อใด

ก. พ.ศ. ๑๘๗๐

ข. พ.ศ. ๑๘๙๓

ค. พ.ศ. ๑๙๘๓

ง. พ.ศ. ๒๑๑๒

๒. กษัตริย์พระองค์ใดเป็นผู้สถาปนาอาณาจักรอยุธยา

ก. สมเด็จพระนารายณ์

ข. สมเด็จพระนเรศวร

ค. สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑

ง. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑

๓. หลักฐานที่แสดงถึงการมีชุมชนโบราณอยู่บริเวณเกาะเมืองก่อนการสถาปนาอาณาจักรอยุธยาคืออะไร

ก. เครื่องปั้นดินเผา บ้านเชียง

ข. หลวงพ่อโต วัดพนัญเชิง

ค. โครงกระดูกมนุษย์ วัดหน้าพระเมรุ

ง. ซากเรือประทับพระนางเรือล่ม

๔. ข้อใดอธิบายหน้าที่ของจตุสดมภ์ในสมัยอยุธยาตอนต้นไม่ถูกต้อง

ก. กรมเวียงมีหน้าที่ดูแลพระราชวังและงานในราชสำนักของกษัตริย์

ข. กรมวังมีหน้าที่ดูแลงานพระราชพิธีและพิพากษาคดี

ค. กรมคลังมีหน้าที่เก็บภาษีอากรและกิจการต่างประเทศ

ง. กรมนามีหน้าที่ดูแลไร่นา จัดหาเสบียงและเก็บทางข้าวขึ้นฉางหลวง

๕. กษัตริย์พระองค์ใดเป็นผู้ปฏิรูปการปกครองในสมัยอยุธยาตอนกลาง

ก. สมเด็จพระเอกาทศรถ

ข. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

ค. สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

ง. สมเด็จพระนครินทราชาธิราช

๖. กษัตริย์พระองค์ใดอยู่ในราชวงศ์อยู่ทอง

ก. สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒

ข. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

ค. สมเด็จพระรามาราชาธิราช

ง. สมเด็จพระเจ้าทองลั่น

๗. ข้อใดอธิบายไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองส่วนภูมิภาคในสมัยอยุธยาตอนต้น

ก. หัวเมืองชั้นนอกมีจตุสดมภ์เช่นเดียวกับราชธานี

ข. หัวเมืองชั้นนอก มีชื่อเรียกอีกอย่างว่าเมืองพระยามหานคร

ค. หัวเมืองชั้นในมีเจ้าเมืองที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจบริหารกิจการได้อย่างอิสระ

ง. เมืองประเทศราช คือ เมืองต่างชาติ ต่างภาษาที่อาณาจักรอยุธยาเข้าไปมีอำนาจเหนือเมืองนั้น

๘. ข้อใดเป็นที่ปัจจัยส่งเสริมอยุธยาสู่การเป็นเมืองท่านานาชาติ

ก. การมีราชธานีที่ติดทะเลอันดามัน

ข. นโยบายการแข็งข้อต่อชาติตะวันตก

ค. การเป็นอาณาจักรที่ไร้สงครามนับ ๔๐๐ ปี

ง. ความหลากหลายของทรัพยากร

๙. ข้อใดอธิบายเกี่ยวกับจังกอบ/จกอบ ได้ถูกต้องที่สุด

ก. การจ่ายค่าจังกอบสามารถจ่ายเป็นทรัพยากรแทนการจ่ายเป็นเงินได้ตามที่ไพร่ต้องการ

ข. การเก็บค่าจังกอบจะชักส่วนจากสินค้าหรือเก็บเป็นเงินตามขนาดของพาหนะที่บรรทุกสินค้า

ค. จังกอบเป็นค่าธรรมเนียมที่รัฐเรียกเก็บจากการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องให้ เช่น การออกโฉนดที่ดิน

ง. หากจ่ายค่าจังกอบได้มากพอที่รัฐต้องการ รัฐอาจอนุญาตให้ไพร่ผู้นั้นไม่ต้องเกณฑ์ทหารได้ ๑ เดือน

๑๐. อาณาจักรอยุธยามีกษัตริย์ทั้งหมดกี่ราชวงศ์

ก. ๓ ราชวงศ์

ข. ๔ ราชวงศ์

ค. ๕ ราชวงศ์

ง. ๖ ราชวงศ์

๑๑. ข้อใดอธิบายความสำคัญของการปกครองแบบเทวราชาไม่ถูกต้อง

ก. การปกครองแบบเทวราชาช่วยให้ความผูกพันของประชาชนกับกษัตริย์มีมากขึ้น

ข. เป็นลักษณะการปกครองที่ราชสำนักอยุธยารับมาจากเขมร

ค. การปกครองแบบเทวราชาทำให้เกิดการใช้คำราชาศัพท์

ง. การปกครองแบบเทวราชาสิ้นสุดลงในสมัยรัชกาลที่ ๕

๑๒. ชาติใดต่อไปนี้เข้ามามีความสัมพันธ์กับอาณาจักรอยุธยาเป็นชาติแรก

ก. โปรตุเกส

ข. ฮอลันดา

ค. อังกฤษ

ง. อาร์เจนตินา

๑๓. วรรณกรรมใดเป็นผลงานที่เกิดขึ้นในสมัยอาณาจักรอยุธยา

ก. พระอภัยมณี

ข. ไตรภูมิพระร่วง

ค. นิราศกวาดตึง

ง. ลิลิตยวนพ่าย

๑๔. ข้อใดเป็นสินค้าส่งออกหลักของอยุธยา

ก. ยุทโธปกรณ์

ข. ม้า

ค. ไม้ฝาง ไม้กฤษณา

ง. ช้าง และหางช้าง

๑๕. ก่อนการสถาปนาอาณาจักรอยุธยาขึ้นบริเวณบึงพระราม อยุธยาเคยสถาปนาขึ้นที่บริเวณใดมาก่อน

ก. วัดหน้าพระเมรุ

ข. วัดพุทไธสวรรย์

ค. วัดมงคลบพิตร

ง. วัดพนัญเชิง

	ใบงาน ที่ ๓	หน่วยที่ ... ๓
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๕-๖
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

การศึกษาประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเรื่องราวพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในอดีต รวมไปถึงความคิดที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นมักมีผลกระทบต่อสังคม ด้วยความที่ประวัติศาสตร์มีเนื้อหาอันกว้างขวางจึงปฏิเสธไม่ได้ที่การศึกษาประวัติศาสตร์จะมีความเกี่ยวข้องกับแขนงวิชาอื่น ๆ เช่น สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เป็นต้น คุณค่าสูงสุดของการศึกษาประวัติศาสตร์คือเมื่อผู้สนใจศึกษาได้เข้าใจในรากเหง้าของตนก็จะเกิดความภาคภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิดเกิดเป็นความรักความหวงแหน อันเป็นหลักการขั้นพื้นฐานแห่งการสร้างสามัคคีของคนในชาติ

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยอยุธยา ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. อธิบายกระบวนการสถาปนาอาณาจักรของอยุธยาได้
๒. บอกลักษณะการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้
๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรอยุธยาได้
๔. บอกสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรอยุธยาได้
๕. อธิบายกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยาได้

๕. เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ใบความรู้
๓. แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

๖. คำแนะนำ/ข้อควรระวัง

-

๗. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๖/๑๘, คาบที่ ๖/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๕
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๓
๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๕. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๓.๑-๓.๒ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับการสถาปนาอยุธยาตามที่ครูผู้สอนถาม

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันลำดับราชวงศ์ของอยุธยาทั้ง ๕ ราชวงศ์ และร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๗/๑๘, คาบที่ ๗/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชานชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๖

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๓.๓-๓.๔ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๓.๑ และใบงานที่ ๓.๒ ข้อ ๑-๓ ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อที่ไม่สำเร็จเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๓.๑ และใบงานที่ ๓.๒ ข้อ ๑-๓ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๘/๑๘, คาบที่ ๘/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชานชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๗

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๓.๕-๓.๖ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๓.๑ และใบงานที่ ๓.๒ ข้อ ๔ และใบงานที่ ๓.๓ ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อที่ไม่สำเร็จเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๓.๑ และใบงานที่ ๓.๒ ข้อ ๔ และใบงานที่ ๓.๓ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

๗. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๓

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๓, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต
การวัดผลและประเมินผล

๑. การวัดผล

- พุทธิพิสัย	๑) แบบฝึกหัด	๒๐ %
	๒) ทดสอบหลังเรียน	๓๐ %
	๓) วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค)	๒๐ %
- ทักษะพิสัย	งานที่มอบหมาย	รวม ๑๐ %
- จิตพิสัย	รวม	๒๐ %
	รวมทั้งหมด	๑๐๐ %

(คะแนนทดสอบก่อนเรียนไว้สำหรับเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน)

คะแนนระหว่างภาค/ปลายภาค	๘๐ : ๒๐
ระหว่างภาค	๑) แบบฝึกหัด ๒๐ %
	๒) ทดสอบหลังเรียน ๓๐ %
	๓) งานที่มอบหมาย ๑๐ %
	๔) จิตพิสัย ๒๐ %
	รวม ๘๐ %
ปลายภาค	วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค) ๒๐ %
	รวมทั้งหมด ๑๐๐ %

๒. การประเมินผล (อิงเกณฑ์)

๘๐ - ๑๐๐ คะแนน ได้ผลการเรียน	๔.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
๗๕ - ๗๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
๗๐ - ๗๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
๖๕ - ๖๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๖๐ - ๖๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๕๕ - ๕๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อน
๕๐ - ๕๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนมาก
< ๕๐ คะแนน ได้ผลการเรียน	๐	หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

๘. สรุปและวิจารณ์ผล

-

๙. การประเมินผล

๑. พิจารณาหลักฐานความรู้
๒. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

ใบงานที่ ๓.๑

กษัตริย์ของเรา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ของอยุธยากับชาติต่าง ๆ ด้านล่าง แล้วนำตัวอักษร ก – ฉ ไปใส่ในช่องว่างหน้าข้อความที่มีความสัมพันธ์กันให้ถูกต้อง

ก. สเปน	ข. อังกฤษ	ค. ฮอลันดา
ง. สุโขทัย	จ. ญี่ปุ่น	ฉ. ล้านนา
ช. จีน	ซ. ฝรั่งเศส	ฅ. โปรตุเกส

-ค.....๑. เข้ามาตั้งสถานีการค้าในสมัยอยุธยา ในระยะต่อมาเกิดเรื่องบาดหมางกับอยุธยา
-ช.....๒. มีการส่งคณะทูตเพื่อเจริญสัมพันธ์ไมตรีกันหลายครั้ง อยุธยามีจุดประสงค์เพื่อใช้ถ่วงดุลอำนาจ กับฮอลันดา
-ข.....๓. เข้ามาติดต่อการค้ากับอยุธยาในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม
-ง.....๔. กษัตริย์อยุธยาต้องยกทัพไปยุติเรื่องการแย่งชิงราชสมบัติกันเองของพระราชโอรสสุโขทัย
-จ.....๕. มีบุคคลสำคัญ ที่ในสมัยอยุธยาได้รับการแต่งตั้งให้เป็นออกญาเสนาภิมุข มีอำนาจทั้งการเมือง และเศรษฐกิจอย่างมาก
-ฉ.....๖. ชาติตะวันตกชาติแรกที่เข้ามาเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับอยุธยา
-ค.....๗. ทำให้โปรตุเกสต้องย้ายฐานอำนาจออกจากมะละกา
-ช.....๘. ใช้รูปแบบการค้าระบบบรรณาการแบบ “จิ้มก้อง”
-ฉ.....๙. ทำให้สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถต้องย้ายเมืองหลวงไปอยู่ที่พิษณุโลกนานถึง ๒๕ ปี
-ก.....๑๐. ปรากฏความสัมพันธ์ต่อจากโปรตุเกส เริ่มต้นในสมัยสมเด็จพระนเรศวร

ใบงานที่ ๓.๒

อยุธยาของเรา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนบอกเหตุผลที่ทำให้สถานะทางสังคมระหว่างชนชั้นกษัตริย์กับชนชั้นใต้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน น้อยกว่าในอดีตรวมอธิบายเหตุผลประกอบมาให้เข้าใจ

อยุธยาใช้รูปแบบแนวคิดเทวราชาที่ถือว่าพระมหากษัตริย์เป็นเทพเจ้าแบ่งภาคลงมาปกครอง มีที่มาจากคติศาสนาพราหมณ์ ผ่านประเพณีเขมร ความเป็นเทวราชาทำให้พระมหากษัตริย์มีความศักดิ์สิทธิ์และห่างไกลจากสามัญชน ในสมัยอยุธยามีความนิยมในศาสนาพราหมณ์เพิ่มขึ้นภายหลังจากอยุธยาเข้าดินนครธม ราชธานีของเขมร อยุธยานำข้าราชการสำนักเขมร พราหมณ์ปุโรหิต ผู้เชี่ยวชาญในศิลปะศาสตร์และขนบธรรมเนียมราชสำนักเข้ามาปรับปรุงระเบียบวิธีการปกครองของอยุธยาหลายอย่าง รวมถึงการมีเครื่องราชูปโภค คือเครื่องใช้เฉพาะของพระมหากษัตริย์ก็นำมาจากเขมร การปกครองลักษณะนี้มีความแตกต่างจากการปกครองแบบพ่อปกครองลูกหรือเทวราชาที่สุโขทัยเคยใช้มาแต่เดิมอย่างชัดเจน

๒. ให้นักเรียนบอกปัจจัยที่สนับสนุนการเป็นเมืองท่านานาชาติของอาณาจักรอยุธยา ปัจจัยส่งเสริมการเป็นเมืองท่านานาชาติ มีดังนี้

๑. การมีทำเลที่เหมาะสม อยุธยามีที่ตั้งไม่ห่างไกลจากทะเล แม้จะไม่ได้อยู่ติดปากอ่าวแต่มีเส้นทางจากปากอ่าวที่สามารถใช้เรือขนส่งสินค้าขนาดใหญ่เดินทางเข้ามาได้เส้นทางน้ำเป็นร่องน้ำลึก ด้วยเส้นทางและที่ตั้งที่มีความเหมาะสมจึงไม่เกิดปัญหาต่อการใช้เรือขนาดใหญ่ของต่างชาติในการขนส่งสินค้า

๒. ความหลากหลายของทรัพยากร อยุธยาสามารถระดมทรัพยากรได้จำนวนมาก และทรัพยากรเหล่านั้นล้วนมีความหลากหลายเป็นที่ต้องการของชาวตะวันตก ทรัพยากรที่เป็นที่ต้องการของชาวตะวันตกอย่างมาก คือสินค้าประเภทของป่า ซึ่งได้มาจากการระดมทรัพยากรจากหัวเมืองต่าง ๆ ที่อยู่ใต้นาของอยุธยา

๓. การปรับตัวของราชสำนัก การที่ราชสำนักอยุธยานิยมนโยบายที่จะให้ชาติต่าง ๆ เข้ามาทำการค้า หรือแม้กระทั่งสามารถเข้ามาตั้งสถานการค้าได้ ทำให้อยุธยากลายเป็นเมืองท่าที่หลากหลายไปด้วยผู้คนต่างเชื้อชาติที่เข้ามาแสวงหาโอกาส ณ ดินแดนแห่งนี้ การปรับตัวของราชสำนักอยุธยาต่อการเข้ามาของชาวต่างชาติ อยุธยาไม่ได้รับแต่เพียงผลประโยชน์ทางการค้าเท่านั้น แต่สิ่งที่อยุธยาได้รับที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือวิทยาการต่าง ๆ จากชาวตะวันตกด้วย เช่น ปืนไฟ กำแพงเมือง รูปแบบสถาปัตยกรรม และการแพทย์ เป็นต้น

๓. ให้นักเรียนอธิบายบทบาทของพระคลังสินค้าที่มีผลต่อการสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจให้กับอยุธยา

พระคลังสินค้าทำหน้าที่ผูกขาดการค้าให้ราชสำนัก รับผิดชอบเก็บส่วย อากร จังกอบ จากราชภูมมารวมไว้ในพระคลังสินค้า เช่น ดิบูก พริกไทย ครั่ง ขี้ผึ้ง ไม้หอม ฯลฯ เมื่อส่วยที่เก็บไว้มีจำนวนมากจึงนำออกขายโดยแต่งเรือนำออกไปขายต่างประเทศหรือขายให้แก่พ่อค้าต่างประเทศที่เดินทางเข้ามา นอกจากนี้กรมพระคลังสินค้ายังทำหน้าที่ในการผูกขาดการค้า การตั้งพระคลังสินค้าในสมัยอยุธยาแสดงให้เห็นว่าราชสำนักทำการค้าขาย โดยพระเจ้าแผ่นดินทรงทำการค้าผ่านกรมพระคลังสินค้า กรมพระคลังสินค้าจึงเป็นตัวกลางซื้อขายสินค้าของพระมหากษัตริย์ นโยบายผูกขาดที่ใช้สืบมาคือการออกกฎให้สินค้าบางชนิดที่ตลาดต้องการเป็นสินค้าผูกขาด การห้ามผู้อื่นซื้อขายสินค้าที่ตลาดต้องการ ทำให้พระคลังสินค้าได้กำไรสูงจากสินค้าผูกขาดเหล่านี้

ความสำเร็จของพระคลังสินค้าเห็นได้จากความมั่งคั่งของอยุธยาต่งเห็นเป็นรูปธรรมจากวัดวาอาราม พระราชวัง โบราณสถาน และโบราณวัตถุ อื่น ๆ จำนวนมากที่งดงาม ประณีต ตกแต่งด้วยอัญมณีมีค่า

๔. เพราะเหตุใดอาณาจักรอยุธยาที่เจริญรุ่งเรืองมากกว่า ๔๑๗ ปี จึงสิ้นสุดลง

การล่มสลายของอยุธยาเกิดจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกตามรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยภายใน

๑. การบริหารจัดการระบบไพร่ที่ไร้ประสิทธิภาพ การจ่ายเงินแทนการเข้ามาเกณฑ์แรงงานได้ของไพร่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้อยุธยาขาดกำลังไพร่พลในการทำศึกสงคราม ทั้งนี้เพราะราชสำนักเล็งเห็นประโยชน์จากทรัพยากรที่ได้จากไพร่อันส่งผลต่อความมั่งคั่งของราชสำนัก มากกว่าปริมาณไพร่ที่จะเข้ามาอยู่ในอำนาจตามปกติจึงอาจกล่าวได้ว่าความเติบโตทางเศรษฐกิจในสมัยอยุธยาตอนปลายส่งผลต่อความเสื่อมของการบริหารจัดการระบบการเกณฑ์ไพร่พล

๒. ปัญหาการแย่งชิงราชสมบัติ การต่อสู้แย่งชิงราชสมบัติกันภายในราชสำนักนับเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการล่มสลายของอาณาจักรอยุธยา ทั้งนี้เพราะในการชิงราชสมบัติอาจมีการปะทะกันของกองทหารอยุธยาด้วยกันเองซึ่งนำมาสู่การสูญเสียไพร่พลโดยไม่จำเป็น อีกทั้งยังทำให้เสถียรภาพและความเชื่อมั่นของผู้คนในอยุธยาก็ลดน้อยถอยลงไปด้วย

๓. การว่างเว้นจากสงครามเป็นระยะเวลานาน หลังสิ้นสงครามยุทธหัตถีในสมัยสมเด็จพระนเรศวร ปี พ.ศ. ๒๑๓๕ ซึ่งอยุธยามีชัยเหนือนพมานั้น อยุธยาก็ว่างเว้นการศึกสงครามกับพม่าเป็นระยะเวลานาน ประกอบการการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของอยุธยาในลักษณะของการเป็นเมืองท่านานาชาติ ทำให้อยุธยาไม่มีใครใส่ใจต่อการระงับภัยในการศึกสงครามเท่าใดนัก เมื่อพม่ายกทัพใหญ่มาหลายทางประกอบกับมียุทธวิธีการรบใหม่ ๆ ทำให้อยุธยาไม่สามารถรักษาพระนครไว้ได้เช่นที่เคยทำมา

ปัจจัยภายนอก

๑. ขาดการสนับสนุนจากหัวเมืองภายนอก ในช่วงที่อยุธยามีศึกสงครามกับพม่า หัวเมืองสำคัญ ๆ หลายแห่งที่น่าจะเข้ามาช่วยในการศึกสงครามครั้งนี้กลับไม่แสดงความต้องการที่จะเข้ามาช่วยเหลืออยุธยา และใช้วิธีการนิ่งเฉยแทน เช่น นครศรีธรรมราช พิชณุโลก นครราชสีมา เป็นต้น หัวเมืองเหล่านี้เมื่ออยุธยาล่มสลายก็พากันประกาศแยกตัวเป็นชุมนุมอิสระจนสมเด็จพระเจ้าตากสินต้องเข้าปราบปรามเพื่อรวบรวมอาณาจักรให้กลับมาเป็นปึกแผ่นอีกครั้ง

๒. การมียุทธศาสตร์การรบที่ตีของพม่า ยุทธวิธีการรบหลักที่อยุธยามักใช้เสมอคือการป้องกันข้าศึกจากในพระนครและรอจนกระทั่งถึงฤดูน้ำหลากเพื่อให้ข้าศึกศัตรูถอยทัพออกไปเองในที่สุด แต่การศึกสงครามคราวเสียอยุธยาครั้งที่ ๒ นี้ พม่ากลับเลือกใช้วิธีการรบที่สามารถรองรับระยะเวลายาวนานของการศึกโดยไม่ต้องเกรงกลัวเรื่องของฤดูน้ำหลากได้ ทั้งนี้เพราะพม่าเลือกที่จะสร้างค่ายซึ่งเป็นที่มั่นที่มีความมั่นคงแข็งแรง อีกทั้งแม่ทัพพม่าได้ให้น้ำช้างม้าและพาหนะต่าง ๆ ไปไว้ที่สูงที่ดอนต่าง ๆ และใช้เรือเท่าที่จะหาได้มาไว้ในขณะนั้น จนกระทั่งอยุธยาเกิดสภาวะขาดแคลนเสบียงอาหารเอง

ใบงานที่ ๓.๓
ความสัมพันธ์อยุธยากับชาติตะวันตก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกประเทศ/อาณาจักรที่มีความสัมพันธ์กับอยุธยา ที่นักเรียนคิดว่าความสัมพันธ์ ดังกล่าว ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอาณาจักรของอยุธยามากที่สุด พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลประกอบว่าเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

ประเทศ/อาณาจักร ที่มีความสัมพันธ์กับอาณาจักรอยุธยาและส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอาณาจักร อยุธยามากที่สุด คือ ____
เหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะ _____

นักเรียนสามารถเลือกตอบได้หลายคำตอบ เช่น ฝรั่งเศส, โปรตุเกส, ฮอลันดา, จีน เป็นต้น ทั้งนี้การตรวจความ ถูกต้องขึ้นอยู่กับเหตุผลประกอบว่านักเรียนให้เหตุผลว่าประเทศหรืออาณาจักรที่นักเรียนเลือกมาตอบนั้น นักเรียน อธิบายได้ว่าสร้างความเปลี่ยนแปลงต่ออาณาจักรอยุธยาได้มากน้อยเพียงใด โดยให้เป็นไปตามดุลยพินิจของ ครูผู้สอน

แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ใบงานที่ ๓

รายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา

ชื่อ.....สกุล.....ระดับชั้น.....สาขาวิชา.....กลุ่ม.....

สรุปผลการประเมิน

ผ่าน

ไม่ผ่าน

คะแนนที่ได้.....

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	ระดับคะแนน					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	ด้านคุณธรรม จริยธรรม เข้าเรียนตรงต่อเวลา						
๒	มีวินัย และแต่งกายถูกระเบียบ						
๓	มีความมุ่งมั่น และตั้งใจปฏิบัติงาน						
๔	มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นทีม						
๕	ส่งงานในเวลาที่กำหนด						
๖	ด้านทักษะการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน						
๗	แบบงานมีความประณีต และสวยงาม						
๘	แบบงานถูกต้องตามหลักวิชาการ						
๙	ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด						
๑๐	มีสุขภาพดีของความปลอดภัย						
	รวมคะแนน						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล
หน่วยที่ ๓ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอยุธยา

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ และหากผู้เรียนมีพฤติกรรมนั้น ลงในช่องรายการ

ที่	ชื่อ- นามสกุล	การแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนในระหว่างเรียน																รวม คะแนน				
		การสนใจเรียน				การแสดงความคิดเห็น				การตอบคำถาม				การยอมรับฟังคนอื่น					ทำงานตามที่ครูมอบหมาย			
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		๔	๓	๒	๑
๑																						
๒																						
๓																						
๔																						
๕																						
๖																						
๗																						
๘																						
๙																						
๑๐																						

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

๑. ดีมาก = ๔ สนใจฟัง ไม่หลับ ไม่พูดคุยในชั้น มีคำถาม ตอบคำถามถูก ทำงานส่งตามเวลาอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๙๐ - ๑๐๐%
๒. ดี = ๓ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๗๐ - ๘๙%
๓. ปานกลาง = ๒ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๕๐ - ๖๙ %
๔. ปรับปรุง = ๑ เข้าชั้นเรียน แต่การแสดงออกน้อยมาก ส่งงานไม่ครบ ส่งงานไม่ตรงเวลา

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมตามแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

ลงชื่อครูผู้สอนสังเกต
 (.....)

วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สาขาวิชา.....สาขางาน..... ระดับชั้น..... กลุ่ม.....

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน									คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
		ยึดมั่นในสถาบันฯ	ละเว้นอบายมุข	ความมีวินัย	ความสามัคคี	จิตอาสา	ซื่อสัตย์สุจริต	ประหยัด	สุภาพ	ตรงต่อเวลา		
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												
๖												
๗												
๘												
๙												
๑๐												
๑๑												
๑๒												
๑๓												
๑๔												
๑๕												
๑๖												
๑๗												
๑๘												
๑๙												
๒๐												

๑๐. เอกสารอ้างอิง/เอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม

วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ... ๔
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๗-๑๐
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจในความเป็นไทย

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

๒.๑ มาตรฐานอาชีพ.....-.....สมรรถนะย่อย.....-.....

๑) เกณฑ์การปฏิบัติงาน...-

๒) วิธีประเมิน.....-.....

๓) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

๔) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

๒.๒ บูรณาการกลุ่มอาชีพ-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยธนบุรี ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. อธิบายกระบวนการสถาปนาอาณาจักรของอยุธยาได้

๒. บอกลักษณะการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้

๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรอยุธยาได้

๔. บอกสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรอยุธยาได้

๕. อธิบายกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยาได้

๕. สารการเรียนรู้

๔.๑ พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสิน

๔.๒ การกอบกู้เอกราช

๔.๓ ด้านการเมืองการปกครอง

๔.๔ ด้านเศรษฐกิจ

๔.๕ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔.๖ การสิ้นสุดของอาณาจักรธนบุรี

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๙/๑๘, คาบที่ ๙/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชื่อนักเรียน

๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๘

๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๔

๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๕. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๔.๑-๔.๒ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๔.๒ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๔.๒ บางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๐/๑๘, คาบที่ ๑๐/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๗

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๔.๓-๔.๔ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๔.๑ และใบงานที่ ๔.๓ ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อที่ทำได้สำเร็จเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๔.๑ และใบงานที่ ๔.๓ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๑/๑๘, คาบที่ ๑๑/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๗

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๔.๕-๔.๖ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับการล่มสลายของอาณาจักรธนบุรี ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อที่ทำได้สำเร็จเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยเกี่ยวกับการล่มสลายของอาณาจักรธนบุรี และร่วมอภิปรายสรุปผล

๗. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๔

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๒, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล (ใช้เครื่องมือ)	การประเมินผล (นำผลเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมาย)
๑. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) หน่วยที่ ๔	(ไว้เปรียบเทียบกับคะแนนสอบหลังเรียน)
๒. แบบฝึกหัด/ใบงาน	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๓. แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) หน่วยที่ ๔	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๔. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมฯ	เกณฑ์ผ่าน ๖๐%

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๔, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

๘. หลักฐานการเรียนรู้

๘.๑ หลักฐานความรู้

๑. บันทึกการสอน

๒. ใบเช็กรายชื่อ

๘.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แผนจัดการเรียนรู้

๙. การวัดและประเมินผล

๙.๑ เกณฑ์การปฏิบัติงาน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. ตรวจกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้

๓. ตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒ วิธีประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้

๙.๓ เครื่องมือประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง

๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๑๐. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

๑๐.๑ ข้อสรุปหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

๑๐.๒ ปัญหาที่พบ

.....

.....

๑๐.๓ แนวทางแก้ปัญหา

.....

.....

	ใบความรู้ ที่ ๔	หน่วยที่ ... ๔
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๗-๑๐
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

อาณาจักรธนบุรีเป็นอาณาจักรที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เพียง ๑๕ ปี มีกษัตริย์ปกครองเพียงพระองค์เดียว คือ สมเด็จพระเจ้าตากสิน แต่ในช่วงระยะเวลา ๑๕ ปี ที่พระองค์ปกครองพระองค์ต้องทรงแก้ปัญหาและพยายามที่จะฟื้นฟูอาณาจักรที่เคยรุ่งโรจน์ในอดีตขึ้นมาใหม่อีกครั้ง แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถของกษัตริย์ผู้ได้รับสมัญญานามว่ามหาราชาอย่างแท้จริง

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยธนบุรี ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. อธิบายกระบวนการสถาปนาอาณาจักรของอยุธยาได้
๒. บอกลักษณะการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้
๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรอยุธยาได้
๔. บอกสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรอยุธยาได้
๕. อธิบายกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยาได้

๕. เนื้อหาสาระ

4.1 พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสิน

สมเด็จพระเจ้าตากสิน พระราชสมภพในสมัยแผ่นดิน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ประสูติเมื่อ พ.ศ. ๒๒๗๗ พระนามเดิมว่า สิน บิดาเป็นชาวจีนตามที่ปรากฏในหลักฐานอภินิหารบรรพบุรุษ กล่าวว่าชื่อ ไหฮอง อย่างไรก็ตามประวัติพระนามพระราชบิดาของสมเด็จพระเจ้าตากสินยังคงเป็นที่ถกเถียงกัน เช่น ศ.ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์ อธิบายว่า ไหฮอง เป็นชื่ออำเภอหนึ่งในจังหวัดแต้จิ๋วของจีน จึงไม่ใช่ชื่อพระราชบิดาของสมเด็จพระเจ้าตากสิน บิดาเป็นขุนพัฒน์นายอากรบ่อนเบี้ย มารดา ชื่อนกเอี้ยง (ต่อมาได้รับเฉลิมพระนามเป็นกรมพระเทพามาตย์) เจ้าพระยาจักรี สมุหนายก รับสมเด็จพระเจ้าตากสิน ไปอุปการะในฐานะบุตรบุญธรรม ฝากให้เล่าเรียนอยู่ กับพระอาจารย์ทองดี ณ วัดโกษาวาส ต่อมาได้เข้าถวายตัวรับราชการเป็นมหาดเล็ก ครั้นถึงสมัยสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนเป็นหลวงยกกระบัตร รับราชการอยู่เมืองตาก และเลื่อนขึ้นเป็นพระยาตาก ปกครองเมืองตาก แทนเจ้าเมืองตากคนเดิม นามพระยาตากนี้เป็นพระนามที่คนทั่วไปนิยมเรียกกันมา

ต่อมาเมื่ออยุธยา มีศึกกับพม่า พระยาตากได้ช่วยราชการในอยุธยา พระยาตากได้สู้รบเป็นสามารถ ได้รับบำเหน็จความชอบ สมเด็จพระเจ้าเอกทัศทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนพระยาตากขึ้นเป็นพระยาวชิรปราการ ปกครองเมืองกำแพงเพชร แต่มีได้ขึ้นไปปกครองเนื่องจากติดราชการสงครามกับพม่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๓๐๙ อยู่ที่

อยุธยา เมื่อการศึกดำเนินไปได้ระยะหนึ่ง (ก่อนกรุงแตกประมาณ ๓ เดือน) สมเด็จพระเจ้าตากสินตัดสินพระทัย ยกไพร่พลจากวัดพิชัย ตีฝ่าวงล้อมทัพพม่าไปทางทิศตะวันออกถึงจันทบุรี จากนั้นจึงระดมไพร่พลแล้วยกทัพกลับมาทำศึกสงครามกอบกู้เอกราชในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ที่ค่ายโพธิ์สามต้น ตลอดระยะเวลา ๑๕ ปี ที่พระองค์ทรงครองราชย์ พระองค์ได้ทรงพยายามที่จะพัฒนาบ้านเมืองในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้บ้านเมืองกลับมาเป็นปึกแผ่นอีกครั้ง สมเด็จพระเจ้าตากสินสวรรคตเมื่อมีพระชนมายุได้ ๔๘ พรรษา

4.2 การกอบกู้เอกราช

ก่อนการเสียอยุธยาครั้งที่ ๒ ให้แก่พม่า ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ประมาณ ๓ เดือน พระยาตากซึ่งขณะนั้นมีบรรดาศักดิ์เป็นพระยาวชิรปราการ ได้นำไพร่พลไทยจีนยกทัพออกจากวัดพิชัย ตีฝ่าวงล้อมพม่าออกไปทางทิศตะวันออก เดินทัพไปทางบ้านหันตราปะทะกับกองทัพพม่า พระยาตากยกพลต่อไปทางบ้านข้าวเม่า บ้านสามบัณฑิตถึงบ้านโพธิ์สามหาหรือโพสาวหาญ และต่อสู้กับทหารพม่าที่ติดตามมาจนพม่าแตกพ่ายไป พระยาตากจึงเดินทัพต่อไปถึงบ้านพรานนก ก่อนจะเดินทางต่อไปยังเมืองนครนายก ผ่านบ้านบางดง หนองไม้ซุง บ้านนาเร้ง จนถึงเมืองปราจีนบุรีปะทะเข้ากับกองทัพพม่าที่บ้านคู้ลำพัน ชายทุ่งศรีมหาโพธิ์ ได้ตีพม่าแตกพ่ายกระจายไป จากนั้นพระยาตากข้ามแม่น้ำบางปะกง ผ่านแปดริ้วเข้า

เมืองชลบุรีมายังบ้านนาเกลือ (บางละมุง) ประทับแรมที่นาจอมเทียน ทุ่งไก่อเตี้ย สัตหีบ ก่อนเข้าเมืองระยองประทับพักที่วัดลุ่มมหาชัยชุมพล แล้วชักชวนให้กรมการเมืองระยองเข้าร่วม แต่กรมการเมืองอันมีขุนราม หมื่นส้อง นายทองอยู่ นกเล็ก ขุนจำเมือง ฯลฯ คบคิดทำร้ายพระยาตาก พระยาตากจึงปราบปรามจนราบคาบ แล้วให้หยุดพักไพร่พล ที่ระยองนานหลายวัน ระหว่างนั้นพระยาตากส่งคนไปเกลี้ยกล่อมพระยาจันทบุรีให้อ่อนน้อม พระยาจันทบุรีเชื่อคำยุยงของขุนรามหมื่นส้องที่หนีมาจากเมืองระยองวางแผนเข้าจับกุมพระยาตาก แต่พระยาตากรู้แผนการเสียก่อน ในคืนนั้นพระยาตากก็ยกพลบุกตีเมืองจันทบุรีและยึดเมืองให้กลายเป็นที่มั่นของชุมนุมตนเองได้ในที่สุด

เมื่อตั้งมั่นชุมนุมได้ที่เมืองจันทบุรีแล้ว ได้เตรียมต่อเรือรบและกำลังพลที่เมืองจันทบุรี เมื่อทุกอย่างพร้อมจึงยกทัพเรือออกจากเมืองจันทบุรีมาเข้าปากน้ำ เมืองสมุทรปราการและเข้ายึดเมืองธนบุรีได้โดยง่าย พระยาตากยกทัพจู่โจมต่อไปยังค่ายโพธิ์สามต้นที่เป็นค่ายบัญชาการใหญ่ของพม่า มีชัยชนะเหนือสุกี้พระนายกองแม่ทัพของพม่าในปี พ.ศ. ๒๓๑๐

ศึกครั้งนี้เท่ากับประสบความสำเร็จในการยึดอยุธยาคืนพร้อมกับได้อัญเชิญพระบรมศพสมเด็จพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์หรือพระเจ้าเอกทัศขึ้นมาถวายพระเพลิงตามโบราณราชประเพณี

4.3 ด้านการเมืองการปกครอง

๔.๓.๑ พัฒนาการทางการเมืองในสมัยธนบุรี

๑. การตั้งธนบุรีเป็นราชธานี หลังการทำศึกสงครามครั้งสำคัญในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ ที่พระยาตาก ยกทัพจากจันทบุรีเข้าตีทัพพม่าที่ค่ายโพธิ์สามต้นได้สำเร็จ พระองค์ทรงพยายามที่จะหาทำเลที่เหมาะสมเพื่อเลือกใช้เป็นราชธานีแห่งใหม่ ทั้งนี้ทรงเลือกธนบุรีเป็นราชธานีแทนการรื้อฟื้นอยุธยาด้วยเหตุผลดังนี้

(๑) ขนาดของอยุธยาใหญ่เกินกว่ากองกำลังของพระองค์ ณ ขณะนั้นจะป้องกันไว้ได้ อีกทั้งไม่มีหลักประกันว่าพม่าซึ่งรู้จุดยุทธศาสตร์ของอยุธยาหมดแล้วจะยกทัพกลับมาอีกหรือไม่

(๒) ออยุธยาเสียหายทรุดโทรมจนยากแก่การบูรณะให้ติดังเดิมได้ เป็นผลมาจากสงครามคราวเสียอยุธยาครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ หากจะบูรณะซ่อมแซมก็ต้องใช้ผู้คนจำนวนมาก ซึ่งพระองค์ยังมีไพร่พลไม่เพียงพอต่อการดำเนินการดังกล่าว

(๓) กรุงธนบุรีมีทำเลที่เหมาะสมต่อการค้ากับต่างประเทศ เพราะควบคุมเส้นทางการเดินเรือเข้าออก กล่าวคือเมืองธนบุรีมีลักษณะเป็นเมืองหน้าด่านทางทะเล

(๔) กรุงธนบุรีเป็นเมืองที่มีป้อมปราการอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ คือ ป้อมวิไชยประสิทธิ์ (เดิมชื่อป้อมวิไชยเอนทร์) ที่มีมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์ซึ่งพอที่จะใช้ป้องกันข้าศึกได้ และยังมีวัดวาอารามอยู่จำนวนมาก ทำให้ไม่จำเป็นต้องสร้างใหม่

(๕) กรุงธนบุรีมีที่ตั้งอยู่ใกล้ปากแม่น้ำ หากเพลิงปล้ำเสียที่ประการใดก็สามารถหลบหนีศัตรูออกทะเลได้โดยสะดวก

ด้วยเหตุผลทั้ง ๕ ประการทำให้พระยาตากฟ้าผู้คนมาตั้งเมืองหลวงใหม่ที่กรุงธนบุรีและเรียกนามราชธานีแห่งใหม่นี้ว่า “เมืองธนบุรีศรีมหาสมุทร”

๒. การปราบปรามชุมนุมทางการเมือง นับตั้งแต่เหตุการณ์เสียอยุธยาครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ เป็นต้นมา บรรดาหัวเมืองต่าง ๆ ที่เคยอยู่ในอำนาจของอาณาจักรอยุธยาต่างแยกตัวเป็นอิสระ กลายเป็นเมืองเล็กเมืองน้อยที่ไม่ขึ้นต่อกัน ในเวลานั้นมีชุมนุม จำนวน ๕ ชุมนุม ที่มีลักษณะเป็นชุมนุมขนาดใหญ่ ได้แก่ ชุมนุมเจ้าพระยาพิชัยโลก ชุมนุมเจ้านครศรีธรรมราช ชุมนุมเจ้าพิมาย ชุมนุมเจ้าพระฝาง และชุมนุมพระยาตาก ฉะนั้นหลังการกอบกู้เอกราชของพระยาตากจากพม่าได้สำเร็จในปี พ.ศ. ๒๓๑๐ พระยาตากจึงต้องพยายามที่จะปราบปรามชุมนุมต่าง ๆ ที่ตั้งตนเป็นใหญ่ให้ราบคาบ เพื่อเร่งสร้างความเป็นเอกภาพของการเมืองภายใน มิฉะนั้นหากพม่ายกทัพกลับมาอีกจะไม่สามารถสู้รบกับพม่าได้ การปราบปรามชุมนุมต่าง ๆ ของพระยาตาก มีรายละเอียดดังนี้

(๑) การปราบปรามชุมนุมเจ้าพระยาพิชัยโลก

(๒) การปราบปรามชุมนุมเจ้าพิมาย

(๓) การปราบปรามชุมนุมเจ้านครศรีธรรมราช

(๔) การปราบปรามชุมนุมเจ้าพระฝาง

๓. ความสัมพันธ์กับชาติต่าง ๆ

(๑) ความสัมพันธ์กับพม่า ความสัมพันธ์กับพม่าเป็นไปในลักษณะของการเป็นศัตรูกัน โดยขณะเวลานั้นพม่าถือเป็นศัตรูภายนอก ที่สำคัญที่สุด ซึ่งมักหาโอกาสยกทัพเข้ามาโจมตีเพื่อมิให้ไทยกลับฟื้นตัวมั่นคงได้อีก ตลอด ๑๕ ปี ในรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าตากสินจึงต้องทำสงครามกับพม่าถึง ๑๐ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๓๑๐ สมเด็จพระเจ้าตากสินยกกำลังเข้าตีทัพพม่าของสุกี้พระนายกองที่ค่ายโพธิ์สามต้น

ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๓๑๐ ทัพพม่า ได้เข้าล้อมค่ายจีนที่บางกุ้ง เมืองสมุทรสงคราม

ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๓๑๓ กองทัพพม่าจากเชียงใหม่ยกทัพลงมาตีเมืองสวรรคโลก

ครั้งที่ ๔ พ.ศ. ๒๓๑๓ เป็นการยกทัพขึ้นไปตีเมืองเชียงใหม่ครั้งแรก

ครั้งที่ ๕ พ.ศ. ๒๓๑๕ พม่ายกทัพมาตีเมืองพิชัยครั้งแรก

ครั้งที่ ๖ พ.ศ. ๒๓๑๖ พม่ายกทัพมาตีเมืองพิชัยซ้ำ

ครั้งที่ ๗ พ.ศ. ๒๓๑๗ สมเด็จพระเจ้าตากสินยกทัพไปตีเชียงใหม่ ครั้งที่ ๒

ครั้งที่ ๘ พ.ศ. ๒๓๑๗ พม่ายกเข้ามาทางเมืองกาญจนบุรีเข้าตีตั้งค่ายที่บางแก้ว ราชบุรี

ครั้งที่ ๙ พ.ศ. ๒๓๑๘ อะแซห่วนก็เป็นแม่ทัพพม่า ยกทัพโจมตีหัวเมืองเหนือ

ครั้งที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๓๑๙ กองทัพพม่ายกมาตีเมืองเชียงใหม่

- (๒) ความสัมพันธ์กับกัมพูชา
- (๓) ความสัมพันธ์กับล้านช้าง
- (๔) ความสัมพันธ์กับอังกฤษ

๔.๓.๒ การปกครองในสมัยธนบุรี

๑. การปกครองส่วนกลาง ในสมัยของสมเด็จพระเจ้าตากสิน พระองค์มีความพยายามจะรื้อฟื้นรูปแบบการปกครองเดิมในสมัยอยุธยากลับมาใช้ เช่น การกำหนดให้มีอัครมหาเสนาบดี ๒ ตำแหน่ง คือ สมุหพระกลาโหมและสมุหนายก นอกจากนี้ยังมีเสนาบดีที่ควบคุมดูแลกรมทั้ง ๔ หรือจตุสดมภ์อีกด้วย

แผนภูมิการบริหารราชการส่วนกลางในสมัยธนบุรี

๒. การปกครองส่วนภูมิภาค รูปแบบการปกครองส่วนภูมิภาคและการควบคุมหัวเมืองต่างๆ แบ่งออกเป็น หัวเมืองชั้นใน หัวเมืองชั้นนอกและเมืองประเทศราช

หัวเมืองชั้นใน
หัวเมืองชั้นนอก
เมืองประเทศราช

4.4 ด้านเศรษฐกิจ

- ๔.๔.๑ การแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจสมัยต้นรัชกาล
- ๔.๔.๒ การเพิ่มพูนรายได้เข้าแผ่นดินเพื่อวางรากฐานทางเศรษฐกิจ
- ๔.๔.๓ การเมืองและการค้าในระบบจี้มกองสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน

4.5 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔.๕.๑ ด้านสังคม

๑. ชนชั้นทางสังคม

กษัตริย์
เจ้านาย
ขุนนาง
พระสงฆ์
ไพร่
ทาส

๒. การฟื้นฟูพระพุทธศาสนา

- (๑) การรวบรวมและสังคายนาพระไตรปิฎก
- (๒) การปฏิสังขรณ์วัดวาอารามต่าง
- (๓) การจัดระเบียบสังคมชนบท

(๔) ประกาศใช้พระราชกำหนดว่าด้วยศิลปศึกษา

๔.๕.๒ ด้านวัฒนธรรม

ด้วยเพราะในสมัยกรุงธนบุรีมีอายุเพียง ๑๕ ปี และตลอดระยะเวลานั้น ก็มีศึกสงครามมาโดยตลอดงานในด้านที่มีความเกี่ยวข้องกับวรรณกรรมและศิลปกรรมจึงมีไม่มากนักเหมือนในสมัยอยุธยา งานด้านวรรณกรรมและศิลปกรรมแขนงต่าง ๆ ที่สำคัญในสมัยธนบุรี มีดังนี้

๑. งานวรรณกรรม

- (๑) โคลงยอพระเกียรติพระเจ้ากรุงธนบุรี
- (๒) นิราศพระยามหานุภาพไปเมืองจีน
- (๓) อิเหนาคำฉันท์ และลิลิตเพชรมงกุฎ
- (๔) บทละครเรื่องรามเกียรติ์
- (๕) กฤษณาสอนน้องคำฉันท์

๒. งานศิลปกรรม

- (๑) สมุดภาพไตรภูมิ
- (๒) นาฏศิลป์
- (๓) งานช่างฝีมือ

4.6 การสิ้นสุดของอาณาจักรธนบุรี

ในปี พ.ศ. ๒๓๒๔ เกิดกบฏขึ้นที่อยุธยา กลุ่มกบฏทำการปล้นพระยาอินทรอภัยผู้รักษากรุงเก่าสมเด็จพระเจ้าตากสินจึงโปรดเกล้าฯ ให้พระยาสุรศักดิ์ยกกำลังไปปราบปรามกบฏดังกล่าว เพราะ ณ เวลานั้นขุนนางคนสำคัญคนอื่น ๆ กำลังยกกองทัพไปเข้าตีกัมพูชา เช่น สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก และเจ้าพระยาสุรสีห์ พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอินทรพิทักษ์ ฯลฯ แต่พระยาสุรศักดิ์ที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ จากสมเด็จพระเจ้าตากสินกลับไปเข้ากับพวกกบฏและพากันเข้ามายึดกรุงธนบุรี จากนั้นบังคับให้สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงออกผนวช ที่วัดแจ้ง

พระยาสุริยอภัย(พระเจ้าหลานเธอในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก) ทราบข่าวจึงยกกองทัพจากเมืองนครราชสีมาเข้ามาแก้ไขสถานการณ์ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นและสามารถจับกุมคณะกบฏไว้ได้ทั้งหมด เมื่อกองทัพของสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกกลับมาถึงกรุงธนบุรี จึงได้มีการประชุมกันเพื่อไต่ถามหาความจริงที่เกิดขึ้น ในที่ประชุมมีการกล่าวโทษสมเด็จพระเจ้าตากสินว่าเป็นต้นเหตุแห่งความวุ่นวายที่เกิดขึ้น จึงตัดสินให้สำเร็จโทษสมเด็จพระเจ้าตากสิน ในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ เมื่อสำเร็จโทษสมเด็จพระเจ้าตากสินแล้ว สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกจึงปราบดาภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย์พระองค์ใหม่

๖. แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ

แบบฝึกหัด

๗. เอกสารอ้างอิง (ขึ้นหน้าใหม่)

หนังสือรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

๘. ภาคผนวก (เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ ฯ)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๔
ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X หน้าตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดไม่ใช่ตำแหน่งของสมเด็จพระเจ้าตากสินที่เคยได้รับการแต่งตั้งก่อนการศึกประกาศเอกราช

- ก. พระยาตาก
ข. สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก
ค. หลวงยกกระบัตร
ง. พระยาวชิรปราการ

๒. สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงกอบกู้เอกราชจากพม่าในปีใด

- ก. พ.ศ. ๒๓๒๕
ข. พ.ศ. ๒๓๒๘
ค. พ.ศ. ๒๓๑๒
ง. พ.ศ. ๒๓๑๐

๓. การศึกครั้งใดของสมเด็จพระเจ้าตากสินที่ถือเป็นศึกประกาศเอกราช

- ก. ศึกอะแซห่วนก็
ข. ศึกค่ายโพธิ์สามต้น
ค. ศึกบางกุ้ง
ง. ศึกบางแก้ว

๔. ข้อใดเป็นเส้นทางที่สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงเสด็จผ่านเพื่อเดินทางจากวัดพิชัยไปจันทบุรี ก่อนหน้า การเสียอยุธยา

- ก. บ้านมหาชัย
ข. บ้านโกรกกราก
ค. บ้านโพสาวหาญ
ง. บ้านตักศิลา

๕. เหตุผลสำคัญที่ทำให้สมเด็จพระเจ้าตากสินจึงทรงเลือกเส้นทางเดินทางจากอยุธยาไปทางชายฝั่งทะเลตะวันออก

- ก. เมืองชายฝั่งทะเลยังไม่ถูกพม่าโจมตี
ข. การเดินทางสะดวกสบาย
ค. ไม่มีเจ้าเมืองเมืองใดต่อต้านพระองค์
ง. เป็นที่พำนักครอบครัวของพระองค์

๖. ข้อใดเป็นเหตุผลที่สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงไม่เลือกอยุธยาเป็นราชธานี

- ก. อยุธยาอยู่ห่างทะเลมากเกินไป
ข. กองกำลังของพระองค์มีมากพอจะสร้างเมืองในพื้นที่ใหม่ได้
ค. อยุธยาอยู่ติดแม่น้ำแต่กรุงธนบุรีไม่มีพื้นที่ติดแม่น้ำ
ง. ที่ตั้งอยุธยาไม่สามารถระดมทรัพยากรธรรมชาติจากหัวเมืองต่าง ๆ ได้

๗. ข้อใดเป็นเหตุผลที่สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงเลือกกรุงธนบุรีเป็นราชธานีใหม่

- ก. ตั้งอยู่ที่น้ำลึกใกล้แม่น้ำโขง
ข. มีป้อมปราการอยู่ทั้ง ๒ ฝากแม่น้ำ
ค. สามารถขยายอาณาเขตไปทางทิศตะวันตกเพื่อโจมตีพม่าได้ง่ายขึ้น
ง. มีสภาพเป็นที่ราบกว้างขวางห่างไกลคูน้ำหรือแม่น้ำสายใหญ่ๆ

๘. ข้อใดต่อไปนี้จับคู่ความสัมพันธ์ไม่ถูกต้อง

- ก. พระเทพโฆธา – ขับรับสั่งพระเจ้าตากสิน
ข. เจ้าพระยาจักรี – อะแซห่วนก็ขอตัว
ค. ศึกบางแก้ว – ช่วยทหารจีนที่สมุทรสงคราม
ง. พระยาพิชัยดาบหัก – ศึกเมืองพิชัยครั้งที่ ๒

๙. ก่อนที่สมเด็จพระเจ้าตากสินจะสวรรคตได้มีรับสั่งให้สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกเป็นแม่ทัพใหญ่ ยกทัพไปทำสงครามกับใคร

- ก. พม่า
ข. ล้านช้าง
ค. ญวน
ง. กัมพูชา

๑๐. เหตุใดสมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกจึงเร่งยกทัพเดินทางกลับมายังกรุงธนบุรี

- ก. มีคำสั่งจากสมเด็จพระเจ้าตากสินให้ถอยทัพกลับมาช่วยยังราชธานีโดยด่วน
- ข. กรุงธนบุรีเกิดการกบฏโดยพระยาสุรศักดิ์อำนาจอสมเด็จพระเจ้าตากสิน
- ค. เห็นว่าคงจะสู้กับข้าศึกที่มีจำนวนมากกว่าไม่ได้จึงให้ถอยทัพกลับธนบุรี
- ง. ยกทัพไปช่วยกรมการเมืองนครราชสีมาโจมตีล้นช้าง
๑๑. ข้อใดอธิบายการยกทัพไปปราบปรามชุมนุมต่าง ๆ ของสมเด็จพระเจ้าตากสินได้ถูกต้อง
- ก. ชุมนุมเจ้าพระยาพิษณุโลกเป็นชุมนุมสุดท้ายที่ยกทัพไปปราบปราม
- ข. ชุมนุมเจ้าพิมายเป็นชุมนุมแรกที่สมเด็จพระเจ้าตากสินปราบปรามได้สำเร็จ
- ค. สมเด็จพระเจ้าตากสินต้องใช้กองทัพยกไปปราบปรามชุมนุมเจ้าพระฝางถึงสองครั้ง
- ง. การยกทัพไปปราบปรามชุมนุมเจ้านครศรีธรรมราช สมเด็จพระเจ้าตากสินได้อัญเชิญ พระพระแก้วมรกตกลับมาด้วย
๑๒. นิราศพระยามหานุภาพไปเมืองจีนมีอีกชื่อหนึ่งว่าอะไร
- ก. นิราศพระยามหานุภาพกำหนด
- ข. นิราศปราบกรุงจีน
- ค. นิราศกวาดตั่ง
- ง. นิราศประพาสเมืองจีน
๑๓. ใครเป็นผู้แต่งโคลงยอพระเกียรติพระเจ้ากรุงธนบุรี
- ก. นายสวน มหาดเล็ก
- ข. พระยามหานุภาพ
- ค. สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก
- ง. สมเด็จพระเจ้าตากสิน
๑๔. เหตุใดสมเด็จพระเจ้าตากสินจึงมีรับสั่งให้พระยาสุรศักดิ์เดินทางไปยังอยุธยา
- ก. ให้ดูทำเลที่เหมาะสมเพื่อขยายเมือง
- ข. ให้คนเสบียงที่ยังพอเหลือจากศึกคราวเสียอยุธยาครั้งที่ ๒ กลับมายังธนบุรี
- ค. ให้ส่งข่าวให้พระญาติสนิทของพระองค์ที่ยังหลบซ่อนตัวอยู่ในป่าละแวกอยุธยา
- ง. เพื่อปราบปรามกบฏกรุงเก่าที่ทำการปล้นพระยาอินทอภัย
๑๕. ข้อใดเรียงลำดับการเกิดสงครามระหว่างธนบุรีกับพม่าจากก่อนไปหลังได้อย่างถูกต้อง
- ก. ศักดิ์เชียงใหม่ครั้งที่หนึ่ง ศักดิ์พม่าตีเมืองพิชัยครั้งที่สอง ศักดิ์ค่ายโพธิ์สามต้น ศักดิ์อะแซหวุ่นกี้
- ข. ศักดิ์อะแซหวุ่นกี้ ศักดิ์ค่ายโพธิ์สามต้น ศักดิ์เชียงใหม่ครั้งที่หนึ่ง ศักดิ์พม่าตีเมืองพิชัยครั้งที่สอง
- ค. ศักดิ์ค่ายโพธิ์สามต้น ศักดิ์เชียงใหม่ครั้งที่หนึ่ง ศักดิ์พม่าตีเมืองพิชัยครั้งที่สอง ศักดิ์อะแซหวุ่นกี้
- ง. ศักดิ์พม่าตีเมืองพิชัยครั้งที่สอง ศักดิ์ค่ายโพธิ์สามต้น ศักดิ์เชียงใหม่ครั้งที่หนึ่ง ศักดิ์อะแซหวุ่นกี้

	ใบงาน ที่ ๔	หน่วยที่ ... ๔
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๗-๑๐
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

การศึกษาประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเรื่องราวพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในอดีต รวมไปถึงความคิดที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นมักมีผลกระทบต่อสังคม ด้วยความที่ประวัติศาสตร์มีเนื้อหาอันกว้างขวางจึงปฏิเสธไม่ได้ที่การศึกษาประวัติศาสตร์จะมีความเกี่ยวข้องกับแขนงวิชาอื่น ๆ เช่น สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เป็นต้น คุณค่าสูงสุดของการศึกษาประวัติศาสตร์คือเมื่อผู้สนใจศึกษาได้เข้าใจในรากเหง้าของตนก็จะเกิดความภาคภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิดเกิดเป็นความรักความหวงแหน อันเป็นหลักการขั้นพื้นฐานแห่งการสร้างสามัคคีของคนในชาติ

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยธนบุรี ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. อธิบายกระบวนการสถาปนาอาณาจักรของอยุธยาได้
๒. บอกลักษณะการเมืองการปกครองของอาณาจักรอยุธยาได้
๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยอาณาจักรอยุธยาได้
๔. บอกสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของอาณาจักรอยุธยาได้
๕. อธิบายกระบวนการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยาได้

๕. เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ใบความรู้
๓. แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

๖. คำแนะนำ/ข้อควรระวัง

-

๗. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๙/๑๘, คาบที่ ๙/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๘
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๔
๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๕. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๔.๑-๔.๒ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ
ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๔.๒ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน
ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๔.๒ บางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล
กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๐/๑๘, คาบที่ ๑๐/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชานชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๗

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๔.๓-๔.๔ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๔.๑ และใบงานที่ ๔.๓ ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อที่ไม่เสร็จเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๔.๑ และใบงานที่ ๔.๓ เป็นบางข้อและร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๑/๑๘, คาบที่ ๑๑/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อและชานชื่อนักเรียน และถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๗

๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๓. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๔.๕-๔.๖ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๔. นักเรียนตอบคำถามครูเกี่ยวกับการล่มสลายของอาณาจักรธนบุรี ประมาณ ๑๕ นาที

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อที่ไม่เสร็จเป็นการบ้าน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยเกี่ยวกับการล่มสลายของอาณาจักรธนบุรี และร่วมอภิปรายสรุปผล

๗. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๔

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๔, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

การวัดผลและประเมินผล

๑. การวัดผล

- พุทธิพิสัย	๑) แบบฝึกหัด	๒๐ %
	๒) ทดสอบหลังเรียน	๓๐ %

๓) วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค)	๒๐ %
- ทักษะพิสัย งานที่มอบหมาย	รวม ๑๐ %
- จิตพิสัย	รวม ๒๐ %
	รวมทั้งหมด ๑๐๐ %

(คะแนนทดสอบก่อนเรียนไว้สำหรับเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน)

คะแนนระหว่างภาค/ปลายภาค	๘๐ : ๒๐
ระหว่างภาค ๑) แบบฝึกหัด	๒๐ %
๒) ทดสอบหลังเรียน	๓๐ %
๓) งานที่มอบหมาย	๑๐ %
๔) จิตพิสัย	๒๐ %
	รวม ๘๐ %
ปลายภาค วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค)	๒๐ %
	รวมทั้งหมด ๑๐๐ %

๒. การประเมินผล (อิงเกณฑ์)

๘๐ - ๑๐๐ คะแนน ได้ผลการเรียน	๔.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
๗๕ - ๗๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
๗๐ - ๗๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
๖๕ - ๖๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๖๐ - ๖๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๕๕ - ๕๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อน
๕๐ - ๕๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนมาก
< ๕๐ คะแนน ได้ผลการเรียน	๐	หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

๘. สรุปและวิจารณ์ผล

-

๙. การประเมินผล

๑. พิจารณาหลักฐานความรู้
๒. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

ใบงานที่ ๔.๑
เขาคือใครในอดีต

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับบุคคลปริศนาทั้ง ๘ คน แล้วเขียนชื่อบุคคลในสมัยธนบุรีที่นักเรียนเห็นว่าสอดคล้องกับคำอธิบายลงในช่องว่างที่กำหนดให้

๑. อะแซห่วนี่ขี่ขูดตัว

๒. ได้รับคำสั่งจากพระเจ้าตากสินให้ไปปราบกบฏที่กรุงเก่า

๓. วีรกรรมโดดเด่นในศึกเมืองพิชัยครั้งที่ ๒

๔. ครองราชย์ต่อจากสมเด็จพระเจ้าตากสิน

๕. แม่ทัพพม่าที่ค่ายโพธิ์สามต้น

๖. ผู้เฝ้ากรุงเก่า

๗. ได้ครองเมืองลำปาง

๘. ได้ครองเมืองเชียงใหม่

๑. เจ้าพระยาจักรี

๒. พระยาสุรศักดิ์

๓. พระยาพิชัยดาบหัก

๔. สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก

๕. สุกี่พระนายกอง

๖. พระยาอินทรอภัย

๗. พระยาภาววิไล

๘. พระยาจำบ้าน

ใบงานที่ ๔.๒

ตามรอยทัพพระยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายว่าพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ณ สถานที่ต่าง ๆ ทั้ง ๔ สถานที่ มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในสมัยธนบุรีอย่างไร หรือพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าตากสินอย่างไร

๑. วัดลุ่มมหาชัยชุมพล จ.ระยอง

๒. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จ.จันทบุรี

๓. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จ.ตาก

๔. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินวัดใหญ่อินทาราม จ.ชลบุรี

๑.วัดลุ่มมหาชัยชุมพล จ.ระยอง เป็นเมืองที่สมเด็จพระเจ้าตากสินเสด็จเคยมาประทับพักที่วัดลุ่มมหาชัยชุมพลแห่งนี้แล้วชักชวนให้กรมการเมืองระยองเข้าร่วม แต่กรมการเมืองอันมีขุนราม หมื่นส้อง นายทองอยู่ นกเล็ก ขุนจำเมือง ฯลฯ คบคิดทำร้ายพระยาตาก พระยาตากจึงปราบปรามจนราบคาบ แล้วให้หยุดพักไพร่พล ที่ระยองนานหลายวัน และยังเป็นสถานที่ใช้พักระหว่างส่งคนไปเกลี้ยกล่อมพระยาจันทบุรีให้อ่อนน้อมด้วย

๒.ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จ.จันทบุรี จันทบุรีเป็นเมืองที่สมเด็จพระเจ้าตากสินต้องการยึดเป็นพื้นของชุมนุมตนเอง เพื่อใช้ในการเตรียมต่อเรือรบและกำลังพลที่ และเมื่อทุกอย่างพร้อมจึงให้ยกทัพเรือออกจากเมืองจันทบุรีมาเข้าปากน้ำ เมืองสมุทรปราการและเข้ายึดเมืองธนบุรีได้โดยง่าย พระยาตากยกทัพจู่โจมต่อไปยังค่ายโพธิ์สามต้นที่เป็นค่ายบัญชาการใหญ่ของพม่า มีชัยชนะเหนือสุกี้พระนายกองแม่ทัพของพม่าในปี พ.ศ. ๒๓๑๐

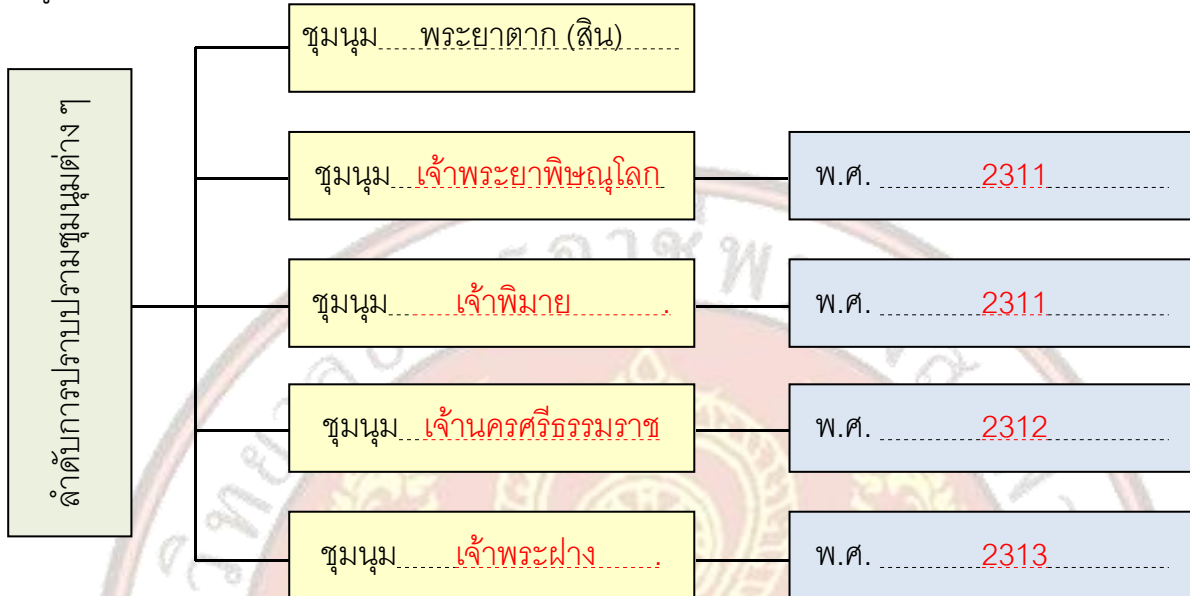
๓. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จ.ตาก เป็นเมืองที่ในอดีตสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเคยรับราชการอยู่ และเลื่อนขึ้นเป็นพระยาตาก ปกครองเมืองตาก แทนเจ้าเมืองตากคนเดิม นามพระยาตากนี้เป็นพระนามที่คนทั่วไปนิยมเรียกกันมาจวบจนถึงปัจจุบัน

๔.ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินวัดใหญ่อินทาราม จ.ชลบุรี เป็นเมืองที่เสด็จผ่านระหว่างยกทัพออกจากวัดพิชัยเพื่อเดินทางไปจันทบุรี โดยผ่านแปดริ้วเข้าเมืองชลบุรีมายังบ้านนาเกลือ (บางละมุง) ประทับแรมที่นาจอมเทียนทุ่งไก่อเตี้ย สัตหีบ ก่อนเข้าเมืองระยอง

ใบงานที่ ๔.๓

มหाराชแห่งชาติไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับชุมนุมทั้ง ๔ ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงยกทัพไปปราบปรามมาให้ถูกต้อง

๑. **ชุมนุมเจ้าพระยาพิษณุโลก** เจ้าพระยาพิษณุโลกมีชื่อเดิมว่า เรือง สมเด็จพระเจ้าตากสินยกทัพไปปราบในปี พ.ศ. ๒๓๑๑ แต่พระองค์ถูกกระสุนปืนยิงได้รับบาดเจ็บจึงต้องยกทัพกลับ เจ้าพระยาพิษณุโลกเห็นเป็นโอกาสเหมาะจึงตั้งตนเป็นกษัตริย์ หลังราชภิเษกได้ ๗ วัน ก็ถึงแก่พิราลัย หลังจากนั้นพิษณุโลกเริ่มอ่อนแอจึงถูกเจ้าพระฝางยกทัพลงมาตีเมืองพิษณุโลกเอาไว้ได้

๒. **ชุมนุมเจ้าพิมาย** หลังจากสมเด็จพระเจ้าตากสินทรงหายจากอาการพระประชวรเมื่อครั้งเสด็จไปทำศึกสงครามกับชุมนุมเจ้าพระยาพิษณุโลกแล้ว ได้ให้ยกกองทัพไปปราบชุมนุมเจ้าพิมาย ในปี พ.ศ. ๒๓๑๑ กองทัพของเจ้าพิมายสู้ไม่ได้แตกพ่ายไปในที่สุด กรมหมื่นเทพพิพิธอยู่เบื้องหลังเมื่อรู้ว่ากองทัพของเจ้าพิมายสู้ไม่ได้ก็รีบหนีไปแต่ถูกจับตัวกลับมาได้ สมเด็จพระเจ้าตากสินมีรับสั่งให้ประหารชีวิต

๓. **ชุมนุมเจ้านครศรีธรรมราช** ปี พ.ศ. ๒๓๑๒ สมเด็จพระเจ้าตากสินโปรดเกล้าให้ยกทัพไปปราบชุมนุมเจ้านครศรีธรรมราช ถือเป็นชุมนุมที่มีขนาดใหญ่ทางด้านทิศใต้ โดยสามารถจับกุมเจ้านครไว้ได้ แต่มิได้มีรับสั่งให้ประหารแต่ให้นำตัวมาที่กรุงธนบุรีแทน และได้แต่งตั้งให้พระเจ้าหลานยาเธอ เจ้าราสุริยวงศ์ครองเมืองนครศรีธรรมราชแทน

๔. **ชุมนุมเจ้าพระฝาง** ชุมชนเจ้าพระฝางถือเป็นชุมนุมสุดท้ายที่สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงปราบปราม โดยมีรับสั่งให้ยกทัพไปปราบปรามชุมนุมนี้ในปี พ.ศ. ๒๓๑๓ แต่ไม่สามารถจับตัวเจ้าพระฝางไว้ได้เนื่องจากเจ้าพระฝางรู้ว่าจะไม่สามารถป้องกันกำลังของสมเด็จพระเจ้าตากสินได้ จึงพาสมัครพรรคพวกหลบหนีไปได้เสียก่อน ชัยชนะเหนือชุมนุมเจ้าพระฝางในครั้งนี้ส่งผลให้สมเด็จพระเจ้าตากสินรวบรวมแผ่นดินภายในให้กลับมาเป็นปึกแผ่นได้สำเร็จ

แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ใบงานที่ ๔
 รายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย
 รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี
 ชื่อ.....สกุล.....ระดับชั้น สาขาวิชา.....กลุ่ม.....

สรุปผลการประเมิน		ผ่าน	ไม่ผ่าน	คะแนนที่ได้.....				
ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	ระดับคะแนน					หมายเหตุ	
		๕	๔	๓	๒	๑		
๑	ด้านคุณธรรม จริยธรรม เข้าเรียนตรงต่อเวลา							
๒	มีวินัย และแต่งกายถูกระเบียบ							
๓	มีความมุ่งมั่น และตั้งใจปฏิบัติงาน							
๔	มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นทีม							
๕	ส่งงานในเวลาที่กำหนด							
๖	ด้านทักษะการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน							
๗	แบบงานมีความประณีต และสวยงาม							
๘	แบบงานถูกต้องตามหลักวิชาการ							
๙	ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด							
๑๐	มีสำนึกของความปลอดภัย							
	รวมคะแนน							

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
/...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล
หน่วยที่ ๔ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยธนบุรี

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ และหากผู้เรียนมีพฤติกรรมนั้น ลงในช่องรายการ

ที่	ชื่อ- นามสกุล	การแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนในระหว่างเรียน																รวม คะแนน				
		การสนใจเรียน				การแสดงความคิดเห็น				การตอบคำถาม				การยอมรับฟังคนอื่น					ทำงานตามที่ครูมอบหมาย			
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		๔	๓	๒	๑
๑																						
๒																						
๓																						
๔																						
๕																						
๖																						
๗																						
๘																						
๙																						
๑๐																						

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

๑. ดีมาก = ๔ สนใจฟัง ไม่หลับ ไม่พูดคุยในชั้น มีคำถาม ตอบคำถามถูก ทำงานส่งตามเวลาอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๙๐ - ๑๐๐%
๒. ดี = ๓ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๗๐ - ๘๙%
๓. ปานกลาง = ๒ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๕๐ - ๖๙ %
๔. ปรับปรุง = ๑ เข้าชั้นเรียน แต่การแสดงออกน้อยมาก ส่งงานไม่ครบ ส่งงานไม่ตรงเวลา

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมตามแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

ลงชื่อครูผู้สอนสังเกต
(.....)

วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สาขาวิชา.....สาขางาน..... ระดับชั้น..... กลุ่ม.....

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน									คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
		ยึดมั่นในสถาบันฯ	ละเว้นอบายมุข	ความมีวินัย	ความสามัคคี	จิตอาสา	ซื่อสัตย์สุจริต	ประหยัด	สุภาพ	ตรงต่อเวลา		
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												
๖												
๗												
๘												
๙												
๑๐												
๑๑												
๑๒												
๑๓												
๑๔												
๑๕												
๑๖												
๑๗												
๑๘												
๑๙												
๒๐												

๑๐. เอกสารอ้างอิง/เอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม

วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ... ๕
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๑๑-๑๔
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจในความเป็นไทย

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

๒.๑ มาตรฐานอาชีพ.....-.....สมรรถนะย่อย.....-.....

๑) เกณฑ์การปฏิบัติงาน...-

๒) วิธีประเมิน.....-.....

๓) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

๔) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

๒.๒ บูรณาการกลุ่มอาชีพ-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปบ้านเมืองและสมัยประชาธิปไตย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกกระบวนการก่อตั้งอาณาจักรรัตนโกสินทร์ได้

๒. อธิบายพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ได้

๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์ได้

๔. อธิบายสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ได้

๕. สารการเรียนรู้

๕.๑ การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์ ๕.๒ รายพระนามกษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

๕.๓ ด้านการเมืองการปกครอง

๕.๔ ด้านเศรษฐกิจ

๕.๕ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๒/๑๘, คาบที่ ๑๒/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชื่อนักเรียน

๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๑

๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๕

๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๕. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๕.๑-๕.๒ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนร่วมกับตอบคำถามครูผู้สอนเกี่ยวกับการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๓/๑๘, คาบที่ ๑๓/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชานชื่อนักเรียน

๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๒

๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๔. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๕.๓-๕.๔ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๕.๑, ๕.๒ และ ๕.๓ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๕.๑, ๕.๒ และ ๕.๓ และร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๔/๑๘, คาบที่ ๑๔/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชานชื่อนักเรียน

๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๓

๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๔. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๕.๕ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามครูผู้สอนเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปผล

๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๕

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๕, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล (ใช้เครื่องมือ)	การประเมินผล (นำผลเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมาย)
๑. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) หน่วยที่ ๕	(ไว้เปรียบเทียบกับคะแนนสอบหลังเรียน)
๒. แบบฝึกหัด/ใบงาน	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๓. แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) หน่วยที่ ๕	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๔. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมฯ	เกณฑ์ผ่าน ๖๐%

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๔, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

๘. หลักฐานการเรียนรู้

๘.๑ หลักฐานความรู้

๑. บันทึกการสอน

๒. ใบเช็กรายชื่อ

๘.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แผนจัดการเรียนรู้

๙. การวัดและประเมินผล

๙.๑ เกณฑ์การปฏิบัติงาน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. ตรวจกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้

๓. ตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒ วิธีประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้

๙.๓ เครื่องมือประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง

๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๑๐. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

๑๐.๑ ข้อสรุปหลังการจัดการเรียนรู้

๑๐.๒ ปัญหาที่พบ

๑๐.๓ แนวทางแก้ปัญหา

	ใบความรู้ ที่ ๕	หน่วยที่ ... ๕
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๑๑-๑๔
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

การเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นการเข้ามาที่มีความแตกต่างจากในอดีตอย่างสิ้นเชิง เพราะการเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยอยุธยามุ่งผลประโยชน์ด้านการค้าและการเผยแผ่คริสต์ศาสนาเป็นหลัก แต่การเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์นั้น ชาติตะวันตกเข้ามาในฐานะนักล่าอาณานิคมที่จะแสวงหาดินแดนที่อุดมไปด้วยทรัพยากรอันมีค่าและใช้สัญญาที่ไม่ยุติธรรมเป็นเครื่องมือในการเข้าไปยึดครองทรัพยากรหรือแสดงอำนาจเหนือพื้นที่ใด ๆ ด้วยข้ออ้างว่าเพื่อให้เมืองต่าง ๆ เหล่านั้นได้เจริญก้าวหน้าเช่นบ้านเมืองของตน จึงเป็นพระราชภารกิจอันสำคัญของพระมหากษัตริย์ไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ที่จะต้องพยายามปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความทันสมัยทัดเทียมชาวตะวันตกเพื่อให้รอดพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นและในขณะเดียวกันก็จะทำให้ประเทศดำเนินก้าวหน้าไปอย่างมั่นคง การศึกษาประวัติศาสตร์ไทยในสมัยรัตนโกสินทร์จึงเป็นการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมในทุกมิติอันมีผลต่อความเป็นอยู่ของคนไทยในปัจจุบันอย่างแท้จริง

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปบ้านเมืองและสมัยประชาธิปไตย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกกระบวนการก่อตั้งอาณาจักรรัตนโกสินทร์ได้
๒. อธิบายพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ได้
๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์ได้
๔. อธิบายสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ได้

๕. เนื้อหาสาระ

5.1 การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์

การสถาปนาราชวงศ์จักรีเริ่มต้นขึ้นเมื่อสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกยกทัพกลับจากกัมพูชา เมื่อทรงทราบข่าวการจลาจลที่เกิดขึ้นที่กรุงธนบุรี เมื่อเสด็จมาถึงได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากบรรดาขุนนางทั้งหลาย จนนำมาสู่การประชุมกับบรรดาขุนนางและข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย ซึ่งที่ประชุมต่างมีความเห็น一致认为ให้สำเร็จโทษสมเด็จพระเจ้าตากสิน และทูลเชิญให้สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกขึ้นเมื่อเป็นกษัตริย์พระองค์ใหม่ เมื่อ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕ เมื่อพระองค์ขึ้นเป็นกษัตริย์ได้ปูนบำเหน็จความดีความชอบแก่บรรดาขุนนางจากนั้นจึงดำเนินพระราชภารกิจที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑.๑ การย้ายราชธานีใหม่

๕.๑.๒ การสร้างพระบรมมหาราชวัง

5.2 รายพระนามกษัตริย์ไทยสมัยรัตนโกสินทร์

ลำดับ	รายพระนาม	รายพระนาม	ปีที่สวรรคต
1	พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก	2325	2352
2	พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย	2352	2367
3	พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	2367	2394
4	พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	2394	2411
5	พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว	2411	2453
6	พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	2453	2468
7	พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว	2468	2477
8	พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล	2477	2489
9	พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาภูมิพลอดุลยเดช	2489	2559
10	สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร	2559	ทรงครองราชย์อยู่ในปัจจุบัน

5.3 ด้านการเมืองการปกครอง

๕.๓.๑ พัฒนาการทางการเมืองและการปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์

๑. สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

การปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นยังคงยึดแนวคิดทางการเมืองแบบท้าวสุรนารีและธรรมราชาควบคู่กัน เช่นเดียวกับสมัยธนบุรี และสมัยอยุธยา สถาบันกษัตริย์ยังคงทรงไว้ซึ่งพิธีการและพิธีกรรมที่แสดงถึงความเป็นสมมติเทพ ในขณะเดียวกันก็มีพระราชกรณียกิจที่สนับสนุนกิจการพระพุทธศาสนาให้สมดังกษัตริย์ผู้ทรงธรรมในการปกครองธรรมราชาด้วย

การปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น แบ่งการปกครองออกเป็น การปกครองส่วนกลางและการปกครองส่วนภูมิภาค มีรายละเอียดดังนี้

(๑) การปกครองส่วนกลาง ประกอบไปด้วยกรมที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

- กรมเมือง
- กรมวัง
- กรมท่า
- กรมนา
- กรมกลาโหม
- กรมมหาดไทย

(๒) การปกครองส่วนภูมิภาค แบ่งระดับของเมืองออกเป็น ๓ ส่วน คือ หัวเมืองชั้นใน หัวเมืองชั้นนอก และเมืองประเทศราช

- หัวเมืองชั้นใน

- หัวเมืองชั้นนอก
- เมืองประเทศราช

๒. ยุคปฏิรูปบ้านเมือง

การเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์ มีความแตกต่างจากการเดินทางเข้ามาเมื่อครั้งในอดีตอย่างสิ้นเชิง เพราะการเข้ามาของชาติตะวันตกในอดีต ชาติตะวันตกมุ่งผลประโยชน์ด้านการค้าและการเผยแผ่คริสต์ศาสนาเป็นหลัก แต่การเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์นั้น ชาติตะวันตกเข้ามาในฐานะนักล่าอาณานิคมที่จะเสาะแสวงหาดินแดนที่อุดมไปด้วยทรัพยากรอันมีค่าและใช้การทำสัญญาที่ไม่เป็นธรรมเป็นเครื่องมือในการเข้าไปยึดครองหรือแสดงกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนใด ๆ ด้วยข้ออ้างที่ว่าเพื่อให้เมืองต่าง ๆ เหล่านั้นได้เจริญก้าวหน้าเช่นบ้านเมืองของตน จึงเป็นพระราชภารกิจอันสำคัญในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา ที่จะต้องพยายามเรียนรู้ เข้าใจและปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความทันสมัยทัดเทียมชาวตะวันตกเพื่อให้รอดพ้นจากการตกเป็นอาณานิคมและในขณะเดียวกันก็ใช้การปฏิรูปบ้านเมืองนี้เองเป็นตัวสร้างชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองตามหน้าที่ที่กษัตริย์จะทรงพึงกระทำด้วย

การเปลี่ยนแปลงด้านการปกครองที่เกิดขึ้นในสมัยปฏิรูปการปกครองมีรายละเอียดที่ควรศึกษาดังต่อไปนี้

(๑) ปัจจัยอันนำไปสู่การปฏิรูปบ้านเมือง

(ก) การตระหนักว่าวิทยาการและความเจริญก้าวหน้าแบบตะวันตกเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบ้านเมือง

(ข) อิทธิพลจากลัทธิจักรวรรดินิยมกำลังแผ่ขยายเข้ามาในประเทศเพื่อนบ้าน บ่งบอกถึงสัญญาณที่เตือนให้ไทยในขณะนั้นทราบว่า ถึงเวลาที่ไทยต้องปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย เพื่อให้ชาติมหาอำนาจตะวันตกยอมรับและไม่ดูหมิ่นหรือข่มขู่ ดังที่กำลังเป็นไปในประเทศอื่น เช่น อินเดียและพม่า เป็นต้น

(ค) การปกครองระบอบเก่าที่อำนาจที่แท้จริงที่ควรอยู่ในพระราชอำนาจของกษัตริย์กลับไปตกอยู่กับขุนนาง การปฏิรูปการปกครองจะทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์มีพระราชอำนาจกลับมาอย่างแท้จริง

(๒) การดำเนินการปฏิรูปบ้านเมืองในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

การปกครองในสมัยปฏิรูปบ้านเมืองแบ่งการปกครองออกเป็น การปกครองส่วนกลาง การปกครองส่วนภูมิภาคและการปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

- (ก) การปฏิรูปการปกครองส่วนกลาง
- (ข) การปฏิรูปการปกครองส่วนภูมิภาค
- (ค) การปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่น

นอกจากการดำเนินการปฏิรูปการปกครองในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวแล้ว ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวยังได้โปรดให้ตั้ง “ดุสิตธานี” เป็นเมืองทดลองประชาธิปไตยขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๔๖๑ แล้วให้ข้าราชการบริหารของพระองค์เข้าไปอยู่ในการดำเนินงานของดุสิตธานี มีการจัดการประชุม การหารื้อต่าง ๆ ให้มีความคล้ายคลึงอย่างบ้านเมืองประชาธิปไตยจริง ๆ ทั้งนี้เมืองทดลองประชาธิปไตยดุสิตธานีไม่ประสบความสำเร็จเท่าใดนัก ด้วยคนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจในเจตนาที่แท้จริง และยังไม่สนับสนุนต่อการประกอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย บ้างมองว่าเป็นการแสดงละครอีกอย่างหนึ่ง

๓. ยุคประชาธิปไตย

(๑) การดำเนินการทางการเมืองการปกครองในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

- (๒) เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕
(๓) การขับเคลื่อนทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยหลัง พ.ศ. ๒๔๗๕

5.4 ด้านเศรษฐกิจ

๕.๔.๑ สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

การค้าในสมัยต้นรัตนโกสินทร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชยังต้องพึ่งพาการค้าจากมิตรประเทศเพื่อเร่งสร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับราชอาณาจักร ประเทศไทยที่พระองค์ทรงให้ความสนใจสนพระทัยในการทำการค้าด้วย เช่น จีน อินเดีย เป็นต้น

ต่อมาอังกฤษพยายามที่จะส่งทูต (จอห์น ครอว์เฟิร์ด) เข้ามาเพื่อเจรจาในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เรื่องการค้าโดยวัตถุประสงค์หลักคือ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการค้าของไทยให้มีความเสรีมากขึ้น เช่น ยกเลิกการผูกขาดของพระคลังสินค้า แต่การเข้ามาเจรจาในเรื่องการค้าครั้งนี้ไม่ประสบความสำเร็จมากนัก

ในช่วงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวการค้ามีความคึกคักมากยิ่งขึ้นพระองค์ส่งเสริมการค้ากับชาวต่างชาติโดยให้แต่งเรือสำเภาออกไปค้าขายไปชาวต่างชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้ากับจีน อีกทั้งยังมีการทำสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างไทยกับอังกฤษ ในปี พ.ศ. ๒๓๖๙ (สนธิสัญญาเบอร์นี) โดยร้อยเอกเฮนรี เบอร์นี เป็นทูตอังกฤษที่เข้ามาดำเนินการในการทำสัญญา ผลของการทำสัญญาทำให้อังกฤษได้รับประโยชน์ทางการค้าและไทยก็เองก็ได้รับการยอมรับนับถือจากอังกฤษ

แหล่งรายได้ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นยังคงมาจากรายได้ ๔ ประเภทที่สมัยธนบุรีและอยุธยาเคยได้รับ ประกอบด้วย จังกอบ/จกอบ อากร ฤชา และส่วย ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย มีการเก็บ “เงินผูกปี” เป็นเงินที่เก็บจากชาวจีนแทนการถูกเกณฑ์แรงงาน เมื่อจ่ายเงินผูกปีแล้วชาวจีนจะผูกข้อมือด้วยเชือกป่านสีแดงและใช้ครั้งกตติที่ปมเชือกให้เป็นรูปกลมคล้ายปีที่ใช้ในโรงบ่อนแล้วประทับตราของทางราชการเป็นหลักฐาน

ในสมัยรัตนโกสินทร์เงินตราที่ใช้ยังมีลักษณะใกล้เคียงกับสมัยธนบุรีและอยุธยา ซึ่งเงินที่นิยมใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนหลักยังคงเป็น เงินพดด้วง แต่จะมีตราประทับบนเงินพดด้วงที่แตกต่างกันไปในแต่ละรัชกาล

๕.๔.๒ ยุคปฏิรูปบ้านเมือง

การค้าในสมัยรัตนโกสินทร์ยุคปฏิรูปบ้านเมือง มาถึงจุดเปลี่ยนแปลงสำคัญ เพราะเกิดการทำสนธิสัญญาระหว่างไทยกับอังกฤษ โดยสนธิสัญญานั้นเป็นที่รู้จักกันในนาม “สนธิสัญญาเบาว์ริง” ทำขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๓๙๘ โดยเซอร์ จอห์น เบาว์ริงเป็นราชทูตของอังกฤษที่เข้ามาดำเนินการแทน มีสาระสำคัญของสัญญา ๕ ประการ ที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. ให้คนในบังคับอังกฤษอยู่ภายใต้การควบคุมของสถานกงสุลอังกฤษ

๒. คนในบังคับอังกฤษได้รับสิทธิในการค้าขายอย่างเสรีในเมืองท่าทุกแห่งของสยาม และสามารถพำนักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นการถาวรได้ ภายในอาณาเขตสี่ไมล์ (สองร้อยเส้น) แต่ไม่เกินกำลังเรือแจวเดินทางในยี่สิบสี่ชั่วโมงจากกำแพงพระนคร คนในบังคับอังกฤษสามารถซื้อหรือเช่าอสังหาริมทรัพย์ในบริเวณดังกล่าวได้ คนในบังคับอังกฤษยังได้รับอนุญาตให้เดินทางได้อย่างเสรีในสยามโดยมีหนังสือที่ได้รับการรับรองจากกงสุล

๓. ยกเลิกค่าธรรมเนียมปากเรือและกำหนดอัตราภาษีขาเข้าของสินค้าทุกชนิดที่ร้อยละ ๓ ยกเว้น
สินค้าไม่ต้องเสียภาษี แต่ต้องขายให้กับเจ้าภาษี

๔. พ่อค้าอังกฤษได้รับอนุญาตให้ซื้อขายโดยตรงได้กับเอกชนสยามโดยไม่มีผู้ใดผู้หนึ่งขัดขวาง

๕. รัฐบาลสยามสงวนสิทธิ์ในการห้ามส่งออกข้าว เกลือและปลา เมื่อสินค้าดังกล่าวมีที่ท่าว่าจะขาด
แคลนในประเทศ

ผลจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงทำให้รูปแบบการผลิตเพื่อยังชีพของไทยเปลี่ยนแปลงไป เข้าสู่
รูปแบบการผลิตเพื่อการค้ามากขึ้น เพราะประชาชนไม่ถูกจำกัดสิทธิหรือกีดกันทางการค้าจากพระคลังสินค้าที่เคยมี
อำนาจควบคุมเรื่องการค้าขายกับชาวต่างชาติ

นอกจากสนธิสัญญาเบาว์ริงที่เกิดขึ้นและมีผลต่อการผลิตของคนในประเทศแล้ว ในสมัยปฏิรูป
บ้านเมืองนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงได้ให้ตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๑๘ เพื่อ
เก็บภาษีอากรเข้ามารวมไว้เป็นแห่งเดียว สืบเนื่องจากปัญหาการรั่วไหลของเงินภาษี ที่มีการส่งเข้ามายัง
ท้องพระคลังไม่ครบถ้วน อันมีผลต้องงบประมาณในการบริหารราชการแผ่นดิน

มีการใช้ธนบัตรครั้งแรก โดยเริ่มใช้เงินกระดาษที่เรียกว่า “หมาย” ในสมัยพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และใช้ “อัฐกระดาษ” ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการ
แลกเปลี่ยนเพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในเวลานั้น

๕.๔.๓ ยุคประชาธิปไตย

ผลกระทบที่สำคัญจากเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบการ
ปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไปสู่การปกครองแบบประชาธิปไตย ส่งผลให้ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพ
ในการดำเนินชีวิต ผนวกกับการเปลี่ยนแปลงสภาพการดำรงชีวิตของผู้คนจากเดิมที่ผลิตเพื่อยังชีพมาสู่การผลิตเพื่อ
การค้า (ผลมาจากสนธิสัญญาเบาว์ริง) ส่งผลให้สภาพทางเศรษฐกิจของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ยุคประชาธิปไตย
เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจแบบทุนนิยมอันเป็นรูปแบบทางเศรษฐกิจที่มาควบคู่กับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แม้
ในความเป็นจริง เศรษฐกิจไทยจะมีลักษณะเป็นเศรษฐกิจแบบผสมคือสามารถแข่งขันทางการค้าได้อย่างเสรีภายใต้
กฎหมายแต่ในขณะเดียวกันรัฐก็เข้าควบคุมกิจการบางอย่าง และกำหนดการแข่งขันของเอกชนให้เป็นไปในทิศทาง
ที่เหมาะสม ทำให้การบริหารของประเทศภายใต้การทำงานของคณะรัฐบาลจำเป็นต้องกำหนดแนวทางการ
ขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจให้ใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนประเทศ ผลที่เกิดจากการดำเนินการทางเศรษฐกิจในยุค
ประชาธิปไตยมีดังนี้

๑. ค่าโครงสร้างเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐมนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์)
๒. นโยบายเศรษฐกิจชาตินิยม
๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.5 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ในสมัยรัตนโกสินทร์ถือเป็นยุคสมัยที่อาณาจักรมีความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก
เนื่องด้วยมีเหตุปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น การปฏิรูปบ้านเมือง
อย่างมากในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หรือการเปลี่ยนแปลงการปกครองในสมัย
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เหล่านี้คือเหตุการณ์ที่ส่งเสริมต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างทาง
สังคมและวัฒนธรรมทั้งสิ้น

การศึกษาสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมในสมัยรัตนโกสินทร์สามารถแบ่งยุคสมัยในการศึกษาได้ออกเป็น ๓
สมัย ได้แก่ สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปบ้านเมือง และสมัยประชาธิปไตย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๕.๕.๑ สภาพทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

๑. สภาพทางสังคม

ด้านชนชั้นทางสังคม

ด้านพระพุทธศาสนา

๒. สภาพทางวัฒนธรรม งานทางด้านศิลปกรรมที่มีความโดดเด่นในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีหลายแขนงทั้งทางด้าน จิตรกรรม สถาปัตยกรรม และประติมากรรม ดังนี้

งานจิตรกรรม

งานสถาปัตยกรรม

งานประติมากรรม

งานด้านวรรณกรรม

๕.๕.๒ สภาพทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยปฏิรูปบ้านเมือง

๑. สภาพทางสังคม

ด้านชนชั้นทางสังคม สภาพชนชั้นทางสังคมในสมัยปฏิรูปบ้านเมืองมีความเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ด้วยมีความพยายามของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงต้องการยกเลิกไพร่และทาสและเปลี่ยนสถานะให้เป็นสามัญชนซึ่งนับเป็นพระกรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ เพราะผลจากการดำเนินการเลิกไพร่ เลิกทาสส่งผลต่อความเท่าเทียมกันของประชาชนในสังคม อันเป็นรากฐานแห่งความเท่าเทียมและเสมอภาคกันในระบอบประชาธิปไตย โดยทรงดำเนินการดังนี้

ทรงประกาศ “พระราชบัญญัติพิทักษ์เกษียณลูกทาสลูกไทย” ในปี พ.ศ. ๒๔๑๗ ทรงแก้ไขค่าตัวของทาสใหม่ โดยให้ลดค่าตัวทาสลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งหมดค่าตัวเมื่ออายุได้ ๒๐ ปี เมื่อทาสคนใดอายุได้ ๒๑ ปี ผู้นั้นก็จะเป็นอิสระและให้มีผลกับทาสที่เกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๑๑ เป็นต้นมา นอกจากนี้ยังห้ามมิให้มีการซื้อขายบุคคลที่มีอายุมากกว่า ๒๐ ปีเพื่อมาเป็นทาสได้อีก ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๔๘ ก็ทรงออก “พระราชบัญญัติเลิกทาส ร.ศ. ๑๒๔” ให้ลูกทาสทุกคนเป็นไท (เป็นอิสระ) เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๘

ส่วนการเลิกไพร่นั้นกระทำในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่นเดียวกับการเลิกทาสด้วยมองว่าไพร่ต้องมีสังกัดมูลนายและการสังกัดมูลนายส่งผลต่อการควบคุมกำลังพล ส่งผลต่อการพัฒนาบ้านเมือง จึงได้ดำเนินการเลิกไพร่ในรัชสมัยของพระองค์ด้วยเช่นเดียวกัน

๒. สภาพทางวัฒนธรรม งานด้านศิลปกรรมในสมัยรัตนโกสินทร์ยุคปฏิรูปบ้านเมืองมีอิทธิพลของชาวตะวันตกเข้ามาผสมผสานในหลาย ๆ แขนง ดังนี้

งานจิตรกรรม

สถาปัตยกรรม

งานประติมากรรม

งานด้านวรรณกรรม

๓. สภาพทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยประชาธิปไตย

(๑) สภาพทางสังคม ในสมัยนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเนื่องด้วยมีปัจจัยที่สำคัญหลายประการอันส่งเสริมต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ได้แก่

(ก) ความเจริญทางเทคโนโลยี

(ข) การพัฒนาด้านการศึกษา

(ค) สภาพเศรษฐกิจแบบทุนนิยม

(๒) สภาพทางวัฒนธรรม งานด้านศิลปกรรม สมัยประชาธิปไตยได้รับอิทธิพลจากต่างชาติผสมปนเปกับวัฒนธรรมไทยเดิมเข้าไปในศาสตร์ทุกแขนงของศิลปกรรม ดังนี้

งานสถาปัตยกรรม
งานประติมากรรม

๖. แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ

แบบฝึกหัด

๗. เอกสารอ้างอิง (ขึ้นหน้าใหม่)

หนังสือรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

๘. ภาคผนวก (เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ ฯ)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๕
ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกทำเครื่องหมาย X หน้าตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. กรุงรัตนโกสินทร์สถาปนาขึ้นโดยกษัตริย์พระองค์ใด
 - ก. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ข. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ค. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
 - ง. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
๒. เงินผูกปี้มีความเกี่ยวข้องกับชนชาติใด
 - ก. กัมพูชา
 - ข. โปรตุเกส
 - ค. ลาว
 - ง. จีน
๓. อนุสรณ์ที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงให้สร้างไว้เพื่อให้ระลึกถึงการค้าโดยใช้เรือสำเภาจีนปัจจุบันตั้งอยู่ที่ใด
 - ก. วัดมเหยงค์
 - ข. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม
 - ค. วัดกษัตราธิราชย์
 - ง. วัดยานนาวา
๔. ร้อยเอก เฮนรี เบอร์นี เข้ามาทำสนธิสัญญาในสมัยกษัตริย์พระองค์ใด
 - ก. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ข. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ค. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
 - ง. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
๕. ข้อใดไม่ใช่ผลที่เกิดจากการทำสนธิสัญญาเบอร์นี
 - ก. รัฐบาลไทยอนุญาตให้พ่อค้าชาวอังกฤษค้าขายกับพ่อค้าไทยโดยสะดวก
 - ข. ให้พ่อค้าอังกฤษเคารพและให้เกียรติขุนนางไทย
 - ค. ไทยยกเลิกการเก็บค่าภาษีปากเรือ
 - ง. ไทยกับอังกฤษมีไมตรีต่อกัน
๖. การจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
 - ก. เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นธนาคารแห่งแรกของประเทศไทยตามอย่างชาติตะวันตก
 - ข. เพื่อให้เป็นหน่วยงานที่กำหนดประเภทของสินค้าต้องห้ามแต่เพียงแห่งเดียว
 - ค. เพื่อให้รวบรวมรายได้ของแผ่นดินไว้เป็นที่เดียว
 - ง. เพื่อจัดตั้งสำนักงานแลกเปลี่ยนเงินตราสากล
๗. จุดประสงค์ของการเสด็จประพาสต้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คืออะไร
 - ก. เพื่อสืบหาข้อมูลการกระทำทุจริตของข้าราชการหัวเมืองเหนือที่ยังตามจับกุมไม่ได้
 - ข. เพื่อทรงหาทำเลใหม่ในการตั้งพระราชวังหลวง
 - ค. เพื่อสอดส่องดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน
 - ง. เพื่อรักษาอาการพระประชวร
๘. ข้อใดต่อไปนี้อธิบายเกี่ยวกับดุสิตธานีได้ถูกต้อง
 - ก. ใช้พื้นที่บริเวณพระราชวังไกลกังวล
 - ข. เป็นเมืองที่จำลองการปกครองแบบธรรมราชา
 - ค. มีพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นผู้ก่อตั้ง
 - ง. เป็นความพยายามขับเคลื่อนประชาธิปไตยของสถาบันกษัตริย์
๙. ข้อใดเป็นปัจจัยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการดำรงชีวิตของคนไทย จากการผลิตเพื่อยังชีพเป็นการผลิต เพื่อ การค้าขายมากที่สุด

- ก. สงครามเก้าทัพ
ค. การประกาศเลิกทาส
- ข. สนธิสัญญาเบอร์นี
ง. สนธิสัญญาเบาว์ริง
๑๐. ข้อใดเป็นสาระสำคัญในสนธิสัญญาเบาว์ริงซึ่งส่งผลต่อระบบการควบคุมคนและการศาลมากที่สุด
- ก. การเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขต
ข. การยกเลิกภาษีปากเรือของไทย
ค. ไทยให้สิทธิอังกฤษในการทำการค้าโดยไม่ผ่านคนกลาง
ง. การยกเลิกการส่งข้าวเป็นสินค้าออกของไทย
๑๑. คณะเปลี่ยนแปลงการปกครองสยามในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ใช้ชื่อคณะว่าอะไร
- ก. คณะปฏิวัติไทย
ค. คณะประชาธิปไตยสยาม
- ข. คณะราษฎร
ง. คณะเสรีไทย
๑๒. เหตุการณ์ทางการเมืองใดไม่ใช่กิจกรรมการเคลื่อนไหวที่แสดงออกถึงการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- ก. เหตุการณ์ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗
ค. เหตุการณ์ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙
- ข. เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖
ง. เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. ๒๕๓๕
๑๓. ลักษณะทางเศรษฐกิจไทยในสมัยประชาธิปไตยเป็นอย่างไร
- ก. ทุนนิยม
ค. แบบผสม
- ข. สังคมนิยม
ง. ชาตินิยม
๑๔. ข้อใดเป็นผลงานทางด้านศิลปกรรมที่เกิดขึ้นหลังสมัยรัตนโกสินทร์ยุคปฏิรูปบ้านเมือง
- ก. พระที่นั่งวิมานเมฆ
ค. พระที่นั่งอนันตสมาคม
- ข. พระบรมรูปทรงม้า
ง. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน
๑๕. งานวรรณกรรมใดต่อไปนี้ไม่ได้เกิดขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์
- ก. นิราศลอนดอน
ค. พระราชนิพนธ์สิบสองเดือน
- ข. พระอภัยมณี
ง. จินตตามณี

	ใบงาน ที่ ๕	หน่วยที่ ... ๕
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๑๑-๑๔
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

การเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นการเข้ามาที่มีความแตกต่างจากในอดีตอย่างสิ้นเชิง เพราะการเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยอยุธยามุ่งผลประโยชน์ด้านการค้าและการเผยแผ่คริสต์ศาสนาเป็นหลัก แต่การเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์นั้น ชาติตะวันตกเข้ามาในฐานะนักล่าอาณานิคมที่จะแสวงหาดินแดนที่อุดมไปด้วยทรัพยากรอันมีค่าและใช้สัญญาที่ไม่ยุติธรรมเป็นเครื่องมือในการเข้าไปยึดครอง ทรัพยากรหรือแสดงอำนาจเหนือพื้นที่ใด ๆ ด้วยข้ออ้างว่าเพื่อให้เมืองต่าง ๆ เหล่านั้นได้เจริญก้าวหน้าเช่น บ้านเมืองของตน จึงเป็นพระราชภารกิจอันสำคัญของพระมหากษัตริย์ไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ที่จะต้องพยายาม ปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความทันสมัยทัดเทียมชาวตะวันตกเพื่อให้รอดพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นและในขณะเดียวกันก็จะทำให้ประเทศดำเนินก้าวหน้าไปอย่างมั่นคง การศึกษาประวัติศาสตร์ไทยในสมัยรัตนโกสินทร์จึงเป็นการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมในทุกมิติอันมีผลต่อความเป็นอยู่ของคนไทยในปัจจุบันอย่างแท้จริง

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปบ้านเมืองและสมัยประชาธิปไตย ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกกระบวนการก่อตั้งอาณาจักรรัตนโกสินทร์ได้
๒. อธิบายพัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ได้
๓. อธิบายพัฒนาการทางเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์ได้
๔. อธิบายสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ได้

๕. เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ใบความรู้
๓. แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

๖. คำแนะนำ/ข้อควรระวัง

-

๗. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๒/๑๘, คาบที่ ๑๒/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและชานชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๑
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๕

๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๕. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๕.๑-๕.๒ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนร่วมกับตอบคำถามครูผู้สอนเกี่ยวกับการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๓/๑๘, คาบที่ ๑๓/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและ خان ชื่อนักเรียน

๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๒

๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๔. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๕.๓-๕.๔ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๕.๑, ๕.๒ และ ๕.๓ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๕.๑, ๕.๒ และ ๕.๓ และร่วมอภิปรายสรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๔/๑๘, คาบที่ ๑๔/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและ خان ชื่อนักเรียน

๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๓

๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๔. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๕.๕ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามครูผู้สอนเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปผล

๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๕

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๕, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

การวัดผลและประเมินผล

๑. การวัดผล

- พุทธิพิสัย	๑) แบบฝึกหัด	๒๐ %
	๒) ทดสอบหลังเรียน	๓๐ %
	๓) วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค)	๒๐ %
- ทักษะพิสัย	งานที่มอบหมาย	รวม ๑๐ %
- จิตพิสัย	รวม	๒๐ %
	รวมทั้งหมด	๑๐๐ %

(คะแนนทดสอบก่อนเรียนไว้สำหรับเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน)

คะแนนระหว่างภาค/ปลายภาค	๘๐ : ๒๐
ระหว่างภาค ๑) แบบฝึกหัด	๒๐ %
	๒) ทดสอบหลังเรียน ๓๐ %
	๓) งานที่มอบหมาย ๑๐ %
	๔) จิตพิสัย ๒๐ %
	รวม ๘๐ %
ปลายภาค วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค)	๒๐ %
	รวมทั้งหมด ๑๐๐ %

๒. การประเมินผล (อิงเกณฑ์)

๘๐ - ๑๐๐ คะแนน ได้ผลการเรียน	๔.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
๗๕ - ๗๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
๗๐ - ๗๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
๖๕ - ๖๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๖๐ - ๖๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๕๕ - ๕๙ คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อน
๕๐ - ๕๔ คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนมาก
< ๕๐ คะแนน ได้ผลการเรียน	๐	หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

๘. สรุปและวิจารณ์ผล

-

๙. การประเมินผล

๑. พิจารณาหลักฐานความรู้
๒. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

ใบงานที่ ๕.๑

เศรษฐกิจไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ทั้ง ๑๐ เหตุการณ์และนำตัวอักษรหน้ารายพระนามพระมหากษัตริย์ไปใส่ลงในช่องว่างหน้าเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน

ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

ข. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ค. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

จ. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ฉ. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ช. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ซ. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

ณ. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

ญ. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

-**ง**..... ๑. มีการทำสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีและการพาณิชย์ ที่เรียกกันว่า “สนธิสัญญาเบาว์ริง”
-**ช**..... ๒. ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจแบบผสมเพราะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการปกครอง
-**ฉ**..... ๓. มีการจัดตั้งสหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรขึ้นครั้งแรกที่ จ.พิษณุโลก
-**ก**..... ๔. สภาพทางเศรษฐกิจลักษณะการผลิตเพื่อการยังชีพหรือการดำรงชีวิต
-**ญ**..... ๕. อยู่ในช่วงการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒
-**ข**..... ๖. มีราชทูตอังกฤษเดินทางเข้ามาติดต่อครั้งแรก เพื่อขอทำสัญญากับไทย
-**จ**..... ๗. จัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์เพื่อทำหน้าที่เก็บรวบรวมรายได้แผ่นดินแต่เพียงแห่งเดียว
-**ซ**..... ๘. อยู่ในช่วงการใช้นโยบายไทยทำ ไทยใช้ ไทยเจริญ
-**ณ**..... ๙. การน้อมนำหลักเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเองหรือที่เรียกว่าเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้
-**ค**..... ๑๐. มีการทำสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีและการพาณิชย์ ที่เรียกกันว่า “สนธิสัญญาเบอร์นี”

ใบงานที่ ๕.๒
สนธิสัญญาทางพระราชไมตรี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสาระสำคัญของสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีและการพาณิชย์ที่ไทยทำกับอังกฤษทั้ง ๒ ฉบับ โดยเขียนสาระสำคัญของสนธิสัญญามาอย่างน้อยสนธิสัญญาละ ๓ ประการ

สาระสำคัญของสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีและการพาณิชย์

สนธิสัญญาเบาว์ริง

สนธิสัญญาเบอร์นี

ให้คนในบังคับอังกฤษอยู่ภายใต้การ
ควบคุมของสถานกงสุลอังกฤษ

ยกเลิกค่าธรรมเนียมปากเรือและกำหนด
อัตราภาษีขาเข้าของสินค้าทุกชนิด
ที่ร้อยละ 3

พ่อค้าอังกฤษได้รับอนุญาตให้ซื้อขาย
โดยตรงได้กับเอกชนสยามโดยไม่มี
ผู้ใดผู้หนึ่งขัดขวาง

พ่อค้าอังกฤษ ตลอดจนผู้บังคับการ
เรือและลูกเรือทั้งหลาย จะต้อง
ปฏิบัติตามกฎหมายไทยทุกประการ

เจ้าพนักงานสามารถตรวจสอบเรือสินค้าได้ แล้ว
เอาสินค้ายุทธภัณฑ์ไว้ ณ เมืองปากน้ำ แล้วเจ้า
เมืองจึงอนุญาตให้เรือมาถึงกรุงเทพมหานคร

ห้ามมิให้พ่อค้าอังกฤษขายกระสุนดินดำ
แก่เอกชน ให้ขายเฉพาะในหลวงเท่านั้น
แต่สินค้าอื่นสามารถค้าขายได้อย่างเสรี

ใบงานที่ ๕.๓

การปฏิรูปบ้านเมืองในสมัยสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความทันสมัยและเจริญรุ่งเรืองซึ่งนักเรียนคิดว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันมากที่สุดพร้อมอธิบายรายละเอียดพระราชกรณียกิจนั้น พร้อมเหตุผลประกอบมาพอสังเขป

การปฏิรูปบ้านเมืองในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงและเจริญก้าวหน้าของประเทศในปัจจุบันมากที่สุด

คือ.....

อธิบายเหตุผลที่ส่งเสริมให้การปฏิรูปการบ้านเมืองที่นักเรียนเลือก
มีผลต่อความเปลี่ยนแปลงและเจริญก้าวหน้าของประเทศในปัจจุบันมากที่สุด

นักเรียนสามารถเลือกตอบการปฏิรูปด้านใดก็ได้ เช่น ด้านการศึกษา ได้แก่ การตั้งโรงเรียนต่าง ๆ ด้านสังคม ได้แก่ การเลิกไพร่ และทาส หรือ ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่ การตั้งกระทรวง และสภาที่ปรึกษาต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ให้ผู้สอนพิจารณาเหตุผลประกอบว่าเหตุผลหรือคำอธิบายเพิ่มเติมที่นักเรียนอธิบายนั้นถูกต้องเหมาะสมตามหัวข้อที่นักเรียนเลือกตอบมาหรือไม่

แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ใบงานที่ ๕
 รายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย
 รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์
 ชื่อ.....สกุล.....ระดับชั้น สาขาวิชา.....กลุ่ม.....

สรุปผลการประเมิน		ผ่าน		ไม่ผ่าน		คะแนนที่ได้.....	
ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	ระดับคะแนน					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	ด้านคุณธรรม จริยธรรม เข้าเรียนตรงต่อเวลา						
๒	มีวินัย และแต่งกายถูกระเบียบ						
๓	มีความมุ่งมั่น และตั้งใจปฏิบัติงาน						
๔	มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นทีม						
๕	ส่งงานในเวลาที่กำหนด						
๖	ด้านทักษะการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน						
๗	แบบงานมีความประณีต และสวยงาม						
๘	แบบงานถูกต้องตามหลักวิชาการ						
๙	ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด						
๑๐	มีสัญญาณของความปลอดภัย						
	รวมคะแนน						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
/...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล
หน่วยที่ ๔๕ เรื่อง ประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ และหากผู้เรียนมีพฤติกรรมนั้น ลงในช่องรายการ

ที่	ชื่อ-นามสกุล	การแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนในระหว่างเรียน																รวมคะแนน				
		การสนใจเรียน				การแสดงความคิดเห็น				การตอบคำถาม				การยอมรับฟังคนอื่น					ทำงานตามที่ครูมอบหมาย			
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		๔	๓	๒	๑
๑																						
๒																						
๓																						
๔																						
๕																						
๖																						
๗																						
๘																						
๙																						
๑๐																						

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

๑. ดีมาก = ๔ สนใจฟัง ไม่หลับ ไม่พูดคุยในชั้น มีคำถาม ตอบคำถามถูก ทำงานส่งตามเวลาอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๙๐ - ๑๐๐%
๒. ดี = ๓ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๗๐ - ๘๙%
๓. ปานกลาง = ๒ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๕๐ - ๖๙ %
๔. ปรับปรุง = ๑ เข้าชั้นเรียน แต่การแสดงออกน้อยมาก ส่งงานไม่ครบ ส่งงานไม่ตรงเวลา

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมตามแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

ลงชื่อครูผู้สอนสังเกต
 (.....)

วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สาขาวิชา.....สาขางาน..... ระดับชั้น..... กลุ่ม.....

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน									คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
		ยึดมั่นในสถาบันฯ	ละเว้นอบายมุข	ความมีวินัย	ความสามัคคี	จิตอาสา	ซื่อสัตย์สุจริต	ประหยัด	สุภาพ	ตรงต่อเวลา		
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												
๖												
๗												
๘												
๙												
๑๐												
๑๑												
๑๒												
๑๓												
๑๔												
๑๕												
๑๖												
๑๗												
๑๘												
๑๙												
๒๐												

๑๐. เอกสารอ้างอิง/เอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม

วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ ... ๖
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๑๕-๑๘
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง/งาน พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย ด้วยความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจในความเป็นไทย

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

๒.๑ มาตรฐานอาชีพ.....สมรรถนะย่อย.....

๑) เกณฑ์การปฏิบัติงาน...-

๒) วิธีประเมิน.....-

๓) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

๔) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

๒.๒ บูรณาการกลุ่มอาชีพ-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. อธิบายพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้
๒. บอกพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้
๓. อธิบายความสำคัญของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้
๔. อธิบายพระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรได้
๕. บอกพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรได้

๕. สารการเรียนรู้

- ๖.๑ พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
- ๖.๒ พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
- ๖.๓ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
- ๖.๔ พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร
- ๖.๕ พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๕/๑๘, คาบที่ ๑๕/๑๘)

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและ خانชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๔
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๖
๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๕. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๖.๑-๖.๒ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๖.๑ ข้อ ๑,๓-๔ และใบงานที่ ๖.๒ ข้อ ๑ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๖.๑ ข้อ ๑,๓-๔ และใบงานที่ ๖.๒ ข้อ ๑ และร่วมอภิปราย

สรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๖/๑๘, คาบที่ ๑๖/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและ خانชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๕
๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๔. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๖.๓ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๖.๓ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๖.๓ และร่วมอภิปรายสรุปผล

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๕, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๗/๑๘, คาบที่ ๑๗/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและ خانชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๖
๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๔. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๖.๔-๖.๕ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๖.๑ ข้อ ๒ และใบงานที่ ๖.๒ ข้อ ๒ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๖.๑ ข้อ ๒ และใบงานที่ ๖.๒ ข้อ ๒ และร่วมอภิปรายสรุปผล
๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๖

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล (ใช้เครื่องมือ)	การประเมินผล (นำผลเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมาย)
๑. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) หน่วยที่ ๖	(ไว้เปรียบเทียบกับคะแนนสอบหลังเรียน)
๒. แบบฝึกหัด/ใบงาน	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๓. แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) หน่วยที่ ๖	เกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๔. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมฯ	เกณฑ์ผ่าน ๖๐%

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๖, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน
๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

๘. หลักฐานการเรียนรู้

๘.๑ หลักฐานความรู้

๑. บันทึกการสอน
๒. ใบเช็กรายชื่อ

๘.๒ หลักฐานการปฏิบัติงาน

๑. แผนจัดการเรียนรู้

๙. การวัดและประเมินผล

๙.๑ เกณฑ์การปฏิบัติงาน

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. ตรวจกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้
๓. ตรวจแบบประเมินผลการเรียนรู้

๙.๒ วิธีการประเมิน

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้

๙.๓ เครื่องมือประเมิน

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
๒. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%

๑๐. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

๑๐.๑ ข้อสรุปหลังการจัดการเรียนรู้

๑๐.๒ ปัญหาที่พบ

๑๐.๓ แนวทางแก้ปัญหา

	ใบความรู้ ที่ ๖	หน่วยที่ ... ๖
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๑๕-๑๘
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่มีพระราชกรณียกิจอันสร้างคุณูปการมากมาย ทรงพัฒนากิจการด้านต่าง ๆ เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ปวงชนชาวไทยได้อยู่ดีมีสุขเสมอมา นักเรียน นักศึกษาในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศไทย จึงควรศึกษาพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ทั้งสองพระองค์ เพื่อเป็นการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและนำแนวทางการประพฤติปฏิบัติของพระองค์มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมต่อไป

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

-

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. อธิบายพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้
๒. บอกพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้
๓. อธิบายความสำคัญของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้
๔. อธิบายพระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรได้
๕. บอกพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรได้

๕. เนื้อหาสาระ

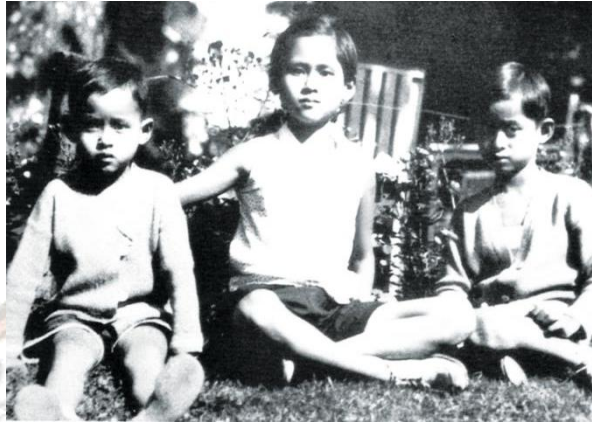
6.1 พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๖.๑.๑ พระราชสมภพ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จพระราชสมภพ ณ โรงพยาบาลเมตต์ออบีร์น เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๔๗๐ มีพระนามเดิมว่า พระวรวงศ์เธอ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชพร้อมด้วยพระเชษฐภคินีและพระเชษฐาธิราชขณะทรงพระเยาว์

๖.๑.๒ การศึกษา

เข้ารับการศึกษาขั้นต้น ณ โรงเรียนนาเตรเดอวิทย์าลัย จนถึงพ.ศ. ๒๔๗๖ จึงเสด็จไปประทับ ณ เมืองโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชชนนี พระเชษฐภคินีและพระเชษฐาธิราช เพื่อทรงศึกษาต่อในชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนเมียร์มองต์

๖.๑.๓ พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส

ในวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ณ วังสระปทุม

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๖.๑.๔ พิธีบรมราชาภิเษก

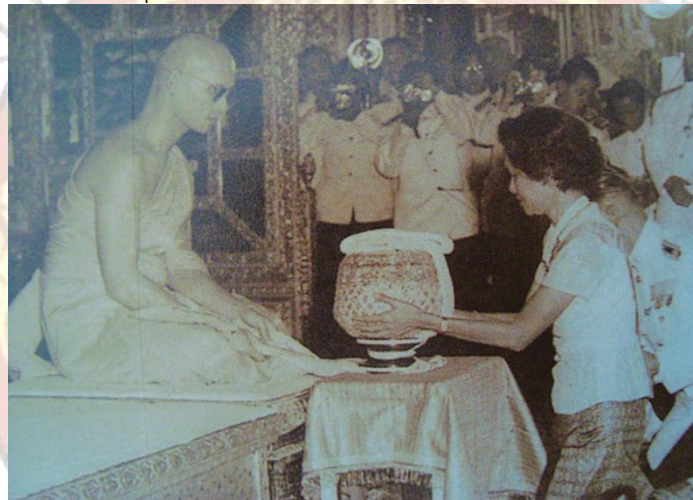
ในวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามแบบอย่างโบราณราชประเพณีขึ้น ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณในพระบรมมหาราชวัง เสด็จพระบรมนามาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

๖.๑.๕ ทรงพระผนวช

ในปีพ.ศ. ๒๔๙๙ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชศรัทธาที่จะทรงผนวช ใน พระพุทธศาสนา โดยทรงผนวช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ เสร็จการพระราชพิธีทรงผนวชแล้ว

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงรับบาตร ขณะผนวช

๖.๑.๖ เสด็จสวรรคต

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเข้าประทับ ณ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ด้วยพระอาการไข้ คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาดีขึ้นเป็นลำดับ ต่อมาพระอาการประชวรได้ทรุดลง จนกระทั่งมีแถลงการณ์สำนักพระราชวังฉบับที่ ๓๗ แถลงว่าคณะแพทย์ได้ถวายการรักษาโดยการใส่สายสวนเข้าหลอดพระโลหิตดำเพื่อฟอกพระโลหิต

(ก) ขบวนอัญเชิญพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศ ออกจากโรงพยาบาลศิริราช มุ่งหน้าสู่พระบรมมหาราชวัง

(ข) ประชาชนจำนวนมากทยอยเดินทางเข้ากราบสักการะพระบรมราชสรีรางคาร พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

๖. แบบฝึกหัด/แบบทดสอบ

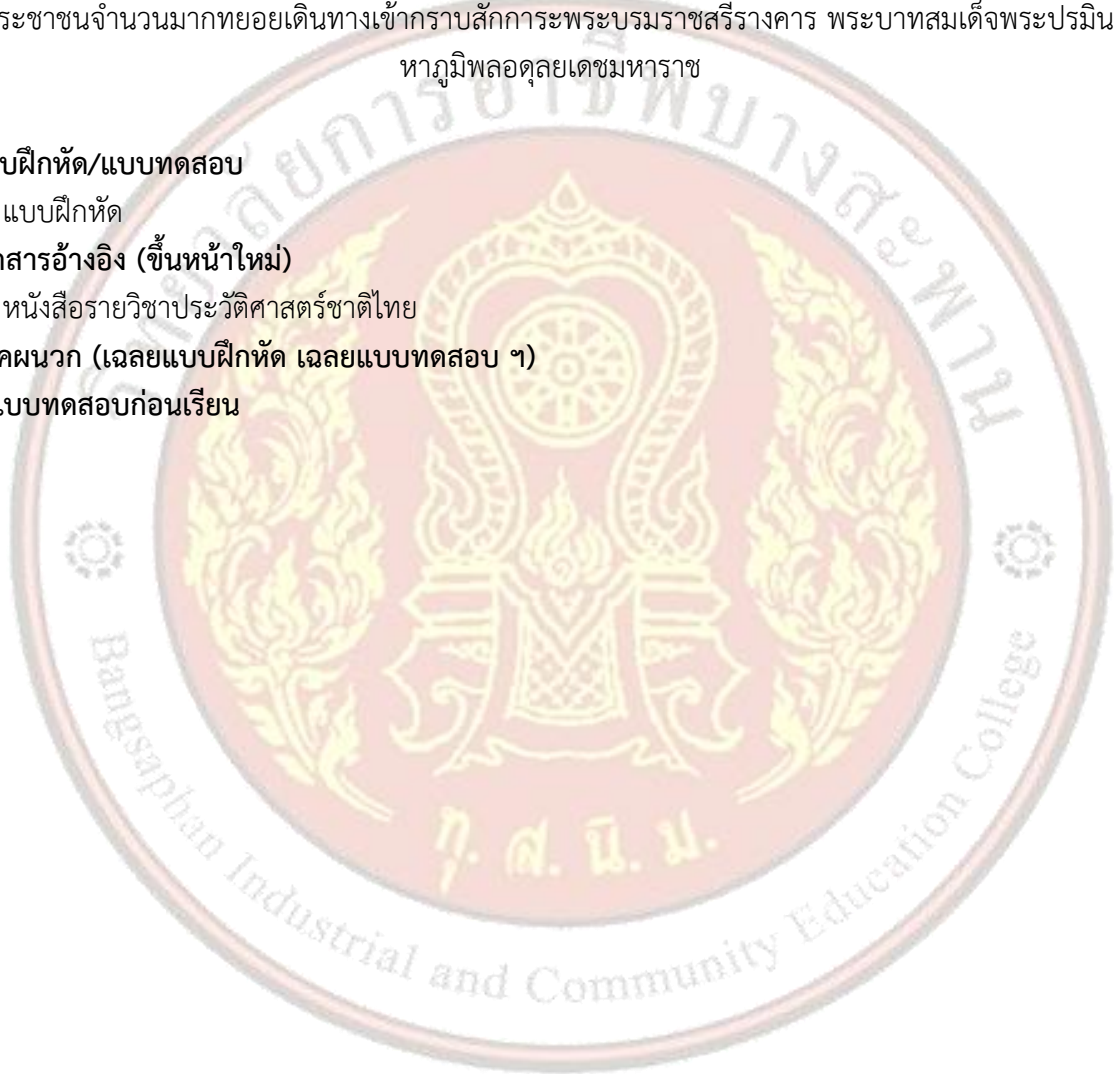
แบบฝึกหัด

๗. เอกสารอ้างอิง (ขึ้นหน้าใหม่)

หนังสือรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

๘. ภาคผนวก (เฉลยแบบฝึกหัด เฉลยแบบทดสอบ ฯ)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๖

พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x หน้าตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดอธิบายพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชไม่ถูกต้อง

- ก. พระองค์เคยเข้ารับการศึกษ ณ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย
- ข. ทรงผนวช ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ในพระบรมมหาราชวัง
- ค. เป็นพระราชโอรสของสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์
- ง. ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช ในปี พ.ศ. ๒๔๙๗

๒. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระนามเดิมว่าอะไร

- ก. พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช
- ข. พระองค์เจ้าภูมินทร์นันทเดช
- ค. พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช
- ง. พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนันตมหิตล

๓. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระราชสมภพเมื่อใด

- ก. พ.ศ. ๒๔๖๘
- ข. พ.ศ. ๒๔๗๐
- ค. พ.ศ. ๒๔๗๕
- ง. พ.ศ. ๒๔๗๙

๔. ข้อใดคือกีฬาทรงโปรดในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

- ก. ขี่ม้า
- ข. ยิงธนู
- ค. ฟุตบอล
- ง. เรือใบ

๕. ข้อใดเขียนพระนามของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ก่อนพิธีบรมราชาภิเษกได้ถูกต้อง

- ก. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร
- ข. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกุล
- ค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกุล
- ง. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรณ์

๖. ข้อใดอธิบายถูกต้องเกี่ยวกับพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐

- ก. ทรงผนวช ณ พระอุโบสถ วัดอรุณราชวรารามววิหาร
- ข. ทรงพระราชสมภพเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๐
- ค. ทรงศึกษาระดับเตรียมทหารที่โรงเรียนคิงส์ นครซิดนีย์ ประเทศสวิตเดน
- ง. ขึ้นดำรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕

๗. ข้อใดไม่ใช่โครงการตามพระราชดำรินพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

- ก. โครงการทางยกระดับลอยฟ้าบรมราชชนนี
- ข. โครงการพัฒนาคลองบ่อพลอย จ.จันทบุรี
- ค. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง จ.นราธิวาส
- ง. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ จังหวัดเชียงใหม่

๘. โครงการตามพระราชดำรินใดที่มีลักษณะเป็นโครงการฝึกอบรมอาชีพทางการช่างต่างๆ

- ก. โครงการพระดาบส
- ข. โครงการน้ำดีไล่น้ำเสีย
- ค. โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริน

- ง. สหกรณ์ทางการเกษตร
๙. ข้อใดไม่ใช่โครงการที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาน้ำโดยตรง
- ก. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน ข. โครงการฝนหลวง
- ค. โครงการแก้มลิง ง. โครงการน้ำดีไล่น้ำเสีย
๑๐. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน เป็นโครงการสาธิตการพัฒนาด้านการเกษตรกรรมและงานศิลปาชีพ ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดใด
- ก. จันทบุรี ข. ชลบุรี
- ค. ฉะเชิงเทรา ง. ปราจีนบุรี
๑๑. เหตุใดจึงมีคำกล่าวที่ว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงเป็นเจ้าฟ้านักบิน
- ก. ทรงประสูติบนเครื่องบินพระที่นั่ง
- ข. ทรงโปรดการบินผาดโผน
- ค. ทรงเป็นกษัตริย์ที่เข้าร่วมสงครามต่อสู้อากาศยานมากที่สุดในโลก
- ง. ทรงเป็นกษัตริย์พระองค์แรกที่ทรงทำการบินเครื่องบินของกองทัพอากาศได้เกือบทุกรูปแบบ
๑๒. พระราชกรณียกิจด้านการพระพุทธศาสนาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ มีมากมายหลายประการยกเว้นข้อใด
- ก. ทรงออกผนวชในพระบวรพระพุทธศาสนา
- ข. ทรงเป็นองค์ประธานในการสร้างวัดยานนาวา
- ค. เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ง. ทรงเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธรูปมณฑลรัตนปฐมา ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตามฤดูกาล
๑๓. ข้อใดอธิบายไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการขึ้นครองราชย์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐
- ก. นายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้กราบบังคมทูลเชิญขึ้นสืบราชสมบัติ
- ข. การทำพิธีกราบบังคมทูลเชิญขึ้นสืบราชสมบัติ เกิดขึ้น ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
- ค. พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์โดยตำแหน่ง
- ง. พิธีกราบบังคมทูลเชิญขึ้นสืบราชสมบัติ เกิดขึ้นใน เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙
๑๔. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศญี่ปุ่นเพื่อพบสมเด็จพระจักรพรรดิ และสมเด็จพระจักรพรรดินี เมื่อใด
- ก. ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ข. ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๐
- ค. ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐ ง. ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๐
๑๕. ข้อใดเป็นพระราชกรณียกิจด้านการเกษตรของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐
- ก. เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในการทำนาสาธิตโดยใช้ปุ๋ยหมัก จ.สุพรรณบุรี
- ข. ทรงทำการเกษตรสาธิตแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ที่วัดมงคลชัยพัฒนา จ.สระบุรี
- ค. เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ในการพระราชพิธีพืชมงคล ณ วัดพระรามเก้ากาญจนาภิเษก
- ง. เสด็จพระราชดำเนินไปทรงทำปุ๋ยเคมีรูปแบบใหม่ที่ จ.ระยอง

	ใบงาน ที่ ๖	หน่วยที่ ... ๖
	รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์ชาติไทย	สอนครั้งที่ ๑๕-๑๘
	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร	ทฤษฎี ๐ ชม. ปฏิบัติ ๒ ชม.
ชื่อเรื่อง พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร		

๑. ผลลัพธ์การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน

การเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นการเข้ามาที่มีความแตกต่างจากในอดีตอย่างสิ้นเชิง เพราะการเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยอยุธยามุ่งผลประโยชน์ด้านการค้าและการเผยแผ่คริสต์ศาสนาเป็นหลัก แต่การเข้ามาของชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์นั้น ชาติตะวันตกเข้ามาในฐานะนักล่าอาณานิคมที่จะแสวงหาดินแดนที่อุดมไปด้วยทรัพยากรอันมีค่าและใช้สัญญาที่ไม่ยุติธรรมเป็นเครื่องมือในการเข้าไปยึดครองทรัพยากรหรือแสดงอำนาจเหนือพื้นที่ใด ๆ ด้วยข้ออ้างว่าเพื่อให้เมืองต่าง ๆ เหล่านั้นได้เจริญก้าวหน้าเช่นบ้านเมืองของตน จึงเป็นพระราชภารกิจอันสำคัญของพระมหากษัตริย์ไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ที่จะต้องพยายามปฏิรูปบ้านเมืองให้มีความทันสมัยทัดเทียมชาวตะวันตกเพื่อให้รอดพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นและในขณะเดียวกันก็จะทำให้ประเทศดำเนินก้าวหน้าไปอย่างมั่นคง การศึกษาประวัติศาสตร์ไทยในสมัยรัตนโกสินทร์จึงเป็นการศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมในทุกมิติอันมีผลต่อความเป็นอยู่ของคนไทยในปัจจุบันอย่างแท้จริง

๒. อ้างอิงมาตรฐาน/เชื่อมโยงกลุ่มอาชีพ

๓. สมรรถนะประจำหน่วย

แสดงความรู้เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. อธิบายพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้
๒. บอกพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้
๓. อธิบายความสำคัญของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้
๔. อธิบายพระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรได้
๕. บอกพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรได้

๕. เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ใบความรู้
๓. แบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

๖. คำแนะนำ/ข้อควรระวัง

๗. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๕/๑๘, คาบที่ ๑๕/๑๘)

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและ خانชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๔
๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ ๖
๔. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๕. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๖.๑-๖.๒ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๖.๑ ข้อ ๑,๓-๔ และใบงานที่ ๖.๒ ข้อ ๑ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๖.๑ ข้อ ๑,๓-๔ และใบงานที่ ๖.๒ ข้อ ๑ และร่วมอภิปราย

สรุปผล

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๖/๑๘, คาบที่ ๑๖/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและ خانชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๕
๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๔. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๖.๓ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๖.๓ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๖.๓ และร่วมอภิปรายสรุปผล

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๕, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

กิจกรรมการเรียนรู้ (ครั้งที่ ๑๗/๑๘, คาบที่ ๑๗/๑๘)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Motivation)

๑. ครูตรวจสอบรายชื่อนักเรียนและ خانชื่อนักเรียน
๒. ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและถามทบทวนเนื้อหาของการสอนครั้งที่ ๑๖
๓. ครูนำเข้าสู่บทเรียน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นให้เนื้อหา (Information)

๔. ครูสอนเนื้อหาสาระหัวข้อ ๖.๔-๖.๕ โดยการบรรยาย และถาม-ตอบ

ขั้นแก้ปัญหา (Application)

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๖.๑ ข้อ ๒ และใบงานที่ ๖.๒ ข้อ ๒ เมื่อแล้วเสร็จ นำส่งครูผู้สอน

ขั้นสำเร็จผล (Progress)

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบงานที่ ๖.๑ ข้อ ๒ และใบงานที่ ๖.๒ ข้อ ๒ และร่วมอภิปรายสรุปผล

๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๖

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อการเรียนรู้ หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย หน่วยที่ ๖, PowerPoint ประกอบการสอน และแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

๒. แหล่งการเรียนรู้ หนังสือ วารสารเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย อินเทอร์เน็ต

การวัดผลและประเมินผล

๑. การวัดผล

- พุทธิพิสัย	๑) แบบฝึกหัด	๒๐ %
	๒) ทดสอบหลังเรียน	๓๐ %
	๓) วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค)	๒๐ %
- ทักษะพิสัย	งานที่มอบหมาย	รวม ๑๐ %
- จิตพิสัย	รวม	๒๐ %
	รวมทั้งหมด	๑๐๐ %

(คะแนนทดสอบก่อนเรียนไว้สำหรับเปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน)

คะแนนระหว่างภาค/ปลายภาค		๘๐ : ๒๐
ระหว่างภาค	๑) แบบฝึกหัด	๒๐ %
	๒) ทดสอบหลังเรียน	๓๐ %
	๓) งานที่มอบหมาย	๑๐ %
	๔) จิตพิสัย	๒๐ %
	รวม	๘๐ %
ปลายภาค	วัดผลสัมฤทธิ์ (ปลายภาค)	๒๐ %
	รวมทั้งหมด	๑๐๐ %

๒. การประเมินผล (อิงเกณฑ์)

๘๐ - ๑๐๐	คะแนน ได้ผลการเรียน	๔.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
๗๕ - ๗๙	คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
๗๐ - ๗๔	คะแนน ได้ผลการเรียน	๓.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
๖๕ - ๖๙	คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๖๐ - ๖๔	คะแนน ได้ผลการเรียน	๒.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
๕๕ - ๕๙	คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๕	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อน
๕๐ - ๕๔	คะแนน ได้ผลการเรียน	๑.๐	หมายถึง ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนมาก
< ๕๐	คะแนน ได้ผลการเรียน	๐	หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ

๘. สรุปและวิจารณ์ผล

-

๙. การประเมินผล

๑. พิจารณาหลักฐานความรู้
๒. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

ใบงานที่ ๖.๑
บูรพมหากษัตริย์ไทย

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนอธิบายว่าเพราะเหตุใดพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จึงได้รับการยกย่องให้เป็น “มหาราชของชาติไทย”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่มีพระราชกรณียกิจอันสร้างคุณูปการมากมายต่อประเทศ ทรงพัฒนากิจการด้านต่าง ๆ เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ปวงชนชาวไทยได้อยู่ดีมีสุขเสมอมา ทรงมีทั้งโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาป่า ดิน น้ำ วิศวกรรม สิ่งแวดล้อม การเกษตร การส่งเสริมอาชีพสวัสดิการสังคม และการคมนาคมและการขนส่งมากมายจำนวนหลายพันโครงการ อาทิเช่น โครงการพระดาบส โครงการแก้มลิง เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ โครงการน้ำดีไล่น้ำเสีย โครงการบำบัดน้ำเสียด้วยผักตบชวา โครงการฝนหลวง เป็นต้น

๒. ให้นักเรียนอธิบายว่าเพราะเหตุใดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร จึงได้รับการขนานพระนามว่าพระองค์ทรงเป็น “เจ้าฟ้านักบิน” อย่างแท้จริง

ทรงสนพระราชหฤทัยในวิทยาการด้านการทหารมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ นอกจากทรงรับการศึกษาทางด้านการทหารจากประเทศออสเตรเลียแล้ว ยังทรงพระวิริยะอุตสาหะในการเพิ่มพูนความรู้และพระประสบการณ์อยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในด้านวิทยาการการบิน พระองค์ทรงเป็นเจ้าฟ้านักบิน พระองค์แรกในราชวงศ์จักรีที่ทรงทำการบินเครื่องบินของกองทัพอากาศได้เกือบทุกรูปแบบ

๓. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรจึงมีพระราชกรณียกิจที่สร้างคุณูปการมากมายให้แก่ประเทศไทย

เพราะทั้งสองพระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่มีศรัทธาธรรม คือกษัตริย์ผู้ถือธรรมเป็นใหญ่ และเป็นหลักแห่งครรลองครองธรรมในการปกครอง ทรงปฏิบัติพระองค์โดยยึดหลักที่จะมุ่งสร้างความอยู่ดี กินดี ให้กับประชาชนของพระองค์ คอยบำบัดทุกข์บำรุงสุข เพื่อให้ประชาชนในประเทศของพระองค์ได้อยู่ดีมีสุขตลอดไป

๔. ในฐานะพลเมืองดีนักเรียนจะมีวิธีการแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ได้อย่างไร

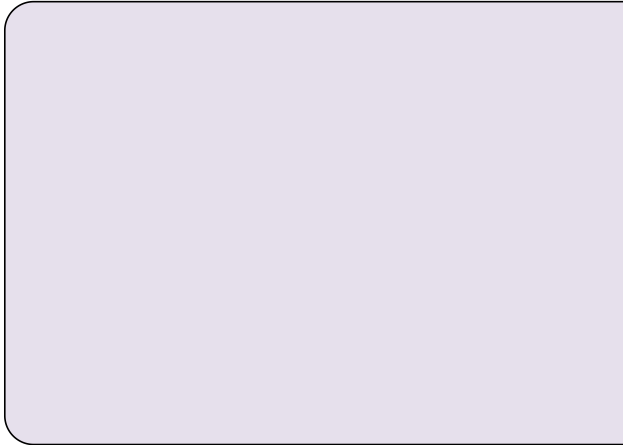
ปฏิบัติตามตามสถานะทางสังคมให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่สร้างความเดือดร้อนหรือเบียดเบียนผู้อื่น ไม่คดโกง ซื่อสัตย์สุจริต ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนและเป็นลูกที่ดีของพ่อและแม่ของตนเอง

ใบงานที่ ๖.๒

พระราชกรณียกิจพระมหากษัตริย์ไทย

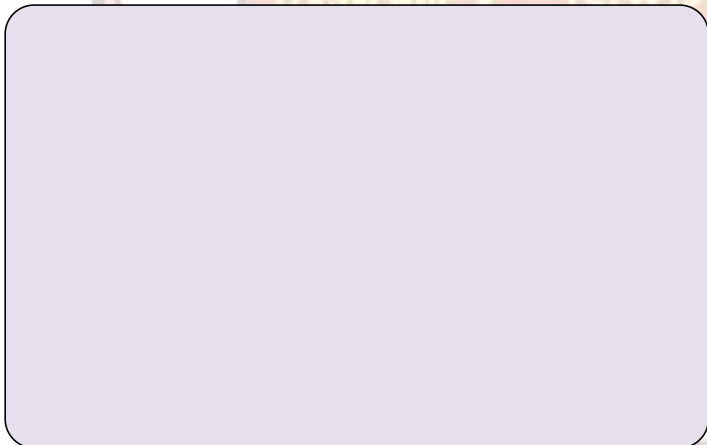
คำชี้แจง ให้นักเรียนนำภาพพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร มาติดลงในช่องว่างที่กำหนดให้ พร้อมอธิบายความสำคัญของพระราชกรณียกิจนั้นมาพอสังเขป

๑. พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

นักเรียนสามารถนำภาพพระราชกรณียกิจใดก็ได้ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาติดลงในกรอบ ทั้งนี้ให้ครูผู้สอน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของคำอธิบายประกอบรูปภาพให้เหมาะสม

๒. พระราชกรณียกิจในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร

นักเรียนสามารถนำภาพพระราชกรณียกิจใดก็ได้ในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรมาติดลงในกรอบ ทั้งนี้ให้ครูผู้สอนเป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของคำอธิบายประกอบรูปภาพให้เหมาะสม

ใบงานที่ ๖.๓
เรียงความเพื่อพ่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่อง “ลูกของพ่อจะขอพ่อเพียง” โดยอธิบายว่าในฐานะพลเมืองที่ดีของ
ประเทศชาติ นักเรียนจะน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

“ลูกของพ่อจะขอพ่อเพียง”

.....ให้ครูผู้สอนพิจารณาเนื้อหาเรียงความให้เป็นไปตามโครงร่างของการเขียนเรียงความ
ประกอบด้วย ส่วนนำ, เนื้อหา และสรุป ทั้งนี้เนื้อหาของเรียงความให้มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการสื่อให้เห็นถึงการนำหลักการมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างชัดเจน

แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ใบงานที่ ๖
รายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๑๕๐๒ เรื่อง พระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและ
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ชื่อ.....สกุล.....ระดับชั้น สาขาวิชา.....กลุ่ม.....

สรุปผลการประเมิน ผ่าน ไม่ผ่าน คะแนนที่ได้.....

ลำดับที่	หัวข้อการประเมิน	ระดับคะแนน					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	ด้านคุณธรรม จริยธรรม เข้าเรียนตรงต่อเวลา						
๒	มีวินัย และแต่งกายถูกระเบียบ						
๓	มีความมุ่งมั่น และตั้งใจปฏิบัติงาน						
๔	มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นทีม						
๕	ส่งงานในเวลาที่กำหนด						
๖	ด้านทักษะการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานเป็นไปตามขั้นตอน						
๗	แบบงานมีความประณีต และสวยงาม						
๘	แบบงานถูกต้องตามหลักวิชาการ						
๙	ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด						
๑๐	มีสำนึกของความปลอดภัย						
	รวมคะแนน						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)
/...../.....

หน่วยที่ ๒ เรื่อง พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระ

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ และหากผู้เรียนมีพฤติกรรมนั้น ลงในช่องรายการ

[illegible]

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

๑. ดีมาก = ๔ สนใจฟัง ไม่หลับ ไม่พูดคุยในชั้น มีคำถาม ตอบคำถามถูก ทำงานส่งตามเวลาอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๙๐ - ๑๐๐%
๒. ดี = ๓ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๗๐ - ๘๙%
๓. ปานกลาง = ๒ พฤติกรรมการแสดงออกอยู่ในเกณฑ์ประมาณ ๕๐ - ๖๙ %
๔. ปรับปรุง = ๑ เข้าชั้นเรียน แต่การแสดงออกน้อยมาก ส่งงานไม่ครบ ส่งงานไม่ตรงเวลา

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมตามแบบฉบับสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

ลงชื่อครูผู้สอนสังเกต
(.....)

วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สาขาวิชา.....สาขางาน..... ระดับชั้น..... กลุ่ม.....

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน									คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
		ยึดมั่นในสถาบันฯ	ละเว้นอบายมุข	ความมีวินัย	ความสามัคคี	จิตอาสา	ซื่อสัตย์สุจริต	ประหยัด	สุภาพ	ตรงต่อเวลา		
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												
๖												
๗												
๘												
๙												
๑๐												
๑๑												
๑๒												
๑๓												
๑๔												
๑๕												
๑๖												
๑๗												
๑๘												
๑๙												
๒๐												

๑๐. เอกสารอ้างอิง/เอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม

วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย